

B.I. MIRK L. LILLA
STR. TOPLIȚA NR.8

PROIECT NR. L207
FAZA P.U.G.

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI

VOLUMUL II MEMORIU GENERAL

BENEFICIAR: PRIMĂRIA SÂNCRĂIENI
PROIECTANT: B.I. MIRK L.LILLA

PLAN URBANISTIC GENERAL

VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL

COMUNA SÂNCRĂIENI

BENEFICIAR: PRIMĂRIA LOCALĂ A COMUNEI SÂNCRĂIENI

PROIECTANT: B.I. MIRK L. LILLA
STR. TOPLIȚA NR.8

PROIECTANȚI DE SPECIALITATE

ARHITECTURĂ ȘI URBANISM

ARH MIRK LÁZÁR LILLA

DATA: OCTOMBRIE 2012

B.I. MIRK L. LILLA
STR. TOPLIȚA NR. 8

PROIECT NR. L 207
FAZA P.U.G.

1. INTRODUCERE

- 1.1 Date de recunoaștere a documentației**
- 1.2 Obiectul lucrării**
- 1.3 Surse documentare**

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII URBANISTICE

- 2.1 Contextul dezvoltării**
 - elemente ale cadrului natural**
 - zonele expuse la riscuri naturale**
- 2.2 Relații în teritoriu**
- 2.3 Nivel de dezvoltare economică**
- 2.4 Populația. Elemente demografice și sociale**
- 2.5 Zonificarea teritoriului administrativ – Bilanț teritorial**
 - 2.5.1. Zonificarea teritoriului administrativ**
 - 2.5.2. Componenta teritoriului administrativ**
 - 2.5.3. Bilanț teritorial al suprafețelor cuprinse în limita UATB**
- 2.6. Intravilan existent – Bilanț teritorial intravilan existent**
 - 2.6.1. Componente**
 - 2.6.2. Caracteristic ale zonelor din intravilan**
 - 2.6.3. Bilanț teritorial**
- 2.7. Circulație și transporturi**
- 2.8. Echipare edilitară**
- 2.9. Probleme de mediu**
- 2.10 Concluzii**
- 2.11 Necesități și opțiuni ale populației**

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

- 3.1 Studii de fundamentare**
- 3.2 Priorități strategice și principii de intervenție**
- 3.3 Optimizarea relațiilor în teritoriu**
- 3.4 Dezvoltarea activităților economice**
- 3.5 Evoluția populației**
- 3.6 Zonificarea teritoriului administrativ – bilanț teritorial**
 - 3.6.1. Categori de intervenție**
 - 3.6.2. Bilanț teritorial**
- 3.7 Intravilan propus. Zonificare funcțională. Bilanț teritorial.**
- 3.8 Organizarea circulației**

3.9 Dezvoltarea echipării edilitare

3.9.1. Gospodăria apelor

3.9.2. Alimentare cu apă

3.9.3. Canalizare

3.9.4. Alimentare cu energie electrică

3.9.5. Telecomunicații

3.9.6. Alimentarea cu căldură

3.9.7. Alimentarea cu gaze naturale

3.9.8. Gospodărie comunală

3.10 Protecția mediului

3.11 Obiective de utilitate publică

4. CONCLUZII – MĂSURI DE LUAT ÎN CONTINUARE

5. ANEXE (scheme, cartograme, grafice)

**DERULAREA PROIECTULUI PENTRU
PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI SÂNCRĂIENI**

Planul urbanistic general al comunei Sâncrăieni a fost comandat de către Primăria comunei Sâncrăieni cu denumirea de “Reactualizare Plan Urbanistic general comuna Sâncrăieni” în vederea aplicării unor prevederi cuprinse în programele de dezvoltare ale județului.

În tema program s-a solicitat de către beneficiar întocmirea Planului Urbanistic General cu caracter de reglementare, care să răspundă programului de amenajare a teritoriului și de dezvoltare a localităților ce compun unitatea teritorial-administrativă de bază. Planul Urbanistic General, având caracter de direcționare și coordonare a amenajării teritoriului și de dezvoltare a localităților, pe termen mediu și lung, trebuie să cuprindă prevederile necesare atingerii acestor obiective.

Studiul a beneficiat de sugestiile și consultanța autorităților locale din perioada legislativă 2012- după cum urmează:

SZÉKELY ERNŐ

BŐJTE JÓZSEF

CSISZÉR ZSUZSANNA

primar

viceprimar

secretar

MEMBRII CONSILIULUI LOCAL

ANDRÉ BALÁZS

BENEDEK ATTILA

BENEDEK ZOLTÁN

BORS FERENC

BŐJTE JÓZSEF

CSISZER A. ANDRÁS

CSISZER IMRE

JURCSÁK LEVENTE

RAVASZ ERNŐ

SZÉKELY ÁRPÁD LEVENTE

TŐKE TIBOR

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1 DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

- **Denumire lucrării:** **PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA SÂNCRĂIENI**
- **Beneficiar:** **PRIMĂRIA LOCALĂ A
COMUNEI SÂNCRĂIENI**
- **Proiectant:** **B.I. MIRK L. LILLA**
- **Data elaborării:** **OCTOMBRIE 2012**

1.2 OBIECTUL LUCRĂRII

Prezenta lucrare stabilește strategia, prioritățile, reglementările și servituțile de urbanism aplicate în utilizarea terenurilor și construcțiilor în cadrul comunei Sâncrăieni.

Obiective

Documentația de urbanism are următoarele obiective:

- *Păstrarea echilibrului în dezvoltarea urbană, rezervarea terenurilor destinate activităților agricole și forestiere, protecția spațiilor naturale și peisajele, respectarea principiilor dezvoltării durabile;*
- *Respectarea diversității funcțiunilor urbane, coexistența în același spațiu mixității urbane și sociale, evitarea segregării și constituirea de zone mono-funcționale;*
- *Promovarea dezvoltării urbane de tip intensiv prin utilizarea economică și echilibrată a zonelor intravilane urbane și rurale, evitarea exploziei spațiale și reconsiderarea zonelor vechi.*
- *Asigurarea autorităților publice locale a documentațiilor adaptate politicilor de dezvoltare ale acestora și îmbunătățirii calității vieții oamenilor.*

În conținutul documentației se vor regăsi tratate următoarele categorii de probleme:

- *implementarea în plan spațial a obiectivelor strategice de dezvoltare ce au fost stabilite prin tema de proiectare;*
- *optimizarea relațiilor localităților cu teritoriile adiacente și cu tendințele de dezvoltare ale regiunii;*
- *zonificarea teritoriului administrativ în funcție de componenta spațială dominantă și activitatea umană desfășurată în legătură cu aceasta;*
- *stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan;*
- *stabilirea condițiilor de construibilitate și delimitarea zonelor cu restricții;*

- *stabilirea și delimitarea zonelor protejate;*
- *organizarea și dezvoltarea căilor de comunicație;*
- *modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare;*
- *precizarea obiectivelor de utilitate publică și evidențierea regimului proprietății imobiliare și a circulației juridice a terenurilor;*
- *relația între dezvoltare regională și teritoriul unității administrative;*
- *potențialul de dezvoltare economico - socială și mutațiile ce pot interveni în categoriile de folosință a terenurilor;*
- *probleme specifice de proximitate cu zone cu potențial turistic, balnear sau cu zone de exploatare minieră etc..*

Asigură suportul reglementar pentru eliberarea certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire.

*În urma studiului și a propunerilor de soluționare a acestor categorii de probleme menționate mai sus, materialul oferă instrumente de lucru necesare atât elaborării și aprobării cât și a urmării aplicării **Planului Urbanistic General în următoarele domenii: proiectare, administrare centrală și locală, agenți economici, colectivități sau persoane particulare.***

1.3 SURSE DE DOCUMENTARE

Pentru întocmirea prezentei documentații au fost cercetate o serie de documentații și normative referitoare la dezvoltarea comunei Sâncrăieni, sat Sâncrăieni, trup Fenyés, trup Bkaalja, trup "Büdös", dintre care menționăm:

SURSE STATISTICE

- *datele și evidențele existente la Direcția Județeană de Statistică*
- *datele și evidențele aflate la Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Harghita*
- *datele și evidențele existente la Consiliul Local Sâncrăieni*
- *date și evidențele existente la unitățile de producție din comună*

STUDII ȘI LUCRĂRI DE SPECIALITATE

- *Suport topografic la Sc. 1:50000 și Sc. 1:5000 eliberate de Oficiul Județean de Cadastru Geodezie și Cartografie Harghita*
- *Plan de Amenajarea Teritoriului Județean*
- *Plan Urbanistic General al Comunei Sâncrăieni elaborat de B.I.A. Mirk L. Lilla*

ACTE LEGISLATIVE SPECIFICE SAU COMPLEMENTARE DOMENIULUI

- *Codul Civil.*
- *Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările ulterioare.*
- *Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările ulterioare.*

- *Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar, republicată cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr. 215/2001 - Legea administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare.*
- *O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată cu modificările și completările prin legea nr. 265/2006 cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr. 7/1996 - Legea cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr.26/1996 - Codul silvic, cu modificările ulterioare.*
- *Legea nr. 107/1996 - Legea apelor, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică. Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr. 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor.*
- *Legea nr. 71/1996 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I - Căi de comunicație.*
- *Legea nr. 171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a II-a – Apa.*
- *Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - Zone protejate.*
- *Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități.*
- *Legea nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a V-a - Zone de risc natural.*
- *Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000.*
- *Legea nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect – republicată 2004.*
- *Legea nr. 101/2006 legea serviciului de salubritate a localităților cu modificările și completările ulterioare.*
- *Legea nr. 85/2003 legea minelor.*
- *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, aprobată prin Legea nr. 89/1999, republicată 2004.*
- *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Ordonanța Guvernului nr. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat, aprobată prin Legea nr. 470/2002.*

- *Ordonanța Guvernului nr. 65/2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, aprobată prin Legea nr. 490/2002.*
- *Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca interes național*
- *Hotărârea Guvernului nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor.*
- *Hotărârea Guvernului nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism, republicată .*
- *Hotărârea Guvernului nr. 349 / 2005 privind depozitarea deșeurilor.*
- *Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.*
- *Hotărârea Guvernului nr. 540/2000, privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Hotărârea Guvernului nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică*
- *Hotărârea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcțiile în domeniul turismului .*
- *Hotărârea Guvernului nr. 62/1996 privind aprobarea Listei obiectivelor de investiții și de dezvoltare, precum și a criteriilor de realizare a acestora, pentru care este obligatoriu avizul Statului Major General.*
- *Hotărârea Guvernului nr. 1519/2004 pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea dreptului de semnătură pentru documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism și a Regulamentului referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbaniștilor din România.*
- *Ordinul Ministrului Apărării Naționale, Ministrului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, Ministrului de Interne și al Directorului Serviciului Român de Informații nr. 30/34/3422/4221/1995 pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor.*
- *Ordinul Ministrului, Apelor și Protecției Mediului nr. 135/2010 privind aprobarea metodologiei a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private*
- *Ordinul Ministrului Sănătății nr. 536/1997 pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare.*
- *Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 43/1998 pentru aprobarea Normelor privind încadrarea în categorii a drumurilor naționale.*
- *Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor.*
- *Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice.*

- *Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 47/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale.*
- *Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 49/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane.*
- *Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale.*
- *Ordinul Ministrului de Interne nr. 791/1998 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor.*
- *Ordinul Ministrului de Interne nr. 775/1998 pentru aprobarea Normelor generale de prevenire și stingere a incendiilor.*
- *Ordinul Ministrului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței nr. 1943/2001 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Ordinul Ministrul Administrației Publice nr. 534 /2001 privind aprobarea Normelor tehnice pentru introducerea cadastrului general, cu modificările ulterioare.*
- *Ordinul Ministrului de stat, ministrul industriei și comerțului, și președintelui Oficiului Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie nr.1645/CP/2393/1997 pentru aprobarea Metodologiei privind executarea lucrărilor de cadastru energetic.*
- *Ordinul Ministrului Industriei și Resurselor nr. 371/2002 pentru aprobarea normativelor și prescripțiilor tehnice specifice zonelor de protecție și zonelor de siguranță aferente Sistemului național de transport prin conducte al produselor petroliere cu modificările ulterioare.*
- *Ordinul Ministrului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului nr. 462 /1993 pentru aprobarea Condițiilor tehnice privind protecția atmosferică și Normelor metodologice privind determinarea emisiilor de poluanți atmosferici produși de surse staționare.*
- *Ordinul Ministrului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului nr.1278/2011 pentru aprobarea instrucțiunilor privind delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrelor de protecție hidrogeologică.*

2.1 CONTEXTUL DEZVOLTĂRII

2.1.1.EVOLUȚIE

În noua structură teritorial - administrativă comuna Sâncrăieni cuprinde o localitate și patru trupuri: Sat Sâncrăieni, trup „Büdös”, trup Bakaalja, trup Fenyés éi trup Nyires.

Localitățile s-au dezvoltat de-alungul râului Olt în zona central vestică a depresiunii Ciucului de Jos la 8 km sud de Miercurea Ciuc. Comuna Sâncrăieni este prima localitate dinspre Miercurea Ciuc spre Brașov a Ciucului de jos și se întinde de ambele părți ale râului Olt pe DN 12 și DJ 123A. În anul 2004 comuna Sâncrăieni se desparte de Sântimbru și Lelicieni aceasta din urmă formând o comună separată.

Comuna Sâncrăieni se învecinează spre vest cu județul Covasna, spre nord cu comuna Lelicieni și orașul Miercurea Ciuc, spre sud cu comuna Sântimbru și spre est cu comuna Ciucsângeorgiu. Așezarea teritorială a comunei Sâncrăieni ocupă zona central vestică a depresiunii Ciucului de Jos, la 1km de municipiul Miercurea Ciuc, spre sud. Din punct de vedere al dezvoltării rurale trebuie amintit faptul că comuna face parte din micro regiunea Alcsik, împreună cu alte comune din județ. Principala cale de comunicație a comunei Sâncrăieni este drumul național DN 12 și drumul județean DJ 123A.

Repere istorice

Numele satul Sâncrăieni vine de la numele regelui maghiar Szent István, încă din anul 997-1038. Numele satului Sâncrăieni figurează în datele evidențelor papale încă din anul 1300. În sec. XVI a constituit domeniul familiei Andrassy. În 1567 pe listele impozitelor Sâncrăieni figura cu 34 porți. În 1614 satul număra 138 familii iar în 1720, 92 de familii. Între 1752-1830 satul Sâncrăieni număra 1826 persoane. Pe teritoriul comunei se regăsesc o serie de situri arheologice care stau mărturie a existenței timpurii a unor așezări pe aceste meleaguri. Dintre personalitățile de seamă al e satului amintim pe familia Andrassy și familia Bors din care Bors János cronicar în timpul lui Báthori Zsigmond. În perioada dintre cele două războaie mondiale la Sâncrăieni funcționau trei gatere , o fabrică de cărămidărie, o pieptănătorie pentru lână și trei mori de apă. Fabrica de cărămidărie a funcționat până în anul 1976. În 1910 satul număra 1606 locuitori iar astăzi 2506 persoane.

Conform hotarului administrativ din 1968 o parte a localității Băilor Sântimbru revine comunei Sâncrăieni, care s-a dezvoltat în zona sudică a munților Harghita la o atitudine de 1100 – 1250 m și reprezintă singura stațiune balneoclimaterică din zona sudică a munților Harghita. Denumirea părții aparținătoare de Sâncrăieni este trup „Büdös”. În ultimii zece ani această stațiune s-a dezvoltat într-un ritm extrem de rapid la ora actuală numărând în jur de 750 case de vacanță.

2.1.2.ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL RELIEFUL

Comuna Sâncrăieni se învecinează spre vest cu județul Covasna, spre nord cu comuna Lelicieni și orașul Miercurea Ciuc, spre sud cu comuna Sântimbru și spre est cu comuna Ciucsângeorgiu. Așezarea teritorială a comunei Sâncrăieni ocupă zona central vestică a depresiunii Ciucului de Jos, la 1km de municipiul Miercurea Ciuc, spre sud. Este înconjurat de dealurile de la Fitod, Hosasău și Misentea spre est și nord-est, terasa superioară a Oltului și în continuare spre sud-vest punctul de contact al munților Harghita cu cei ai Baraoltului. Teritoriul este reprezentat de zona montană cu păduri, pășuni, fânețe și terenuri slab productive arabile cât și de lunca majoră fertilă a Oltului la Sâncrăieni. Localitatea Sâncrăieni este amplasată pe terasele râului Olt în partea dreaptă, unde se găsește centrul comunei. Cursul Oltului în aval de Jigodin este leneș meandrat. Localitatea Sâncrăieni se situează în extremitatea nordică a bazinului intermontan inferior al Ciucului, de-alungul pârâului Valea Mare afluent dreapta al râului Olt. Acest pârâu ce trece de la vest spre est, se află chiar în dreptul

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
pragului care desparte depresiunea Ciucului mijlociu de cea a Ciucului inferior și munții Harghita de munții Ciucului, unități morfologice ale Carpaților Orientali.

Localitatea este traversată de magistrala 316 Brașov - Deda- Războieni Deda, de DN 12 și DJ 123A și prezintă un relief plat format din lunci largi însoțite de terase joase și fâșii de câmpii piemontane, care fac trecerea spre zonele montane înconjurătoare creând cele mai favorabile condiții pentru așezările omenești, pentru dezvoltarea activităților economice și pentru realizarea lucrărilor de echipare tehnico-edilitare, caracteristici care se evidențiază în structura și zonificare vetrei localității, a dispunerii formei și așezării construcțiilor.

Prin așezarea ei în teritoriu comuna dispune de legături rutiere rapide cu localitățile din jur, precum și cu principalele orașe Miercurea-Ciuc și Sf. Gheorghe. Vatra localității se află înșirată de-a lungul drumului județean DJ 123 A și de-a lungul lui DN 12, de o parte și de alta a râului Olt.

Prin poziția geografică, teritoriul comunei cuprinde forma variate de relief, depresiuni și munți cu întinse păduri și pajiști naturale, bogate resurse minerale.

REȚEAUA HIDROGRAFICĂ

Rețeaua hidrografică a județului este destul de bogată și variată. Apele curgătoare sunt dominate de Olt, Mureș și Târnava. Oltul (85 Km pe teritoriul județului) și Mureșul (72 Km pe teritoriul județului) au trasee deosebit de pitorești. De asemenea pe teritoriul județului se regăsesc peste 2000 de izvoare de apă minerală care sunt legate de activitatea postvulcanică, acestea sunt ape carbogazoase, bicarbonate, feruginoase, sulfuroase, reci sau hipotermale.

Comuna este amplasată pe terasele râului Olt.

Cursul Oltului în aval de Jigodin este leneș meandrat. Localitatea Sâncrăieni se situează în extremitatea nordică a bazinului intermontan inferior al Ciucului, iar comuna este traversată de o serie de pârâuri, dintre care cele mai importante sunt: pârâul Valea Mare afluent dreapta al râului Olt, pârâul Felszeg afluenți ai văii Oltului cu o direcție longitudinală pe axa nord-sud.

CLIMA

Datorită situației geografice în zona depresionară intramontană pe teritoriul comunei Sâncrăieni se remarcă un topoclimat specific caracterizat prin frecvente și persistente inversiuni termice nocturne și de iarnă.

Aceste fenomene fac ca zona comunei să se situeze în regiunea cea mai rece a țării.

Clima și hidrografia teritoriului studiat al localității este caracterizată de condiții termice aspre, cu veri scurte și ierni lungi. Temperatura medie anuală caracterizată prin izoterma anuală de +5,6-5,9°C. Zăpada se menține la sol 60 -70 zile pe an, numărul mediu anual al zilelor cu îngheț este de 160.

Vânturile sunt puternic influențate de relief, atât în privința direcției cât și a vitezei. Frecvențele medii anuale înregistrate la Sâncrăieni indică predominanța vânturilor NV și N. Caracteristice acestei zone sunt curenții de aer de 1,9-3,7 m/s cu o intensitate mai mare de-a lungul Oltului.

Din punct de vedere biogeografic vegetația județului este variată și bogată, dispusă etajat.

Pădurile ocupă o suprafață importantă a comunei întinzându-se în vestul comunei și dețin un fond cinegetic bogat și variază ca structură care sporește activitatea peisagistică a zonei.

Precipitațiile atmosferice sunt puternic influențate de vânturile de vest, iar lanțul vulcanic acționează ca un paravan în calea lor. Acest lucru face ca în zona dealurilor subcarpatice și platoul eruptiv, cantitatea de precipitații să fie destul de mare (600-1200 mm/an).

CARACTERISTICI GEOTEHNICE

Așezarea teritoriului comunei pe pantele estice ale munților Harghita, determină structura geomorfologică. Între punctul cel mai jos – Valea Oltului și denivelarea față de munți se intercalează o treaptă de 800-900 m altitudine.

Formațiunea geologică de bază, cât și cea de suprafață este reprezentată de rocile vulcanogen sedimentare, depuse la baza versantului estic al munților Harghita. În zona depresionară a Oltului apar formațiuni de vârstă pleistocenă și holocenă, care sunt constituite din depozite de terasă, depozite proluvial - deliviale și aluvionare formate din argile, prafuri, nisipuri și pietrișuri de terasă.

Până la adâncimea de 4,00 m nu s-a interceptat stratul freatic

Adâncimea de îngheț este la -1,10 m, adâncimea minimă de fundare fiind de - 1,20 m.

Terenul de fundare prezintă indici calitativi - geotehnici și caracteristici fizico - mecanice, având valori normale pentru tipurile de roci componente reprezentative.

Zona comunei Sâncrăieni se încadrează în zona seismică de calcul "E", $K_s = 0,12$ și perioada de colț $T_c = 0,7$. Conform STAS 6054-85 adâncimea de îngheț este de 1,10 metri.

FAUNA

Este formată din păduri de rășinoase, elementele dominante fiind bradul și molidul întrerupte de întinse pajiști montane secundare, mai ales în zonele defrișate și din păduri de amestec fag și molid.

*Fauna este și ea variată ca în toate pădurile montane ale țării. Dintre animalele cele mai des întâlnite sunt: lupul (*Canis Lupus*), cerbul carpatian (*Cervus Elaphus Carpathicus*), mistrețul (*Sus Scrofa*), ursul carpatin (*Ursus Aetos*), vulpea (*Vulpes vulpes*), veverița (*Lutra vulgaris*), bursucul (*Melis melis*), dihorul (*Putorius putorios*), iepurele (*Lepus europeanus*), etc.*

*Dintre păsări amintim: cocoșul de munte (*Picorides Tridactylus alpinus*), cucul (*Cuculus canarus*), corbul (*Conus corat*), etc. Trăiesc de asemenea numeroase specii de reptile, precum: vipera (*Vipera berus*), șopârla de munte (*Lacerta vivpera*), iar în apele repezi de munte trăiesc păstrăvul indigen (*Salmo trutta forio*) și păstrăvul fântânel (*Selvehinus fontinalis*).*

SOLUL

Solul din jurul comunei Sâncrăieni este specific depresiunii intramontane, cele mai răspândite fiind solurile brune, precum și solurile litomorfe (calcare și dolomite) existente pe versanții munților din jur. Succesiunea litologică este alcătuită în general din argile fine și nisipuri argiloase respectiv pietrișuri.

2.1.3.ZONELE EXPUSE LA RISCURI NATURALE

Riscuri naturale:

În cadrul comunei Sâncrăieni se pot identifica zone care ocazional sunt inundate de apele curgătoare. Este important ca la amplasarea noilor construcții să se aibă în vedere acest lucru. Aceste zone cu pericol de inundații se situează adiacent râului Olt (în partea nordică a satului Sâncrăieni, pe latura stângă a râului Olt). Zonele inventariate cât și suprafața lor, care ocazional sunt inundate de apele curgătoare, sunt reprezentate pe planșa de analiză a situației existente.

În cazul pâraurilor și râurilor se interzice modificarea albiei acestora prin lucrări de terasament sau construcții, defrișarea vegetației de pe margine pâraurilor. Aceste modificări sunt permise doar în cazul când acestea devin necesare pentru protejarea localității de inundații doar pe bază de studii și proiecte de specialitate.

Inventarierea și delimitarea zonelor cu riscuri naturale, în principal suprafețe supuse periodic inundării și suprafețelor cu alunecări de teren se inventariază și se delimitează cu factorii locali și județeni interesați pe baza :

- *cercetărilor de pe teren*
- *studiilor geotehnice privind construibilitate terenurilor și condițiilor de fundare a construcțiilor*
- *a concluziilor studiilor de specialitate, întocmite în acest scop*
- *detalierea macro-zonării teritoriului țării cuprinsă în secțiunea P.A.T.N.*
- *informații de la localnici privind evoluția fenomenelor, ritmicitatea și amploarea lor.*

Zonele de riscuri naturale se definesc în baza studiilor de fundamentare :

Cauzele producerii dezastrelor:

- *Cutremure de pământ*
- *Inundații ploi torențiale, topiri bruște de zăpadă, accidente produse la lucrările existente pe cursurile râurilor, rupturi de baraje, diguri, canale, deteriorarea regulată a cursurilor de apă sau erori umane*
- *Alunecări de teren, precipitații atmosferice care pot activa alunecări mai vechi sau pot provoca alunecări noi, eroziunea apelor curgătoare, acțiunea apelor subterane, acțiunea înghețului-dezghețului, defrișarea abuzivă a plantațiilor a pădurilor.*

Efecte

- *cutremure: avarii la structurile de rezistență a clădirilor sau distrugeri parțiale sau totale*
- *inundații: obiective afectate clădiri, drumuri, poduri, podețe, căi ferate, rețele tehnico edilitare, baraje, diguri, suprafețe intravilan extravilan*
- *alunecări de teren: rețele tehnico edilitare, poduri, podețe, drumuri căi ferate, suprafețe intravilan extravilan*

Delimitarea și ierarhizarea se face pe baza hărților de risc natural:

- *cutremure de pământ: conform zonelor de intensitate seismică*
- *inundații calea viiturii, zonă frecvent inundabilă, zonă potențial inundabilă*
- *alunecări de teren conform potențialului de producere, respectiv zone cu potențial scăzut de alunecare, mediu și ridicat*

2.2. RELAȚII ÎN TERITORIU

Comuna Sâncrăieni se învecinează spre vest cu județul Covasna, spre nord cu comuna Lelicieni și orașul Miercurea Ciuc, spre sud cu comuna Sântimbru și spre est cu comuna Ciucsângeorgiu. Comuna Sâncrăieni se situează în extremitatea sud vestică a județului Harghita în defileul râului Olt. Rețeaua de localități în raport cu statutul lor, ierarhizarea pe ranguri a localităților din județul Harghita este următoarea: Comuna Sâncrăieni ca reședință de comună este localitate de rangul IV, având ca trup separat trupul „Büdös”. Conform evidențelor cadastrale comuna Sâncrăieni are în administrare o suprafață de 5330 ha. Suprafața teritoriului administrativ pentru comuna Sâncrăieni a fost preluată de la Oficiul județean de Cadastru, Geodezie și Cartografie a județului Harghita precum și hotarul dintre cele două comune Sâncrăieni și Sântimbru respectiv hotarul administrativ pentru localitatea Sântimbru Băi care se compune din două părți: o parte care aparține de comuna Sântimbru Băi și o parte care aparține de comuna Sâncrăieni cu denumirea de trup” Büdös „care s-au figurat pe planșa de încadrare în teritoriu respectând hotarul din 1968.

Accesul în localitate este ușor, având legătură rutieră și feroviară de importanță județeană și națională magistrala 316 Brașov – Deda- Războieni. Calea principală de circulație carosabilă a localității este DJ 123A și DN 12 din care se ramifică restul străzilor comunale.

Accesul dinspre Miercurea Ciuc se realizează pe DN 12. Localitatea Sâncrăieni se situează la 8 km de localitatea Miercurea Ciuc. Accesul la trup „Büdös” se realizează de pe DJ123 din localitatea Sâncrăieni drum aflat în reabilitare asfaltat pe o porțiune de 5,00 km. Trupul „Büdös” se află la o distanță de 13 km de localitatea Sâncrăieni și urmează a fi reabilitat pe toată porțiunea. În ceea ce privește starea actuală a drumului DJ 123A este în stare bună însă necesită lucrări de reabilitare și întreținere. Îmbunătățirea stării de viabilitate se propune a se realiza prin consolidarea și amenajarea drumului județean și a drumurilor comunale componente.

2.3. NIVEL DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Datorită așezării geografice a comunei în zona de depresiune intramontană și în apropierea de două orașe Miercurea Ciuc și Tușnad, existența căilor de acces de importanță județeană și națională, a unui potențial natural existent a influențat în mod pozitiv dezvoltarea economică a comunei. Comuna Sâncrăieni se află în zona de influență a orașului Miercurea care domină aceste localități din împrejurime prin funcțiile lui administrative, educative, ocupării forței de muncă, etc.

Activitățile economice sunt specifice regiunilor intramontane de natură rurală mixtă, bazată pe cultura cartofului și creșterii animalelor. Existența unui important potențial forestier, legat de un ecosistem valoros ca floră și faună, posibil de exploatat turistic sau economic;

Comuna Sâncrăieni are un profil mixt activitățile economice principale sunt:

- producerea și comercializarea produselor agricole*
- comerț, servicii*
- prelucrarea lemnului;*
- exploatarea și îmbuteliere ape minerale*

Datorită condițiilor specifice ale zonei, funcția economică de bază este agricultura bazată pe cultura cartofului și industria de exploatare a resurselor solului urmat de exploatarea materialelor locale (lemn), iar funcția secundară este agricultura zoo-pastorală practică în cadrul gospodăriilor individuale precum și diverse meșteșuguri. Funcțiunile economice prezintă următoarele aspecte principale:

AGRICULTURA

În urma aplicării Legii Fondului Funciar 18/1991 în agricultura comunei au apărut schimbări semnificative referitoare la forma de proprietate fondului funciar. Profilul de bază a agriculturii este creșterea diferitelor culturi. În afară de cartofi se mai cultivă grâul de toamnă, secară, ovăz și orzoaică de primăvară.

Având în vedere tradițiile anterioare în cultivarea cartofului, aceasta a rămas și în continuare ramura de bază a sectorului vegetal. Datorită ponderii suprafeței pentru pășuni și fânețe o importanță mare are și creșterea animalelor: bovine, ovine pentru lapte și carne. Dotarea insuficientă a agriculturii atrage după sine o producție agricolă redusă.

*Conform evidențelor cadastrale comuna Sâncrăieni are în administrație o suprafață de teren de **5330 ha**. Suprafața teritoriului administrativ pentru comuna Sâncrăieni a fost preluată de la Oficiul județean de Cadastru, Geodezie și Cartografie a județului Harghita.*

*Suprafața totală a teritoriului administrativ al comunei Sâncrăieni este de **5330 ha** din care:*

- arabil	932 ha (inclusiv arabil în intravilan)	
- fâneată	458 ha	
- pășuni	1276 ha	
- pădure	2437 ha	
- alte terenuri	227 ha din care:	
		- ape 47 ha
		- drumuri 72 ha
		- construcții 82 ha
		- neproductiv 26 ha

Suprafața fondului forestier este de 45,72 %.

Suprafața total agricolă deține o pondere de 50,01% din total.

Structura terenului agricol evidențiază următoarele aspecte:

*- total teren agricol **2666 ha** din care:*

- arabil	932 ha
- pășuni	1276 ha
- fâneată	458 ha

Suprafață totală alte terenuri 4,27 %.

Corespunzător zonei naturale în care se găsește teritoriul comunei pajiștile naturale (pășuni și fânețe) domină în structura teritoriului agricol cu o pondere de 65,04 %. Datorită acestui fapt creșterea animalelor reprezintă ramura cea mai importantă de producție după cum arată și datele statistice pe efective de animale ale comunei.

Specii de animale Sâncrăieni - Număr.

- Ovine	1574 buc
- Caprine	301 buc
- bovine	382 buc
- vaci	300 buc
- porcine	328 buc
- cabaline	224 buc
- măgari	2 buc
- iepuri	132 buc
- păsări	2914 buc
- familii de albine	93 buc

Creșterea bovinelor este orientată pentru lapte și carne. O parte din producția de lapte din zonă este colectată de centrele de colectare a laptelui din localitate și sunt prelucrate de secțiile de industrializare a laptelui Covalact și Primulact. Restul speciilor de animale porcine și păsări sunt crescute pentru consum.

Societatea agricolă S.C. Agromec S.A. cultivă doar 4,19% din totalul de teren arabil.

Creșterea animalelor este o ocupație tradițională în viața localităților comunei, pășunile și fânețele întinse dau posibilități favorabile producerii bazei furajere necesare.

INDUSTRIA

În comună funcționează o serie de agenți economici dintre care 33 sub formă de societăți comerciale, iar restul sub formă de asociații familiale sau activități independente.

Principalele activități industriale sunt cu profil de exploatare și prelucrare a lemnului și îmbuteliere ape minerale. Unitățile cu caracter industrial sunt amplasate în partea sud estică în cadrul localității Sâncrăieni respectiv în partea estică și vestică a localității. Toate zonele industriale sunt amplasate favorabil față de zona de locuit.

Numărul societăților comerciale care funcționează în comună este următoarea:

Societăți comerciale – magazine: total:11

Farmacii: total 1

Prelucrarea lemnului:total:12

Alimentație publică:total:2

Exploatare resurse solului: total 2

Veterinar: total: 1

Transport: total: 3

Turism: total: 4

Servicii: total: 9

Agricole: total:2

Silvicultura

Constituie o activitate importantă pe teritoriul comunei chiar dacă suprafețele de păduri sunt ponderate (2437 ha – 45,72% din suprafața totală a comunei Sâncrăieni).

Societăți comerciale în funcțiune cu sediul în raza comunei Sâncrăieni.

Principalele unități industriale sunt cu profil de exploatare și îmbuteliere ape minerale și băuturi răcoritoare:

- S.C. Perla Harghitei S.A. la nr. 600
- S.C. Mineral Quantum S.R.L. la nr. 600

În Sâncrăieni funcționează trei societăți agricole - exploatarea teren agricol și zootehnie:

- S.C. Agromec S.A. cu sediul la nr. 546 - agricultură
- Societatea agricolă Nagyos la nr. 175 - agricultură
- S.C. Gren - Farm S.R.L. la nr. 590 - zootehnie

În Sâncrăieni funcționează societăți comerciale cu profil de prelucrare a lemnului primar, două ateliere specializate în tâmplărie și o societate comercială specializată în tehnologie de umbrire

- S.C. Dell Mar S.R.L. cu sediul la nr. 275
- S. C. Exfor Forest Sâncrăieni S.R.L. cu sediul la nr. 430
- S.C. Bene Dictus S.R.L. cu sediul la nr. 8
- S.C. Romchar S.R.L. cu sediul la nr. 672/H (fabrică de pellets)
- S.C. Zsozso S.R.L. cu sediul la nr. 175 (tehnică de umbrire)
- S.C. Joiner Bors S.R.L.(tâmplărie)
- S.C. Cifeb Com Lemn (tâmplărie)

În Sâncrăieni mai funcționează o secție de croitorie

- Natura Tex Prod Servicii

Un atelier de ceramică:

- S.C. Potter S.R.L. la nr. 175

-

În comuna Sâncrăieni mai funcționează unsprezece magazine alimentare și nealimentare, două societăți de transport marfă, un bar de zi și un restaurant, o fermă de cai de călărie și patru pensiuni turistice:

- Pensiunea turistică Tulipan
- Pensiunea turistică Akac
- Pensiunea turistică Pomi
- Pensiune Turistică

Se poate observa că funcțiunea industrială și deservire este destul de bine dezvoltată.

TURISMUL

Având în vedere și poziția favorabilă și apropierea de orașul Miercurea Ciuc turismul rural și îndeosebi agroturismul are mari posibilități de dezvoltare în zonă. Turismul rural – agroturismul are mari posibilități de dezvoltare în sate care pe lângă un cadru natural pitoresc, nepoluat cu variate posibilități de recreare dispun și de un valoros potențial cultural istoric. Pe măsura dezvoltării infrastructurii localităților, activitatea se va intensifica prin extinderea rețelei agențiilor de turism existente în județ.

Turismul pentru tratament balnear

Turismul pentru tratament balnear are cea mai mare tradiție și cel mai mare număr de turiști. Are cele mai mari șanse de dezvoltare, date fiind varietatea resurselor (ape minerale diverse, mofete, solfatare, nămol de turbă) și bogăția lor. Pe plan local și

regional există localități cu potențial de dezvoltare în acest gen de turism, unele fiind chiar cu tradiție așa cum le arată și numele. Pe teritoriul comunei Sâncrăieni există trupul „Büdös” care s-a dezvoltat în zona sudică a munților Harghita la o altitudine de 1100 – 1250 m și reprezintă singura stațiune balneoclimaterică din zona sudică a munților Harghita. În ultimii zece ani această stațiune s-a dezvoltat într-un ritm extrem de rapid la ora actuală numărând în jur de 750 case de vacanță. Promovarea eco-turismului în toate zonele care să aducă venituri fără să afecteze negativ peisajul natural și care să încorporeze valorile culturale și tradiționale ale regiunii. Exploatarea favorabilă a beneficiilor oferite de peisajul deosebit de valoros din cadrul comunei Sâncrăieni având în vedere că pe teritoriul comunei Sâncrăieni se regăsesc două rezervații naturale Mlaștina Borsáros și mlaștina Luci. Mlaștina Borsáros se întinde pe o suprafață de 1 ha și este situat lângă DJ 123 pe partea dreaptă a râului Olt direcție de curs. Pe partea opusă se află ștrandul Sâncrăieni amenajat de curând care se întinde pe o suprafață de 80 mp. Rezervația naturală mlaștina Luci cu o suprafață de 273 ha se întinde în zona vestică a comunei Sâncrăieni în zona numită Luci.

Extinderea trupului Fenyés în apropiere de Băile Jigodin vine în sprijinul dezvoltării acestor zone pentru turism.

Turismul montan dispune de largi posibilități de dezvoltare, îndeosebi pentru practicarea sporturilor de iarnă și a drumeției montane, pe teritoriul comunei aflându-se rezervația naturală Mlaștina Luci și Băile Sântimbru. Dezvoltarea unor trasee de schi fond, pârtie de bob, schi alpin sau patinoar deschis toate acestea ar revigora turismul din zonă.

Turismul de tranzit se localizează pe principalele artere de circulație ce traversează județul, astfel că cele mai importante localități situate pe principalele fluxuri de circulație devin centre ale turismului itinerant – Miercurea Ciuc, Sf. Gheorghe, Miercurea Ciuc, Gheorgheni. Exploatarea controlată în scopuri turistice a izvoarelor de apă minerală din cadrul comunei.

Disfuncționalități:

- lipsa relansării industriei în concordanță cu cerințele ocupării eficiente a forței de muncă excedentare
- neprelucrarea materiilor prime din zonă pe plan local
- exploatarea fondului forestier fără luarea unor măsuri pe termen mediu și lung pentru reîmpădurirea suprafețelor defrișate vor duce la dezechilibre ecologice.
- neexploatarea valorilor naturale pentru turism
- nevalorificarea potențialului natural de pe teritoriul comunei.

2.4 POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE SOCIALE

La data de întocmirii prezentei documentații conform datelor transmise de Direcția Județeană de Statistică și a datelor deținute de Consiliul Local Sâncrăieni conform recensământului populației și locuințelor din 2011 populația stabilă a comunei Sâncrăieni era de 2634 locuitori.

Populație totală – masculin/feminin comune și sate

<i>Denumire</i>	<i>Total</i>	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>
<i>Comuna Sâncrăieni</i>	2634	1335	1299

Numărul populației stabile pe grupe de vârstă este următoarea:

Populația stabilă pe grupe de vârstă Sâncrăieni total 2634 din care masculin 1335 iar feminin 1299.

<i>Vârsta</i>	<i>Total</i>	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>
<i>0 - 4 ani</i>	168	79	89
<i>5 - 9 ani</i>	220	116	104
<i>10 - 14 ani</i>	168	86	82
<i>15 - 19 ani</i>	133	71	62
<i>20 - 24 ani</i>	173	92	81
<i>25 - 29 ani</i>	195	102	93
<i>30 -34 ani</i>	214	121	93
<i>35 -39 ani</i>	197	105	92
<i>40 - 44 ani</i>	189	87	102
<i>45 - 49 ani</i>	130	72	58
<i>50 - 54 ani</i>	150	78	72
<i>55 - 59 ani</i>	175	85	90
<i>60 - 64 ani</i>	147	68	79
<i>65 - 69 ani</i>	134	74	60
<i>70 - 74 ani</i>	102	45	57
<i>75 - 79 ani</i>	60	19	41
<i>80 - 84 ani</i>	50	24	26
<i>Peste 85 ani</i>	29	11	18

În baza cartării unităților economice existente în localitate și a datelor furnizate de Consiliul Local Sâncrăieni s-a întocmit structura populației active:

<u><i>Specificare</i></u>	<u><i>Număr</i></u>	<u><i>%</i></u>
<i>În agricultură</i>	615	23,34
<i>În industrie</i>	47	1,78
<i>Comerț, servicii</i>	84	3,19
<i>Învățământ</i>	9	0,34
<i>Administrație</i>	17	0,65
<i>Sănătate</i>	25	0,95
<i>Alte servicii</i>	125	4,75
<i>Total</i>	922	35,00
<u><i>Populație dependentă</i></u>	<u>1712</u>	<u>65,00</u>
<i>TOTAL</i>	2634	100,0

MIȘCAREA MIGRATOARE A POPULAȚIEI

Populația stabilă după etnie: Comuna Sâncrăieni

<i>Total</i>	<i>Români</i>	<i>Maghiari</i>	<i>Romi</i>	<i>Altă etnie</i>	<i>Nedeclarată</i>
2502	32	2345	125	-	-

Componenta etnică evidențiază următoarele aspecte: 93,72% maghiari, 1,27% români și 4,99% de etnie Romă și 0,02 de etnie nedeclarată.

În baza cartării unităților economice existente în localitate și a datelor furnizate de Direcția de statistică a județului Harghita și a Consiliului Local Sâncrăieni se prezintă următoarele aspecte:

Populația școlară pe nivel de educație comuna Sâncrăieni:

<i>- copii înscriși în grădinițe</i>	102
<i>- elevi înscriși în învățământul preuniversitar</i>	171
<i>- elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)</i>	171
<i>- elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)</i>	85
<i>- elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)</i>	86

Personalul didactic pe niveluri de educație comuna Sâncrăieni:

<i>- învățământ preșcolar</i>	7
<i>- învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)</i>	14
<i>- învățământ primar (inclusiv învățământul special)</i>	5
<i>- învățământ gimnazial (inclusiv învățământul special)</i>	9
<i>Total</i>	21

Personalul medico – sanitar pe categorii, forme de proprietate:

<i>- medici proprietate publică</i>	2
<i>- din total medici: medici de familie proprietate publică</i>	2
<i>- farmaciști proprietate privată</i>	2
<i>- personal sanitar mediu proprietate publică</i>	4
<i>- personal sanitar mediu proprietate privată</i>	2

Unitățile școlare pe niveluri de educație:

<i>- primar și gimnazial (inclusiv special)</i>	1
---	---

Unități sanitare pe categorii de unități, forme de proprietate:

<i>- cabinete medicale de familie proprietate publică</i>	3
<i>- farmacii proprietate privată</i>	1
<i>- puncte farmaceutice proprietate privată</i>	1

Capacitate de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică:

<i>- pensiuni agroturistice nr. locuri</i>	8
--	---

Structuri de primire turistică cu funcțiunea de cazare turistică pe tipuri de structuri:

- pensiuni agro-turistice 1

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri:

- pensiuni agro-turistice 35

Înnoptări în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri:

- pensiuni agro-turistice 35

Suprafața fondului funciar după modul de folosință:

Suprafața totală - ha 5330

- proprietate privată 5208

Suprafața agricolă total - ha 2666

- proprietate privată 2666

Suprafața arabilă total - ha 932

- proprietate privată 932

Suprafața pășunilor –total - ha 1276

- proprietate privată 1276

Suprafața fânețelor –total - ha 458

- proprietate privată 458

Suprafața cu terenuri neagricole –total - ha 2664

- proprietate privată 2542

Suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră 2437

- proprietate privată 2437

Suprafața cu ape și bălți total-ha 47

Suprafața ocupată cu construcții – total - ha 82

- proprietate privată 79

Suprafața căi de comunicație și căi ferate total-ha 72

Suprafața cu terenuri degradate și neproductive total-ha 26

- proprietate privată 26

Număr de locuințe existente - construcții:

Sâncrăieni 810

Trup Fenyés 64

Trup Bakaalja 6

Trup Büdös 451

Disfuncționalități privind evoluția și structura populației, modul de ocupare a resurselor de muncă:

- în majoritatea comunelor, satelor – reședința de comună a avut evoluții demografice mai bune decât celelalte sate componente. Se remarcă ponderea redusă a activităților de deservire, din totalul populației și numărul ridicat al populației dependente.

- lipsa acțiunilor destinate stabilizării în rural a tinerilor sub 30 de ani (lipsa unor acțiuni pentru creșterea edilitar social al localității și insuficiența ritmului de creștere privind atractivitatea economică a localității prin modernizarea și tehnologizarea agriculturii, stimularea sectoarelor neagricole și a meșteșugurilor)
- lipsa unor investiții în localitate care ar putea valorifica local cunoștințele profesionale ale persoanelor care locuiesc în comună
- lipsa pregătirii profesionale adecvat la profilul ocupațional și la resursele zonei, și lipsa acțiunilor pentru calificarea și recalificarea șomerilor

2.5 ZONIFICAREA TERITORIULUI ADMINISTRATIV BILANȚUL SUPRAFETELOR ZONELOR FUNCȚIONALE DIN TERITORIUL ADMINISTRATIV AL LOCALITĂȚII

2.5.1. ZONIFICAREA TERITORIULUI ADMINISTRATIV

Teritoriul administrativ al comunei Sâncrăieni se întinde pe o suprafață de 5330 ha. Intravilanul localității cuprinde în prezent o suprafață de **265,26 ha**, din care satul Sâncrăieni **194,65 ha**, și trupuri în total cu suprafața **70,61 ha** din care trup Fenyés **27,37 ha**, trup Bakaalja **23,84 ha** și trup Büdös **19,4 ha**. Calitatea zonelor de interes este mai bine dezvoltată decât în alte comune acesta datorându-se apropierii de orașul reședință de județ Miercurea Ciuc iar tendința clară care se manifestă este cea de descentralizare a responsabilităților guvernului față de politicile de dezvoltare spațială și o delegare a acestora către nivelele regionale și locale. Aceste măsuri implică responsabilități mai mari la nivelele locale și regionale. Profilul dominant care se evidențiază în structura teritoriului administrativ de bază este cel zoo - agricol urmat de cel de exploatare resurse minerale și cel silvic.

Disfuncții

- Nevalorificarea cadrului deosebit de pitoresc natural în scopuri turistice, cu amenajări corespunzătoare
- nu sunt delimitate corespunzător zonele de protecție cu valoare de patrimoniu
- lipsa dotărilor corespunzătoare pentru dezvoltarea potențialului turistic
- lipsa unei strategii pe termen mediu și lung în domeniul silvic

Intervenții

- promovarea coeziunii teritoriale prin intermediul unei dezvoltări socio-economice echilibrate și prin creșterea competitivității;
- promovarea dezvoltării funcțiilor urbane și dezvoltarea relațiilor urban-rural;
- promovarea unor condiții de accesibilitate mai echilibrate;
- dezvoltarea accesului la informație și cunoaștere;
- reducerea agresiunii asupra mediului;
- valorificarea și protejarea resurselor și a patrimoniului natural;
- valorificarea patrimoniului construit ca factor al dezvoltării;
- dezvoltarea resurselor energetice, concomitent cu asigurarea securității;
- promovarea unui turism de calitate și durabil;
- limitarea preventivă a efectelor catastrofelor naturale.

2.5.2. COMPONENTA TERITORIULUI ADMINISTRATIV

Suprafața totală a teritoriului administrativ al comunei Sâncrăieni este de **5330 ha** din care:

- arabil	932 ha (inclusiv arabil în intravilan)	
- fâneată	458 ha	
- pășuni	1276 ha	
Total agricol	2666ha	
- pădure	2437 ha	
- alte terenuri	227 ha din care:	
	- ape	47ha
	- drumuri, căi ferate	72 ha
	- construcții	82 ha
	- neproductiv	26 ha
	Total neproductiv	227 ha

Suprafața fondului forestier este de 45,72 %.

Suprafața total agricolă deține o pondere de 50,01% din total.

Structura terenului agricol evidențiază următoarele aspecte:

- total teren agricol	2666 ha din care:
- arabil	932 ha
- pășuni	1276 ha
- fâneată	458 ha

Suprafață totală alte terenuri 4,27 %.

(pășuni și fânețe) domină în structura teritoriului agricol cu o pondere de 65,04 %.

Pășuni și fânețe cu un procent de 65,04% iar terenul arabil cu un procent de 34,96%.

Din cele 5330 ha cât cuprinde comuna Sâncrăieni, 265,26 ha sunt în intravilanul existent inclusiv trupuri.

2.5.3. BILANȚUL TERITORIAL AL SUPRAFETELOR CUPRINSE ÎN LIMITA U.A.T.B

Extravilanul și intravilanul existent se materializează în P.U.G. prin corelarea limitelor și suprafețelor aflate în evidența Oficiul Județean de cadastru, geodezie și cartografie, cu cele aflate în evidența Consiliului local.

BILANȚ TERITORIAL AL SUPRAFETELOR CUPRINSE ÎN LIMITA UATB UNITĂȚII ADMINISTRATIV TERITORIALE DE BAZĂ EXISTENT

Destinația terenurilor din teritoriul administrativ al unității de bază situație existentă	suprafața (ha)	
	TOTAL	Procent % din teritoriul administrativ al unității de bază
Terenuri destinate funcțiunilor urbane intravilan	265,26	4,98
Terenuri agricole	2482,74	46,58
Terenuri forestiere	2437	45,72
Terenuri aflate permanent sub ape	47	0,88
Terenuri cu alte destinații	98	1,84
Total teritoriu administrativ	5330	100

2.6 INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE

BILANȚ TERITORIAL.

2.6.1. COMPONENTE

Intravilanul localității cuprinde în prezent o suprafață de 265,26 ha, din care satul Sâncrăieni 194,65 ha, trup Fenyés 27,37 ha, trup Bakaalja 23,84 ha și trup Büdös 19,4 ha. Situația existentă a comunei Sâncrăieni este prezentată în Planșa A-01 „Situația existentă – Disfuncționalități” atât din punct de vedere al zonificării (instituții și servicii publice, spații verzi pentru agrement și sport, industrie și depozite, gospodărie comunală, echipare edilitară) cât și al disfuncțiilor constatate.

Așezarea are o structură compactă, cu construcțiile amplasate în cadrul unor loturi medii de teren, mai mari către periferii. Dezvoltarea localităților, sa realizat pe arterele principale de circulație drumul național DN 12 și drumul județean DJ 123A. Reședința de comună Sâncrăieni se împarte în 2 zone: zona nordică care este traversat de DN 12 și se află pe partea stângă a râului Olt respectiv zona sudică care este traversat de DJ 123A pe partea dreaptă a râului Olt.

Localitatea păstrează și azi cele patru zone din care s-a format și anume zona Tiva, zona Poklonfalva, zona Kincseszeg și zona Sâncrăieni.

Zona trup Büdös în cazul acestei porțiuni de localitate putem vorbi de funcțiunea dominantă case de vacanță. Trama stradală este mai regulată, dar specific montană. Mărimea terenurilor și cea a construcțiilor la fel. Însă într-o comparație mai generală avem de a face cu clădiri mici. Indicatorii urbanistici principali sunt:

Ac= 10 - 80 mp

Regim de înălțime: P+M

St= 300 - 1.500 mp

POT= 5-30%

CUT= 0,1-0,4

2.6.2 CARACTERISTICI ALE ZONELOR DIN INTRAVILAN

ASPECTE CARACTERISTICI ALE PRINCIPALELOR ZONE FUNCȚIONALE DIN INTRAVILAN

ZONA INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII

În localitatea Sâncrăieni se poate vorbi de o zonă centrală care se conturează mai ales în localitatea reședință de comună unde sunt concentrate mai multe dotări și servicii decât în localitățile componente. În restul localităților respectiv în cadru trupului „Büdös” dotările sunt răsfirate ele ne alcătuind o structură compactă pentru a delimita un centru bine conturat.

Zonele cu funcțiuni complexe de interes public cuprind următoarele dotări:

LOCALITATEA SÂNCRĂIENI

Dotările pe categorii sunt următoarele:

<i>Dotări teritorial administrative</i>	- sediul primăriei locale
	- composesorat Sâncrăieni
	- sediul poștei
<i>Dotări de învățământ</i>	- grădinița de copii

	- școala generală
	- cămin de zi pentru copii
<i>Dotări culturale</i>	- casa de cultură
	- casa de tineret
	- biblioteca comunală
	- sala de internet
<i>Dotări religioase</i>	- Biserica Romano Catolică
	- Parohia Romano Catolică
	- Capela romano catolică
	- Biserica ortodoxă
<i>Dotări comerciale</i>	- spații comerciale cu funcțiuni alimentare și nealimentare
<i>Dotări sanitare</i>	- cabinet medical familial
	- farmacie
<i>Dotări de alimentație publică</i>	- bar de zi
	- restaurant
<i>Dotări cu destinație specială</i>	- remiza P.S.I.
	- unitățile de gospodărie comunală, casa mortuară
	- postul de poliție
	- clădire administrativă pentru serviciul situații de urgență
<i>Dotări turistice</i>	- pensiunea Tulipán
	- pensiunea Pomi
	- pensiunea Akác
	- pensiune turistică
	- strandul Borsáros
<i>Dotări și amenajări sportive</i>	- sala de sport
<i>Dotări industriale</i>	- ateliere de prelucrare a lemnului
	- exploatare și îmbuteliere ape minerale
	- fabrică de pellets
	- atelier ceramică
	- tehnică de umbrire
<i>Dotări agro zootehnice</i>	- stațiunea de montă
	- fermă zootehnică
<i>Alte dotări</i>	- club sportiv Borsáros

LOCALITATEA TRUP BŪDÖS

<i>Dotări religioase</i>	- Capela romano catolică
<i>Dotări comerciale</i>	- spații comerciale
<i>Dotări cu destinație specială</i>	- remiza P.S.I.
<i>Dotări de alimentație publică</i>	- chioșc patiserie

Suprafața totală a zonei de instituții publice și servicii pentru localitatea reședință de comună Sâncrăieni și a trupurilor componente este de 8,53 ha, ceea ce reprezintă

3,22% din totalul intravilanului. Se observă o concentrație mai mare de instituții și servicii în satul reședință de comună Sâncrăieni în zona sudică și o slabă dezvoltare a acestora în trupurile componente.

ZONA DE LOCUIT

cuprinde o suprafață de 82 ha

Fond construit

Localitatea Sâncrăieni+ trup Fenyés+trup Bakaalja+trup Büdös

– locuințe existente	total (nr.)	1331
Din care:		
– locuințe din fondurile private:	(nr.)	1331
– locuințe proprietate publică:	(nr.)	0
- locuințe din alte fonduri	(nr.)	0
<u>Suprafața locuibilă</u>	<u>TOTAL:</u>	<u>820000 mp</u>
Din care:	– locuințe din fondurile private:	820000 mp
	– locuințe proprietate publică:	0 mp

Număr clădiri total pentru localitatea Sâncrăieni 881 din care clădiri în care se află locuințe 879.

Număr clădiri trup Fenyés total 64 case de vacanță

Număr clădiri trup Bakaalja total 6

Număr clădiri trup Büdös total 451 case de vacanță

Regimul de înălțime a caselor de locuit este: subsol + parter; parter; parter + etaj sau parter + mansarda. De-alungul drumului județean (DJ 123A) și a străzilor mai importante locuințele sunt amplasate foarte dens, iar în zonele tentaculare mai rar.

Starea clădirilor de locuit: – 50% în stare foarte bună și bună
– 35% în stare mediocră
– 15% în stare rea

În medie, pe localitate (Sâncrăieni) 35% din locuințe sunt construite din cărămidă pe fundații de piatră naturală sau beton cu acoperiș tip șarpantă cu învelitoare din material ceramic (țigle), restul de 65% sunt construite din lemn, pe fundație de piatră cu acoperiș tip șarpantă cu învelitoare din material ceramic (țiglă). Ritmul anual de construcție pe nivel de comună este de 3-4 locuințe pe an construcții noi. Se observă o creștere mai mare la reabilitarea fondului construit existent prin mansardări și extinderi, în acest sens ritmul anual fiind de 12 -15 extinderi, mansardări pe an.

UNITĂȚILE CU CARACTER INDUSTRIAL

În localitatea Sâncrăieni funcționează unități industriale cu profil de exploatare și îmbuteliere ape minerale și băuturi răcoritoare:

- S.C. Perla Harghitei S.A. la nr. 600

În zona vestică există o zonă industrială în locul fostelor grajduri CAP care după 1989 s - au desființat iar zona agrozootehnică este amplasată în zona de est a localității fiind amplasate corespunzător față de zona de locuințe.

Principalele unități industriale sunt amplasate în localitatea Sâncrăieni zona nordică iar în cadrul acesteia în partea sud estică restul zonelor industriale sunt amplasate în localitatea Sâncrăieni zona sudică o parte de-a lungul drumului județean

DJ123A spre Sânsimion, iar în partea sud vestică a localității se află o zonă mixtă industrială și agrozootehnică, acestea formând zone compacte în cadrul localității. Activitățile de bază sunt cea de îmbuteliere ape minerale respectiv prelucrare a materialului lemnos. Se observă o amplasare a acestora în afara zonelor centrale ale localităților direcție ce trebuie continuată iar pentru zonele centrale ale localității se propune o interdicție definitivă de autorizare a acestor tipuri de funcțiuni.

Suprafața zonei industriale este de 23,85 ha ceea ce reprezintă un procent de 8,98% din intravilan.

UNITĂȚILE AGRO-ZOOTEHNICE

Producția agricolă se desfășoară mai ales în gospodăriile particulare ale locuitorilor. Acest aspect este necorespunzător privind sensul de dezvoltare a comunelor influențate de normele europene, drept pentru care se propune înființarea microfermelor care să își desfășoare activitate în afara zonelor de locuit.

Tendința lentă dar prezentă a comunelor dispuse în apropierea orașelor este de a devenii „orașe grădină” având în vedere că din ce în ce mai multă populație evadează din zona urbană către zona rurală în căutarea unor forme mai liniștite de viață fără poluare, astfel încât amplasarea zonelor industriale și a unităților agricole în afara zonei de locuit devin o necesitate.

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni în cadrul localității Sâncrăieni zona sudică există două zone agricole una în partea sud estică și una în partea sud vestică. Suprafața zonei agricole este de 2,62 ha ceea ce reprezintă un procent de 0,99% din intravilan.

CĂI DE COMUNICAȚII ȘI TRANSPORTURI

Comuna Sâncrăieni este amplasată într-o zonă avantajoasă din punct de vedere geografic, este străbătută de DN 12, DJ123A și DJ 123D și poate fi accesat atât dinspre Miercurea Ciuc pe DN 12 din care se ramifică DJ 123A traversând localitatea Sâncrăieni, sau dinspre Tușnad traversând localitatea Sânsimion.

Trama stradală a localității prezintă aceleași caracteristici: strada principală se suprapune pe drumul județean DJ 123 A, și DN 12 rețeaua stradală a comunei Sâncrăieni compunându-se din DJ 123A, din care se ramifică un număr foarte mare de străzi înguste uneori chiar sub 3 m, care deserveșc 2-3 gospodării. Strada principală respectiv drumul național DN 12 și drumul județean DJ 123A sunt amenajate în întregime iar drumul județean DJ 123D spre trup Būdös este amenajată pe o porțiune lucrările de modernizare ale acestui drum continuând.

Comuna Sâncrăieni este străbătută de una din căile ferate principale magistrala 316 Brașov - Deda- Războieni. Calea ferată traversează teritoriul administrativ al comunei și satul Sâncrăieni în partea sudică a localității. Disfuncționalități la nivelul circulației sunt cauzate de îmbrăcămințile provizorii ale străzilor comunei care se ramifică din străzile principale. Starea actuală a drumurilor comunale este într-o stare avansată de uzură fizică, prospectul fiind variabil, constituind disfuncțiune în derularea normală a traficului rutier.

*Rețeaua de străzi are suprafața totală de
din care:*

58,8 km

<i>Drumuri naționale E578 (DN 12)</i>	<i>5,00 km din care 3,7 km în intravilan</i>
<i>Drumuri județene DJ 123A</i>	<i>2,00 km din care 1,6 km în intravilan</i>
<i>DJ 123D</i>	<i>13 km din care 1 km în intravilan</i>
<i>Străzi comunale</i>	<i>17 km în intravilan</i>
<i>Drumuri forestiere</i>	<i>9,8 km în extravilan</i>
<i>Drumuri de exploatare agricolă</i>	<i>12 km în extravilan</i>

Din totalul de 58,8 km ceea ce reprezintă rețeaua de străzi ale comunei 11 km sunt asfaltate și 47,8 km neasfaltate. Suprafața drumurilor însumează 27,10ha ceea ce reprezintă 10,22% din perimetru.

Rețeaua stradală locală este în general satisfăcătoare din punct de vedere al capacității însă insuficient amenajată pentru parcare și trafic pietonal. Rețeaua secundară se compune din accese locale cu una sau două benzi de circulație care în general se înfundă sau se racordează la străzile principale. Starea drumurilor județene este corespunzătoare doar pe porțiuni restul necesitând lucrări de amenajare și modernizare. Atât drumul județean cât și străzile comunale se încadrează în clasa tehnică IV, cu 2 benzi de circulație a câte 3 metri lățime.

Drumul județean din intravilanul localităților corespunde unei străzi de categoria IV, de folosință locală, iar drumul comunal din intravilanul localităților corespunde unei străzi principale în localități rurale.

SPAȚII VERZI ȘI SPORT

Zona spațiilor verzi pentru agrement și sport nu este reprezentativă din cauza aspectului lor inestetic. Ca dotare sportivă se găsește un teren de sport în localitatea Sâncrăieni amplasat în extremitatea sud estică a zonei sudice lângă Agromec S.A. și un ștrand amenajat de curând în partea nord vestică a zonei sudice în apropiere de mlaștina Borsáros. O zonă verde deosebită se află în extravilan de-alungul râului Olt de o parte și de alta a drumului județean DJ 123A de la bifurcația cu DN 12 fiind vorba de mlaștina Borsáros compusă din cele două părți vestică și estică și ștrandul din partea opusă. Ștrandul face parte din intravilan. Mai există spații verzi aferente altor categorii de funcțiuni: locuințe, gospodăriile populației, străzi, plantații de aliniament sau trasee pietonale locale, cimitire. Precum și zone verzi neamenajate în cadrul trupurilor. Se remarcă lipsa spațiilor verzi cu rol de protecție, perdea de protecție între zona industrială și zona de locuit precum și plantația de-e lungul drumurilor cu trafic intens și în jurul parcajelor.

Suprafața totală a zonei verzi agrement și sport este de 12,23 ha ceea ce reprezintă un procent de 4,61% din totalul intravilanului.

Situația spațiilor verzi conform cerințelor OG 195/2005 și Legea 265/2006 (modificările ulterioare) care prevede includerea în intravilan a unui spațiu verde de min. 20 mp/locuitor până la data de 31.12.2010 și de min. 26mp/locuitor 31.12.2013 este satisfăcătoare din acest punct de vedere.

Suprafața de spațiu verde / locuitor = 122300 mp / 2634 locuitori = 46,43 mp / locuitor. Pentru zonele deteriorate atât în intravilan cât și în extravilan se propune refacerea peisagistică a acestor zone.

Pentru zonele deteriorate atât în intravilan cât și în extravilan se propune refacerea peisagistică a acestor zone. În cazul defrișărilor de pădure se propune reîmpădurirea acestora și luarea de măsuri pentru stoparea defrișărilor necontrolate. Pentru monumentele naturii se propune interdicție de construibilitate cu excepția lucrărilor de conservare, ameliorare și întreținere a acestora. Sunt permise lucrări de construcții și amenajări menite să asigure protecția perimetrului și posibilitatea asigurării condițiilor pentru vizitarea organizată cu condiția obținerii avizelor necesare.

ZONĂ DE GOSPODĂRIE COMUNALĂ

În localitate există o serie de cimitire în suprafață totală de 1,66 ha reprezentând 0,63% din perimetru. În localitatea Sâncrăieni acestea sunt amplasate în partea sudică a zonei sudice a localității în zona Capelei romano catolice iar în zona centrală se află rămășițele cimitirului vechi din cadrul ansamblului bisericii romano catolice „Sf. Ștefan”. În cadrul trupurilor nu există zone de gospodărie comunală cimitir.

Aceste cimitire sunt amplasate bine față de zonele de locuit iar în perimetrele de protecție de 50 m de limita proprietății sunt interzise construcțiile cu destinația de locuințe, servicii sau altele decât cele necesare din cadrul zonelor de gospodărie comunală.

Fosta groapă de gunoi a comunei Sâncrăieni care se situa în partea nord estică a zonei nordice a localității Sâncrăieni în apropiere de situl arheologic Kőoldal a fost închisă și ecologizată în anul 2006 prin procedură simplificată și nu necesită măsuri de monitorizare. Terenul nu se va retroceda pe o perioadă de 30 ani. Pe această perioadă sunt stric interzise eliberare autorizațiilor de construire în perimetrul fostei gropi de gunoi. (Groapa de gunoi era închisă la data elaborării planului urbanistic general al comunei Sâncrăieni anterior)

Deșeurile menajere au fost și sunt colectate de firmă autorizată respectiv SC Eko Csik S.R.L. cu care comuna Sâncrăieni are contract iar deșeurile menajere sunt transportate la o instalație de eliminare autorizată din punct de vedere al protecției mediului, de asemenea firma Eko Csik are colectare selectivă a deșeurilor menajere.

Comuna nu dispune de puț sec însă primăria are contract cu SC Protan care rezolvă transportul hoiturilor în cazuri deosebite.

Depozitul frigorific pentru depozitarea cadavrelor de animale provenite din gospodăriile crescătorilor individuali de animale sau a celor găsite moarte pe teritoriul comunei pentru care nu se poate identifica proprietarul care trebuie prevăzut pe teritoriul fiecărei comune conform legislației în vigoare se va prevedea în cadrul localității Sâncrăieni în partea sud vestică a zonei sudice la limita zonei industriale pe terenul primăriei în apropierea clădirii unde funcționează posesorul într-o clădire separată cu acces direct de pe drum în care se vor depozita aceste cadavre până la ridicarea de către S.C. Protan cu care comuna are contract.

ZONĂ DE CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE

Stațiile de înmagazinare și pompare a apei potabile se află amplasate pe teritoriul comunei Sâncrăieni de unde se realizează alimentarea cu apă potabilă a localității Sâncrăieni. Sursa de apă este din pârâul Valea Mare. Stația de epurare se află pe

teritoriul comunei Sâncrăieni între cele două zone componente ale localității Sâncrăieni în apropiere de râul Olt. Suprafața zonei de construcții tehnico-edilitare însumează în total 0,46 ha ceea ce reprezintă 0,17% din perimetru.

2.6.3. BILANȚ TERITORIAL

BILANȚUL TERITORIAL AL SUPRAFETELOR CUPRINSE ÎN INTRAVILANUL EXISTENT

SAT SÂNCRĂIENI, TRUP FENYÉS, TRUP BAKAALJA, TRUP NYIRES, TRUP BÜDÖS

Zonificarea teritoriului intravilan	Suprafața (ha)				
	Localitate principală	localități componente/ aparținătoare	trupuri izolate	TOTAL	Procent% din total intravilan
INSTITUȚII ȘI SERVICII	5,29	0	3,24	8,53	3,22
LOCUIȚE	87,51	0	36,62	124,13	46,79
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITE	23,85	0	0	23,85	8,98
UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	2,62	0	0	2,62	0,99
CĂI DE COMUNICAȚIE					
RUTIERE	20,83	0	6,27	27,1	10,22
FEROVIAR	5,5	0	0	5,5	2,07
SPAȚII VERZI AMENAJATE NEAMENAJATE, SPORT AGREMENT, PROTECȚIE	4,03	0	8,2	12,23	4,61
CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	0,46	0	0	0,46	0,17
GOSPODĂRIE COMUNALĂ CIMITIRE	1,66	0	0	1,66	0,63
ALTE DESTINAȚII	0,2	0	0	0,2	0,08
TERENURI NEAFECTATE DE AMENAJĂRI URBANISTICE (agricole, neproductive)	42,7	0	16,28	58,98	22,24
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT	194,65	0	70,61	265,26	100

Se observă o pondere a instituțiilor și serviciilor în localitatea reședință de comună și o dotare mai slabă în trupurile componente și trup Būdös.

Zona pentru locuințe ocupă cea mai mare parte din intravilan 124,13ha ceea ce reprezintă 46,79 % di perimetru. Se observă o concentrație mai mare în zonele centrale ale localităților și de-alungul principalelor căi de comunicație rutieră. Există câteva zone reziduale din punct de vedere urbanistic în cadrul zonelor de locuit pentru care trebuie întocmite planuri urbanistice zonale pentru rezolvarea circulației și a echipării edilitare. Rezerve interne de teren în cadrul intravilanului sunt mici astfel că extinderile propuse pentru zonele de locuit sunt necesare.

Zonele industriale formează nuclee distincte în cadrul intravilanului și sunt concentrate în afara zonei centrale a localității.

În comuna Sâncrăieni unitățile agro - zootehnice sunt slab dezvoltate în cadrul intravilanului această ocupație desfășurându-se în curțile construcțiilor însă există investiții în acest domeniu.

Deși localitatea este traversată de două artere majore de circulație DN 12 și DJ 123A din care se ramifică restul străzilor comunale, acestea din urmă sunt majoritate drumuri de pământ.

Echiparea edilitară este bine dezvoltată atât în localitatea reședință de comună cât și în trupurile componente cu excepția trupului Būdös unde alimentare cu apă potabilă centralizată lipsește acesta fiind rezolvată prin mijloace locale din puțuri săpate în primul strat freatic. Există rețea de alimentare cu apă potabilă pentru toate localitățile componente, rețea de canalizarea menajeră, rețea de distribuție de gaze naturale precum și rețea de alimentare cu energie electrică. Spațiile verzi sunt suficiente însă necesită amenajări. Se observă o preocupare în acest sens direcție ce trebuie amplificată.

Disfuncționalități:

- *racordarea tuturor gospodăriilor la rețeaua de alimentare cu apă potabilă respectiv canalizare menajeră în sistem centralizat înaintea reabilitării drumurilor și străzilor comunale.*
- *Slaba dezvoltare a dotărilor și serviciilor în trupurile componente*
- *serviciile comerciale (comerț, transporturi) sunt insuficient dezvoltate, deși unități de desfacere a mărfurilor alimentare și nealimentare de talie mică există în fiecare localitate*
- *căile de comunicație neamenajate – împiedică dezvoltarea celorlalte activități*

2.7 CIRCULAȚIA

Teritoriul comunei este străbătut de drumul național DN 12 Brașov - Miercurea Ciuc – Toplița și drumul județean DJ 123A Sâncrăieni – Sântimbru Tușnad Sat. Comuna Sâncrăieni este străbătută de una din căile ferate principale magistrala 316 Brașov - Deda- Războieni.

Drumul național DN 12 Brașov - Miercurea Ciuc – Toplița traversează localitatea Sâncrăieni în partea zonei nordice iar drumul județean DJ 123A traversează localitatea Sâncrăieni în partea zonei sudice. Drumul județean DJ 123D spre trup Būdös – Sântimbru Băi se bifurcă din drumul județean DJ 123A în cadrul localității Sâncrăieni fiind în intravilan doar pe o porțiune mică în rest fiind în extravilan. Restul trupurilor sunt deservite doar de străzi comunale majoritatea drumuri de pământ care necesită amenajări. De pe aceste drumuri se ramifică străzile de deservire locală. Străzile existente sunt de categoria tehnică III cu două benzi de circulație și respectiv de categoria IV cu o singură bandă. Drumurile publice DN 12 și DJ 123A respectiv DJ 123D sunt conform legii 43 din categoria III cu două benzi carosabile. Lățimea în profil transversal între garduri este de 10-16 m, lățimea părții carosabile de 7,00-6,00 m. Scurgerea apelor pluviale este rezolvată cu șanțuri numai pe marginea drumului național, pe DJ 123A și pe DJ 123D.

Rețeaua stradală necesită îmbunătățiri locale de trasee și profiluri realizabile în cadrul amprizei și a spațiului public existent, precum și dotări pentru parcaje stații de

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
transport în comun și mobilier stradal. Drumurile comunale necesită toate amenajări și modernizări.

Disfuncționalități la nivelul circulației sunt cauzate de îmbrăcămințile provizorii ale străzilor comunei. Starea actuală a drumurilor comunale este într-o stare avansată de uzură fizică, prospectul fiind variabil, constituind disfuncțiune în derularea normală a traficului rutier.

2.8. ECHIPARE EDILITARĂ GOSPODĂRIREA APELOR

Rețeaua hidrografică a zonei este bogată și variată, apele curgătoare dominate de râul Olt. De asemenea pe teritoriul comunei se regăsesc izvoare de apă minerală care sunt legate de activitatea postvulcanică aceste fiind carbogazoase, bicarbonate, feruginoase, sulfuroase, reci sau hipotermale. Comuna este amplasată pe terasele râului Olt. Cursul Oltului în aval de Jigodin este leneș meandrat. Comuna este traversată de o serie de pâraie dintre care cele mai importante sunt pârâul Valea Mare afluent de dreapta a râului Olt, pârâul Felszeg și pârâul Nagyos.

Conform Atlasului Cadastrului Apelor din România, din anul 1992, bazinul hidrografic Olt în care se află comuna Sâncrăieni este codificat:

VIII – 1 - pentru râul Olt

VIII – 1 – 23 pentru pârâul Valea Mare afluent de dreapta a râului Olt.

Pârâul Felszeg este necodificat afluent de stânga a Oltului și pârâul Köves afluent al prâului Cormoș (nu se află pe teritoriul comunei Sâncrăieni).

Pe pârâurile anterior enumerate nu sunt lucrări hidrotehnice sau lucrări hidroameliorative. Malurile pârâurilor nu sunt regularizate, cu excepția unor porțiuni foarte mici.

Surse subterane

Izvoare de ape naturale.

Izvoare de apă minerală.

Apă freatică de mică și de medie adâncime

Surse de ape existente satisfac cerințele de ape potabile.

Disfuncționalități

- potențialul de apă potabilă existentă nu este folosită

- lipsa regularizărilor, îndiguirilor apelor de suprafață

- deversări ilegale de ape uzate menajere în pâraie

PERIMETRE HIDROGEOLOGICE

Toată suprafața teritoriului administrativ al comunei Sâncrăieni se situează în perimetru de protecție hidrogeologică a rezervelor hidrominerale. Pe teritoriul comunei se suprapun trei perimetre de protecție hidrogeologică și anume:

- Perimetrul de protecție hidrogeologic Chendereș în care se regăsesc localitățile Sâncrăieni trup nordic și Sâncrăieni trup sudic respectiv trupurile Bakaalja, Nyires și Büdös.*
- Perimetrul de protecție hidrogeologică Jigodin din care o parte se suprapune peste perimetrul Chendereș iar în acest perimetru se regăsește trupul Fenyés.*
- Perimetrul de protecție hidrogeologică Mineral- Quantum Spring în care nu se regăsesc trupuri sau localități componente ale comunei Sâncrăieni.*

La întocmirea prezentului plan urbanistic general au fost luate în considerare ambele perimetre de protecție hidrogeologică. Nu s-au prevăzut crearea de noi zone industriale dezvoltare fiind prevăzută în limita celor deja existente. Trupul Fenyés care se situează în zona de protecție hidrogeologică a zăcământului de la Jigodin este o zonă cu construcții case de vacanță și de locuit iar în această zonă nu s-au prevăzut extinderi ale intravilanului. Atât localitatea Sâncrăieni cât și trupul Fenyés dispun de canalizare menajeră în sistem centralizat.

ALIMENTAREA CU APĂ POTABILĂ

Localitatea Sâncrăieni dispune de două sisteme de alimentare cu apă potabilă: Alimentarea cu apă a localității în mod centralizat rezultă din anii 1975–1980, utilizând ca sursă apa de suprafață a râului Valea Mare la o distanță de cca. 6 km de localitatea Sâncrăieni. De aici apa prin conducta de Dn 160 mm trece la stația de tratare și la 2 rezervoare de acumulare, urmată de rețeaua de distribuție.

Aducțiunea și distribuția se realizează în mod gravitațional. În anul 2006 în urma analizării posibilităților de asigurare a sursei de apă pentru întreaga localitate, s-a realizat extinderea sistemului centralizat existent și pentru zona DN12.

*Stația de tratare se află la cota de 810m și se compune din decantor orizontal cu două compartimente, tratarea cu filtre lente și dezinfectarea cu clor și rezervoarele de acumulare apei cu capacități de 1*100mc, 2*300mc. .*

Stația de tratare are capacitatea de 11,85 l/s. În anul 2008 s-a prevăzut extinderea și modernizarea stației de tratare a apei potabile pentru comuna Sâncrăieni.

Pentru protecția sanitară la locul captării s-a prevăzut perimetrul de protecție sanitară cu regim sever, împrejmuit 100m în amonte și 25m în aval. Pentru trupul Bakaalja alimentarea cu apă potabilă se realizează de la aceeași rețea iar pentru trupul Fenyés alimentarea cu apă potabilă în sistem centralizat se realizează de la conducte Miercurea Ciuc Jigodin. Singurul trup care nu dispune de rețea de apă potabilă în sistem centralizat este trupul Būdös.

Disfuncționalități

- *nu toate gospodăriile sunt racordate la sistemul de distribuție a apei potabile în sistem centralizat*
- *calitatea apei din fântâni nu îndeplinește calitatea pentru apa potabilă prevăzute prin STAS 1342/91*

CANALIZAREA MENAJERA

Localitatea Sâncrăieni dispune de rețea de canalizare menajeră în sistem centralizat lucrările nu sunt în totalitate finalizat pe baza proiectului elaborat de SC Consult Construct SRL din Sighișoara dar în proporție foarte mare 98% urmând ca lucrările finale să se execute pe parcursul anului 2013. Rețeaua de canalizare funcționează în sistem divizor și colectează toate apele uzate menajere provenite de la locuitori și agenți economici din localitatea Sâncrăieni și trup Bakaalja printr-o rețea de canalizare din tub PVC-KG îmbinată cu mufă și descărcând la stația de epurare care este amplasată pe teritoriul comunei Sâncrăieni.

Stația de epurare este amplasată lângă râul Olt între zona nordică și zona sudică a localității Sâncrăieni în extravilan. Trupul Fenyés dispune de canalizare menajeră în

sistem centralizat și este racordat la sistemul de canalizare de la Jigodin – Miercurea Ciuc. Trupul Bakaalja este racordat la rețeaua de canalizare menajeră în sistem centralizat a localității Sâncrăieni. Trupul Būdös nu dispune de rețea de canalizare menjeră în sistem centralizat în această zonă casele de vacanță având diferite rezolvări și sisteme proprii care nu satisfac condițiile prescrise de normele actuale în această privință.

Disfuncționalități

- *nu toate gospodăriile sunt racordate la rețeaua de canalizare în sistem centralizat, o parte din gospodării au realizat diferite sisteme proprii de canalizare, cu diferite tipuri de construcții care nu satisfac condițiile prescrise de normele actuale în această privință, alții ne-având nici aceste construcții, deversează apele uzate direct în rigolele pentru ape pluviale.*
- *poluarea stratului apei freatice și a apelor de suprafață*
- *poluarea mediului înconjurător*

CANALIZAREA PLUVIALĂ

Nici o localitate nu are canalizare pluvială apele se scurg prin rigole de colectare în pârâurile care străbat localitățile.

Disfuncționalități

- *deversarea apelor meteorice peste părțile carosabile și terenuri*
- *poluarea mediului ambiant*
- *lipsa rețelei de canalizare pluvială este una din motivele inundațiilor provocate de ploile abundente.*

ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ

Atât localitatea Sâncrăieni cât și trupurile componente inclusiv trupul Būdös sunt alimentate cu energie electrică prin linia de medie tensiune LEA 20KV Sâncrăieni. Distribuția energiei electrice, din posturile de transformare, către consumatori se asigură prin linii electrice aeriene de joasă tensiune. În prezent, toate gospodăriile populației, unitățile de producție și prestări de servicii sunt racordate la sistemul de alimentare cu energie electrică.

Aceste linii traversează pe unele porțiuni perimetrele construibile ale localităților studiate. Din această cauză, în cazul amplasării construcțiilor în apropierea liniilor electrice trebuie respectate distanțele impuse de normativul PE 104/1993 și trebuie solicitat avizul de amplasament din partea SC ELECTRICA SA-S.D. Miercurea Ciuc. Distanța de apropiere între conductorul extrem al liniei electrice de medie tensiune (LEA 20 kV), la derivația lui maximă și cea mai apropiată parte a unei clădiri fără să constituie traversare trebuie să fie mai mare de 3 m.

Se recomandă ca zona de protecție să fie de minim 6 m pe ambele părți, măsurate de la axa geometrică a liniei.

În comuna Sâncrăieni sunt amplasate 11 posturi de transformare cu puterea totală instalată în transformatoare de 6173 kVA;

Posturile de transformare în cabină de zidărie sunt amplasate în incintele unor societăți comerciale din comuna Sâncrăieni: Perla Harghitei, Fabrica de prelucrare a

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
lemnului Sâncrăieni și sunt echipate cu unități de transformare de 630, respectiv 1000 kVA, însumând o putere totală instalată de 5150 kVA.

În Sântimbru Băi este amplasat 1 post de transformare aerian cu puterea instalată de 100 kVA;

Din analiza bilanșurilor energetice, sub aspectul rezervei de putere în posturile de transformare existente rezultă că capacitățile de transformare sunt utilizate într-un procent de 50–60%, existând rezerve pentru preluarea unor sporuri de putere suplimentare. Este proiectat construirea unui post de transformare în cadrul investiției Injecție de putere zona PT4 Sâncrăieni elaborat de SC Electrica Serv SA Târgu Mureș pentru îmbunătățirea calității energiei electrice amplasat în centru zonei de consum.

Disfuncționalități:

- nu sunt

TELEFONIE

În localitatea reședință de comună funcționează o centrală telefonică digitală ce deservește trupele componente care este amplasat în cadrul localității Sâncrăieni. În cadrul localităților există cablu Tc în canalizație, iar în anul 2010 s-au realizat lucrări de instalare cablu fibră optică până la Sântimbru Băi și trup Būdös la stația de supraveghere FMS4-7 ANCOM.

Disfuncționalități

- nu toate gospodăriile dispun de linie telefonică

În prezent în zona studiată nu există societate autorizată pentru distribuirea programelor de televiziune în cablu. În cadrul localităților acestea sunt rezolvate prin antene parabolice de la diverse societăți de televiziune prin cablu.

Disfuncționalități

- nu toate gospodăriile dispun de linie telefonică
- nu toate gospodăriile dispun de televiziune prin cablu

ALIMENTAREA CU CĂLDURĂ

În nici o localitate nu există sistem centralizat de încălzire. Majoritatea clădirilor sunt încălzite cu sobe cu lemne. Numărul clădirilor cu încălzire centrală este destul de mic însă în continuă creștere. Consumatorii casnici pentru încălzire folosesc sobe sau cazane mici la instalațiile individuale de încălzire centrale. Se utilizează drept combustibil lemne de foc, respectiv gaze naturale. Consumul de energie și de combustibil este ridicat față de celelalte părți a țării datorită faptului că localitatea se situează în zona friguroasă a țării. Conform STAS 1907 – 90 comuna Sâncrăieni se încadrează în zona climaterică III temperatura exterioară -18 C.

Disfuncționalități

- poluarea atmosferei cu fum și a mediului ambiant cu deșeuri rezultate.

ALIMENTARE CU GAZE NATURALE

La ora actuală alimentarea cu gaze naturale a comunei Sâncrăieni se realizează prin cuplarea la conducta de transport de gaze naturale de presiune înaltă Miercurea-Ciuc-Bixad administrată de SC Harghita Gaz SA. În zona trup Būdös nu există rețea de gaze naturale.

Sistemul de distribuție a gazului metan la presiune redusă este constituit dintr-o rețea de conducte din polietilenă de înaltă densitate cu diametre cuprinse între 40 și 160 mm. Prin realizarea acestei lucrări au fost înlăturate toate disfuncționalitățile existente privind încălzirea spațiilor și prepararea hranei.

Disfuncționalități:

- *din cauza costului ridicat a combustibilului gazos nu toate gospodăriile folosesc gazul metan pentru încălzirea locuințelor*

GOSPODĂRIE COMUNALĂ

Deșeurile menajere din comuna Sâncrăieni sunt colectate și transportate pe bază de contract cu SC Eko Csik SRL deșeurile menajere fiind transportate la o instalație de eliminare autorizată din punct de vedere al protecției mediului.

Comuna nu dispune de puț sec însă primăria are contract cu SC Protan care rezolvă transportul hoiturilor în cazuri deosebite.

Depozitul frigorific pentru depozitarea cadavrelor de animale provenite din gospodăriile crescătorilor individuali de animale sau a celor găsite moarte pe teritoriul comunei pentru care nu se poate identifica proprietarul care trebuie prevăzut pe teritoriul fiecărei comune conform legislației în vigoare se va prevedea în cadrul localității Sâncrăieni în partea sud vestică a zonei sudice la limita zonei industriale pe terenul primăriei în apropierea clădirii unde funcționează posesorul într-o clădire separată cu acces direct de pe drum în care se vor depozita aceste cadavre până la ridicarea de către S.C. Protan cu care comuna are contract.

Pe teritoriul administrativ al comunei există o preocupare în privința colectării selective a gunoiului menajer pentru plastic, sticlă, hârtie și metal. Ar trebui continuată această direcție și prin colectarea uleiului de consum din cadrul gospodăriilor.

2.9. PROBLEME DE MEDIU

SITUAȚIA EXISTENTĂ

CADRUL NATURAL

Comuna Sâncrăieni se învecinează spre vest cu județul Covasna, spre nord cu comuna Lelicieni și orașul Miercurea Ciuc, spre sud cu comuna Sântimbru și spre est cu comuna Ciucsângeorgiu. Comuna Sâncrăieni se situează în extremitatea sud vestică a județului Harghita în defileul râului Olt. Așezarea teritorială a comunei Sâncrăieni ocupă zona central vestică a depresiunii Ciucului de Jos, la 1km de municipiul Miercurea Ciuc, spre sud. Este înconjurat de dealurile de la Fitod, Hosasău și Misentea spre est și nord-est, terasa superioară a Oltului și în continuare spre sud-vest punctul de contact al munților Harghita cu cei ai Baraoltului. Teritoriul este reprezentat de zona montană cu păduri, pășuni, fânețe și terenuri slab productive arabile cât și de lunca majoră fertilă a Oltului la Sâncrăieni. Localitatea Sâncrăieni este amplasată pe terasele râului Olt în partea dreaptă, unde se găsește centrul comunei. Cursul Oltului în aval de Jigodin este leneș meandrat. Localitatea Sâncrăieni se situează în extremitatea nordică a bazinului intermontan inferior al Ciucului, de-alungul pârâului Valea Mare afluent de dreapta al râului Olt. Localitatea se întinde de

la nord spre sud și este traversată de magistrala 316 Brașov - Deda- Războieni Brașov Ciceu Deda, despărțită în două zone de canalul Oltului care prezintă un relief plat format din lunci largi însoțite de terase joase și fâșii de câmpii piemontane, care fac trecerea spre zonele montane înconjurătoare creând cele mai favorabile condiții pentru așezările omenești, pentru dezvoltarea activităților economice și pentru realizarea lucrărilor de echipare tehnico-edilitare, caracteristici care se evidențiază în structura și zonificare vetrei localității, a dispunerii formei și așezării construcțiilor.

Prin așezarea ei în teritoriu comuna dispune de legături rutiere rapide cu localitățile din jur, precum și cu principalele orașe Miercurea-Ciuc și Sf. Gheorghe. Vatra localității se află înșirată de-a lungul drumului județean DJ 123 A și de-a lungul lui DN 12, de o parte și de alta a râului Olt.

Comuna Sâncrăieni cuprinde următoarele sate și trupuri:

Satul Sâncrăieni

Trup Bakaalja

Trup Fenyés

Trup Büdös

CONDIȚII GEOTEHNICE

Așezarea teritoriului comunei pe pantele estice ale munților Harghita, determină structura geomorfologică. Între punctul cel mai jos – Valea Oltului și denivelarea față de munți se intercalează o treaptă de 800-900 m altitudine.

Condițiile geologice sunt determinate de zona cristalin mezozoică a munților înconjurători cu depozite triasice și jurasice. Dolomitele, calcarele și conglomeratele sunt specifice acestei zone. Formațiunea geologică de bază, cât și cea de suprafață este reprezentată de rocile vulcanogen sedimentare, depuse la baza versantului estic al munților Harghita. În zona depresionară a Oltului apar formațiuni de vârstă pleistocenă și holocenă, care sunt constituite din depozite de terasă, depozite proluvial - deluviale și aluvionare formate din argile, prafuri, nisipuri și pietrișuri de terasă. Din punct de vedere geologic s-au interceptate următoarele formațiuni:

- 0,20 – 0,50 m – sol vegetal
- 0,30 – 1,30 m – grohotiș de pantă, alcătuită din fragmente de roci cristaline prinse în masa argiloasă, slab nisipoase
- 1,30 – 4,00 m – roci metaforice

CONDIȚII HIDROLOGICE

Lucrările geotehnice executate până în prezent indică adâncimea nivelului acvifer freatic variază în funcție de zonă. Adâncimea de îngheț este la -1,10 m, adâncimea minimă de fundare fiind de - 1,20 m.

Zăpada se menține la sol 80-100 zile pe an. Numărul zilelor ploioase se cifrează la 100-108 zile pe an.

CLIMA

Datorită situației geografice în zona depresionară intramontană pe teritoriul comunei Sâncrăieni se remarcă un topoclimat specific caracterizat prin frecvente și persistente inversiuni termice nocturne și de iarnă.

Aceste fenomene fac ca zona comunei să se situeze în regiunea cea mai rece a țării.

Clima și hidrografia teritoriului studiat al localității este caracterizată de condiții termice aspre, cu veri scurte și ierni lungi. Temperatura medie anuală caracterizată prin izoterma anuală de +5,6-5,9° C. Zăpada se menține la sol 60 -70 zile pe an, numărul mediu anual al zilelor cu îngheț este de 160.

Vânturile sunt puternic influențate de relief, atât în privința direcției cât și a vitezei. Frecvențele medii anuale înregistrate la Sâncrăieni indică predominanța vânturilor NV și N. Caracteristice acestei zone sunt curenții de aer de 1,9-3,7 m/s cu o intensitate mai mare de-a lungul Oltului. Din punct de vedere biogeografic vegetația județului este variată și bogată, dispusă etajat.

Pădurile ocupă o suprafață importantă a comunei întinzându-se în vestul comunei și dețin un fond cinegetic bogat și variat ca structură care sporește activitatea peisagistică a zonei.

Precipitațiile atmosferice sunt puternic influențate de vânturile de vest, iar lanțul vulcanic acționează ca un paravan în calea lor. Acest lucru face ca în zona dealurilor subcarpatice și platoul eruptiv, cantitatea de precipitații să fie destul de mare (600-1200 mm/an).

REȚEAUA HIDROGRAFICĂ

Rețeaua hidrografică a județului este destul de bogată și variată. Apele curgătoare sunt dominate de Olt, Mureș și Târnava. Oltul (85 Km pe teritoriul județului) și Mureșul (72 Km pe teritoriul județului) au trasee deosebit de pitorești. De asemenea pe teritoriul județului se regăsesc peste 2000 de izvoare de apă minerală care sunt legate de activitatea postvulcanică, acestea sunt ape carbogazoase, bicarbonate, feruginoase, sulfuroase, reci sau hipotermale.

Comuna este amplasată pe terasele râului Olt.

Cursul Oltului în aval de Jigodin este leneș meandrat. Localitatea Sâncrăieni se situează în extremitatea nordică a bazinului intermontan inferior al Ciucului, iar comuna este traversată de o serie de pârâuri, dintre care cele mai importante sunt: pârâul Valea Mare afluent dreapta al râului Olt, pârâul Felszeg afluenți ai văii Oltului cu o direcție longitudinală pe axa nord-sud.

RESURSE NATURALE

Resursele naturale cele mai importante ale teritoriului sunt:

Existența unui important potențial forestier, legat de un ecosistem valoros ca floră și faună, posibil de exploatat turistic sau economic;

Izvoarele de apă minerală

Cadru natural cu valoare peisagistica ridicata.

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni se regăsește o parte din Băile Sântimbru conform hotărului administrativ dintre comuna Sâncrăieni și comuna Sântimbru. Zona care aparține de Sâncrăieni se va numi trup Būdös iar partea care aparține de Sântimbru se va numi în continuare Sântimbru Băi. Această stațiune de interes local este cunoscută și frecventată încă de la începutul secolului iar aceasta s-a dezvoltat încă din 1770 în jurul pârâului Bányá. Din zicale se cunoaște că la început erau folosite mofetele din partea superioară a pârâului Bányá iar de aici s-a mutat în jurul anului 1770 în Băile Sântimbru. Accesul la trup Būdös se realizează pe DJ 123D din Sâncrăieni de-alungul pârâului Valea Mare. Trupul Būdös este o stațiune balneologică de interes local situată

la 1100-1200 m altitudine care s-a dezvoltat în ultimii 15-20 de ani foarte mult astăzi numărul locuințelor de vacanță depășind ca număr numărul de locuințe ale localității Sântimbru. Aici se află mofetele (solfatare) al căror emanații de gaze conțin în proporție de 99% dioxid de carbon și 1% H₂S . Aceste mofete se regăsesc pe teritoriul comunei Sântimbru.

MONUMENTE ALE NATURII

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni se regăsesc monumente ale naturii declarate conform Anexa 1. la Hotărârea nr. 162/2005, respectiv ape minerale conform anexei nr. 5 la hotărârea nr. 162/2005.

Mlaștina Borsáros

Izvor de apă minerală Borsáros

Rezervația Tinovul Luci

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni se suprapune o parte din rețeaua situri natura 2000 din bazinul Ciucului de mijloc ROSPA0034 Depresiunea și munții Ciucului cu un procent (<1%) care include mlaștina Borsáros și situl natura 2000 ROSCI 0007 Bazinul Ciucului de Jos. Limitele rezervațiilor ocolesc în mare parte localitățile.

Situl ROSPA0034 Depresiunea și munții Ciucului

Din punct de vedere al vegetației și plantelor situl ocrotește 4 specii de plante prin Convenția de la Berna și Directiva Habitare, 19 specii de plante de pe lista roșie națională și 16 relice glaciare cum ar fi: *Betula humilis*, *Polemonium caeruleum*, *Ligularia sibirica*, *Cnidium dubium*, *Dryopteris cristata*, *Saxifraga hirculus*, *Drosera anglica*, *Carex dioica*, *Carex diandra*, *Carex elongata*, *Carex limosa*, *Carex appropinquata*, *Viola epipsila*, *Primula farinosa*, *Pedicularis sceptrum* și *Euonymus nana*.

Fauna de pe teritoriul comunei este formată din păduri de rășinoase, elementele dominante fiind bradul și molidul întrerupte de întinse pajiști montane secundare, mai ales în zonele defrișate și din păduri de amestec fag și molid.

Fauna este și ea variată ca în toate pădurile montane ale țării. Dintre animalele cele mai des întâlnite sunt: lupul (*Canis Lupus*), cerbul carpatin (*Cervus Elaphus Carpathicus*), mistrețul (*Sus Scrofa*), ursul carpatin (*Ursus Aetos*), vulpea (*Vulpes vulpes*), veverița (*Lutra vulgaris*), bursucul (*Melis melis*), dihorul (*Putorius putorios*), iepurele (*Lepus europeanus*), etc.

Dintre păsări amintim: cocoșul de munte (*Picorides Tridactylus alpinus*), cucul (*Cuculus canarus*), corbul (*Conus corat*), etc. Trăiesc de asemenea numeroase specii de reptile, precum: vipera (*Vipera berus*), șopârla de munte (*Lacerta vivpera*), iar în apele repezi de munte trăiesc păstrăvul indigen (*Salmo trutta forio*) și păstrăvul fântânel (*Selvehinus fontinalis*).

Dintre speciile de păsări ocrotite în cadrul sitului natura 2000 cod ROSPA 0034 amintim următoarele:

A030 *Ciconia nigra*

A072 *Pernis apivorus*

A082 *Circus cyaneus*

A089 *Aquila pomarina*

A104 Bonasa bonasia
A122 Crex crex
A223 Aegolius funereus
A217 Glaucidium passerinum
A220 Strix uralensis
A224 Caprimulgus europaeus
A236 Dryocopus martius
A429 Dendrocopos syriacus
A239 Dendrocopos leucotos
A241 Picoides tridactylus
A234 Picus canus
A320 Ficedula parva
A321 Ficedula albicollis
A338 Lanius collurio
A108 Tetrao urogallus
A081 Circus aeruginosus
A080 Circaetus gallicus
A119 Porzana porzana
A031 Ciconia ciconia
A084 Circus pygargus

Alte caracteristici ale sitului:

Situl cuprinde lunca de sus a Oltului în depresiunea Ciucului, de la linia Mădăraș, Livezi, până la Băile Tușnad, într-o lățime de apr. 5-7 km pe ambele părți ale râului. Include o serie de habitate umede, fânețe și pășuni, terenuri agricole, precum și păduri de pe versanții munților Harghita și Munții Ciucului.

C1 – specii de interes conservativ global – 1 specie: cristelul de câmp (Crex crex);

*C6 – populații importante din specii amenințate la nivelul Uniunii Europene
- 3 specii: barza albă (Ciconia ciconia), cristel de câmp (Crex crex),
cocoșul de munte (Tetrao urogallus)*

Zona propusă constă din două părți: pajiștile semi-naturale din depresiune și pădurile de molid (respectiv puține păduri mixte) de pe versanți.

Pe pajiștile din depresiune cuibărește o populație de cristel de câmp semnificativă pe plan global și una din cele mai importante din România.

Tot acest tip de habitat este folosit și ca loc de hrănire de berze albe, ale căror populație din depresiune este printre cele mai numeroase din România. În pădurile de conifere găsim efective însemnate de cocoș de munte. În afara speciilor menționate, în zona propusă cuibăresc efective mari din două specii de păsări răpitoare de zi și două specii de bufnițe caracteristice molidișurilor.

Vulnerabilitate:

- intensificarea agriculturii – schimbarea metodelor de cultivare a terenurilor din cele tradiționale în agricultură intensivă, cu monoculturi mari, folosirea excesivă a chimicalelor, efectuarea lucrărilor numai cu utilaje și mașini*
- schimbarea habitatului semi-natural (fânețe, pășuni) datorită încetării activităților agricole ca cositul sau pășunatul*

- braconaj
- desecarea zonelor umede prin canalizare de-a lungul râurilor, pe zone de șes
- cositul în perioada de cuibărire
- distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor
- deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului (colonii de stârci și ciori)
- cositul prea timpuriu (ex. poate distruge poantele de cristal de câmp)
- arderea vegetației
- scoaterea puilor pentru comerț ilegal
- folosirea pesticidelor
- reglarea cursurilor râurilor
- electrocutare și coliziune în linii electrice
- practicarea sporturilor extreme: enduro, motor de cross, mașini de teren
- înmulțirea necontrolată a speciilor invazive
- defrișările, tăierile ras și lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari
- tăierile selective a arborilor în vârstă sau a unor specii
- adunarea lemnului pentru foc, culegerea de ciuperci
- amenajări forestiere și tăieri în timpul cuibăritului speciilor periclitare
- vânătoarea în timpul cuibăritului prin deranjul și zgomotul cauzat de către gonaci
- vânătoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitare
- împăduririle zonelor naturale sau semi naturale
- industrializare și creșterea zonelor urbane
- lucrări îndelungate în vecinătatea cuibului în perioada de reproducere

În cadrul sitului ROSPA0034 „Depresiunea și Munții Ciucului” poate fi observată și acvila țipătoare mică care este o pasăre răpitoare a cărei zonă de cuibărire este restrânsă în principal în partea centrală, estică și de sud-est a Europei. Specia este considerată a fi “în declin” pe suprafața întregii arii de răspândire, fiind estimată la 20.000 de perechi la nivel global. România oferă speciei una dintre cele mai importante zone de cuibărit. Ca rezultat al celor mai recente studii, populația de acvilă țipătoare mică din România este estimată între 2000 - 2300 de perechi, reprezentând aproximativ 22% din populația speciei la nivelul Uniunii Europene și 10% din întreaga populație la nivel global.

Cele mai multe perechi cuibăritoare de acvilă țipătoare mică se găsesc în Transilvania (Regiunea 7 Centru), în vestul României și pe pantele estice ale Carpaților. Situl natura 2000 cod ROSPA 0034 se caracterizează prin terenuri arabile, pășuni, păduri de conifere, păduri de amestec.

Situl natura 2000 ROSCI 007 Bazinul Ciucului de Jos

Tipuri de habitate prezente în sit

Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilant

Mlaștini alcaline

Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase

Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*

Pajiști de altitudine joasă

*Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior**

*Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitricho-Batrachion*.*

Dintre speciile de mamifere amintim :

1324 *Myotis myotis*

1304 *Myotis blythii*

1352 *Canis lupus*

1354 *Ursus arctos*

Specii de amfibieni și reptile

1193 *Bombina variegata*

1166 *Triturus cristatus*

Specii de pești

1163 *Cottus gobio*

Specii de nevertebrate

1014 *Vertigo angustior*

1015 *Vertigo moulinsiana*

Specii de plante

1528 *Saxifraga hirculus*

1617 *Angelica palustris*

1758 *Ligularia sibirica*

1939 *Agrimonia pilosa*

Alte specii importante de floră și faună

A *Hyla arborea*

M *Eptesicus serotinus*

M *Mustela nivalis*

M *Nyctalus noctula*

M *Pipistrellus pygmaeus*

M *Plecotus austriacus*

P *Betula humilis*

P *Lysimachia thyrsoflora*

P *Primula farinosa*

R *Natrix natrix*

*Situl natura 2000 ROSCI 007 Bazinul Ciucului de Jos se întinde pe lunca Oltului între pasul Jigodin și pasul Tușnad pe o lățime ce variază între 200 și 3000m. Sunt conservate fragmentele mlaștinilor eutrofe din trecut, diminuate în urma regularizării cursului râului Olt și extinderii terenurilor agricole și a localităților. O particularitate a sitului este prezența numeroaselor izvoare de apă minerală care au dat naștere mlaștinilor soligene alcaline. Situl prezintă o importanță majoră în privința ocrotirii unui mare număr de specii din flora și fauna protejată pe plan național și internațional Din punct de vedere al vegetației și plantelor situl ocrotește 4 specii de plante prin Convenția de la Berna și Directiva Habitata, 19 specii de plante de pe lista roșie națională și 16 relictice glaciare cum ar fi: *Betula humilis*, *Polemonium caeruleum*, *Ligularia sibirica*, *Cnidium dubium*, *Dryopteris cristata*, *Saxifraga hirculus*, *Drosera**

anglica, Carex dioica, Carex diandra, Carex elongata, Carex limosa, Carex appropinquata, Viola epipsila, Primula farinosa, Pedicularis sceptrum și Euonymus nana.

Vulnerabilitate:

Dintre factorii antro-po-zoogeni care exercită impact negativ asupra sitului putem aminti: factori rezultați din activitățile agricole, cum sunt cositul, pășunatul, diferite culturi agricole. Cositul este efectuat tradițional, de două ori pe an, afectând populațiile speciilor de plante ocrotite cu diseminare târzie (Saxifraga hirculus etc) sau speciile de păsări care cuibăresc pe sol.

Un alt factor care afectează calitatea habitatului este scăderea nivelului pânzei freatice survenite ca urmare a regularizării cursului râului Olt în anii 70. Nu este neglijabilă nici calitatea apei râului. Din nefericire, situl fiind situat avale de orașul Miercurea Ciuc, este expus în mod direct poluării apei. Este de remarcat și impactul negativ rezultat în urma intensificării turismului în zonă (turism rural, balnear etc.)

Flora și fauna de pe teritoriul comunei:

Este formată din păduri de rășinoase, elementele dominante fiind bradul și molidul întrerupte de întinse pajiști montane secundare, mai ales în zonele defrișate și din păduri de amestec fag și molid.

Fauna este și ea variată ca în toate pădurile montane ale țării. Dintre animalele cele mai des întâlnite sunt: lupul (Canis Lupus), cerbul carpatian (Cervus Elaphus Carpathicus), mistrețul (Sus Scrofa), ursul carpatin (Ursus Aetos), vulpea (Vulpes vulpes), veverița (Lutra vulgaris), bursucul (Melis melis), dihorul (Putorius putorios), iepurele (Lepus europeanus), etc.

Dintre păsări amintim: cocoșul de munte (Picorides Tridactylus alpinus), cucul (Cuculus canarus), corbul (Corvus corax), etc. Trăiesc de asemenea numeroase specii de reptile, precum: vipera (Vipera berus), șopârla de munte (Lacerta vivipera), iar în apele rece de munte trăiesc păstrăvul indigen (Salmo trutta forio) și păstrăvul fântânel (Selvehinus fontinalis).

Mlaștina Borsáros din Sâncrăieni

Situația geografică: Mlaștina Borsáros se întinde pe malul drept al Oltului în incinta comunei Sâncrăieni la o altitudine de 650 m.

Suprafața: 2,5 ha

Tipul rezervației: botanic

Descrierea:

Este cea mai veche rezervație din județul Harghita și una dintre cele mai importante mlaștini mineralizate din țară. Mlaștina este alimentată de mai multe izvoare minerale hipotermale, a căror depuneri formează conuri limonitoase, de culoare galbenă, numit de localnici „borsár”.

Flora:

Rezervația Borsáros datorită condițiilor microclimatice care sunt generate de ivirea de apă minerale a păstrat o serie de relice glaciare.

Dintre elementele floristice de importanță deosebită enumerăm următoarele specii de plante:

Saxifraga hirculus, Drosera anglica, Ligularia sibirica f. araneosa, Betula humilis, Betula humilis x pendula, Betula pubescens, Betula zimpelli, Lysimachia thyrsoflora, Carex dioica, Meesa hexasticha, Epipactis palustris, Orchis palustris, Potentilla erecta, Angelica silvestris, Luzula silvatica, Camptothecium trichoides, Lychnis flos-cuculi, Galium uliginosum, Parnassia palustris, Eriophorum angustifolium, Comarum palustre, Equisetum limosum, Luzula silvatica, Salix pentandra, Salix cinerea, Salix rosmarinifolia.

Asociații vegetale:

În partea vestică (denumită „Omlás-alja”):

- *Sphagno-Caricetum rostratae*

În compoziția fitocenozelor intră următoarele specii: *Carex rostrata, Equisetum fluviatile, Caltha palustris, Parnassia palustris, Eriophorum angustifolium, Dactylorhiza incarnata, Lythrum salicaria, Cirsium sp., Lysimachia nummularia, Lathyrus palustris, Cicută viroasă, Peucedanum palustre, Galium uliginosum, Carex cespitosa, Valeriana simplicifolia, Angelica silvestris, Geranium palustre, Galium sp., Lychnis flos-cuculi, Briza media, Parnassia palustris, Rumex acetosa, Filipendula ulmaria, Salix rosmarinifolia, Equisetum fluviatile, Saxifraga hirculus, Festuca rubra, Poa palustri, Lythrum salicari, Potentilla erecta, Ranunculus acris, Hieracium lactucella, Achillea millefolium, Eriophorum angustifolium, Cirsium rivulare.*

1.) *Alno – Salicetum cinereae* (Kobendza 1930) Passarge 1956

În porțiunile unde apa minerală stagnează și de-a lungul șanțului de drenaj, se dezvoltă fragmente de comunități lemnoase, reprezentate prin *Alnus glutinosa* (exemplare puține, ca urmare a exploatării) și dominant, *Salix cinerea*. Sporadic, se întâlnesc *Salix pentandra, Betula pubescens, Betula pendula, Populus tremula, Salix triandra, Viburnum opulus, Frangula alnus, Betula verrucosa*. Pe alocuri se dezvoltă abundent *Filipendula ulmaria, Arctium lappa, Artemisia vulgaris, Urtica dioica*. În marginea estică, la adăpostul tufărișurilor, a fost înregistrat un individ viguros de *Ligularia sibirica* (Csergő A.-M., obs.).

2.) *Spiraeo- Coryletum avellanae* Újv. 1944 (Syn. *Corylo-Tilietum cordatae* Vida 1959)

Versantul nordic al terasei care mărginește mlaștina este acoperit de fragmente perturbate ale fitocenozelor cununiței (*Spiraea ulmifolia*) cu alun (*Corylus avellana*). În stratul arborescent se regăsesc *Tilia cordata, Coryllus avellana, Quercus robur, Populus tremula, Prunus padus* (?), în cel arbustiv *Rubus idaeus, Frangula alnus, Lonicera xylosteum, Ribes uva-crispa, Viburnum opulus, Euonymus verrucosa, Rosa pendulina*, iar în cel ierbos: *Galium aparine, Angelica silvestris, Liliu martagon, Asarum europaeum, Helleborus purpurascens, Aegopodium podagraria, Maianthemum bifolium, Aconitum moldavicum* (Csergő A.-M., obs.).

În partea estică (denumită „Vizkert”):

1.) *Ligulario – Betuletum humiliensis*

Fitocenozele acestei asociații se dezvoltă în mijlocul unui cordon de ariniș și sălciiș. Au evoluat probabil din *Salici pentandrae-Betuletum pubescentis* Soó (1934) 1955, în urma exploatării exemplarelor de *Betula pendula* și *Betula pubescens* din rezervație,

care se găsesc la ora actuală preponderent în stare de tufe. Stratul arbustiv este alcătuit din *Betula humilis*, *B. zimpelli*, *B. pubescens*, *B. pendula*, *Salix repens* și *Salix pentandra*. Stratul ierbos este dominat de *Ligularia sibirica*.

Molinetetele înregistrate aici de Soó R. în 1944 au azi următoarea compoziție: *Molinia caerulea*, *Parnassia palustris*, *Epipactis palustris*, *Briza media*, *Rhinanthus alectorolophus*, *Potentilla erecta*, *Caltha palustris ssp. laeta*, *Comarum palustre*, *Geranium palustre*, *Lythrum salicaria*, *Cirsium canum*, *Lysimachia vulgaris*, *Succisa pratensis*, *Symphytum officinale*, *Valeriana officinalis*, *Equisetum fluviatile*, *Dactylorhiza incarnata*, *D. maculata*, *Carex sp.*

2.) *Carici elongatae – Alnetum glutinosae* W. Koch 1926

Stratul arborescent al acestei comunități este alcătuit din *Alnus glutinosa*, *Salix fragilis*, *Populus tremula*, *Betula pendula*, iar cel arbustiv din *Salix cinerea*, *Alnus glutinosa*, *Betula pendula*, *Salix pentandra*, *S. fragilis*, *S. triandra*, *Viburnum opulus*, *Alnus incana*, *Frangula alnus*. Stratul ierbos este reprezentat de pâlcuri de *Caltha palustris*, *Lycopus euroapeus*, *Galium palustre*, *Galium uliginosum*, *Equisetum palustre*, *E. fluviatile*, *Carex elongata*, *Urtica dioica*. Pe alocuri, apare *Impatiens noli-tangere* și *Pyrola rotundifolia*. Prezența lui *Leonurus cardiaca* și *Urtica dioica* indică un anumit grad de perturbare a vegetației. Pe alocuri se găsesc pâlcuri de *Sphagnum sp.*

3.) *Salicion cinereae* Th. Müll. Et Görs ex Pass. 1961

Fitocenozele cu *Salix cinerea* constituie un cordon de o grosime de aproximativ 10 m, ce înconjoară porțiunea sudică și vestică a rezervației la Vizkert. Stratul arborescent este înalt de 4-7 m și este alcătuit din exemplare dese de *Salix cinerea*, la care se alătură *Betula pendula*, *Betula pubescens*, *Betula zimpelli*. Stratul arbustiv lipsește, din loc în loc apare *Ribes nigrum*. În stratul ierbos cresc *Filipendula ulmaria*, *Lycopus europaeus*, *Galium uliginosum*, *Galium palustre*, *Urtica dioica* și *Leonurus caridaca*.

Rezervația – Tinovul Luci

Tinovul Luci, cel mai mare tinov din Transilvania (Pop 1960) are un statut de protecție triplă:

- arie naturală protejată la nivelul județului Harghita (pe baza hotărârii HCM nr. 1625 din 1955, apoi a Consiliului Județean nr. 52/2005, anterior era desemnat de HCJ nr. 13 din 1995)

- sit Natura 2000: Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România

- rezervație națională conform anexei I. din Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a, zone protejate (poziția 2.465), respectiv Ordonanța de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările ulterioare.

Este situat în Munții Harghita de Sud, la o altitudine de aproximativ 1080 m. Ocupă

căldarea craterului vulcanic Luci, și are o formă alungită în direcția est-vest, fiind înconjurat la nord de Muntele Talabor (1293), la est de Nagy-Kő Bükke (1229), la sud de Tető-fenyő (1392). Este zona de izvoare a pârâului Kormoš, cel mai mare fir de apă din tinov, care drenează apele a mai multor pâraie și șanțuri adânci și repezi. Turba a început să se sedimenteze în perioada Preboreală (Pop 1960) și deci are o vechime aproximativă de 8000 ani î. Cr. Aria protejată (și situl N2000) are o suprafață de 273 hectare. Bordura craterului se ridică cu aprox. 200 m deasupra tinovului. Cu toate că este cel mai mare tinov al Transilvaniei acesta a fost foarte puțin studiat, descrieri științifice s-au născut începând cu primele decenii ale secolului 20.

Grosimea maximă a turbei este de aproximativ 5,4 m în mijloc, dar scade sub un metru la margini (Pop 1960), cantitatea fiind estimată la peste 3 milioane m³.

Tinovul Luci se găsește în caldera Luci, care este produsul vulcanismului neogen, având energia de relief cu valori mai ridicate decât restul arealului. Versanții au pante cuprinse între 37° pe marginea calderei și 12-15° în apropierea tinovului.

Tinovul Luci s-a format pe locul unui lac de crater colmatat, asemănător lacului Sfânta Ana din masivul Ciomatu, fiind definită geomorfologic de procesele de eroziune de suprafață, care au dus la colmatarea lacului. Procesele actuale geomorfologice sunt tipice zonei vulcanice neogene din Carpații Orientali.

Situația geografică: se situează la 12 km spre vest de comuna Sâncrăieni, în zona de izvoare a pârâurilor Nagyos și Kormos, la o altitudine de 1080 m altitudine.

Suprafața ocrotită: 282,5 ha

Tipul rezervației: botanic

Descrierea: Este cea mai mare mlaștină oligotrofă din Transilvania, declarat ca monument al naturii încă din anul 1955. Este străbătut de două pâraie: Nagyos, care curge spre est, spre depresiunea Ciucului de Jos, și pârâul Kormoš care curge spre sud-est, spre depresiunea Baraoltului.

Flora și fauna rezervației:

Sphagnum magellanicum, *Sphagnum fuscum*, *Eriophorum vaginatum*, *Oxycoccus palustris*, *Pinus silvestris*, *Vaccinium myrtillus*, *Drosera rotundifolia*, *Betula pubescens*, *Empetrum nigrum*, *Picea abies*, *Betula nana*, *Sphagnum angustifolium*, *S. rubellum*, *Carex echinata*, *Carex rostrata*, *Potentilla erecta*,

Dintre raritățile floristice a rezervației sunt elementele glaciare, ca: *Viola epipsila*, *Comarum palustre*, *Andromeda polifolia*, *Calamagrostis neglecta*, *Dryopteris cristata*, *Empetrum nigrum*, *Sparganium minimum*, *Stellaria longifolia*, *Vaccinium oxycoccus*.

Dintre mamifere se găsesc: *Ursus arctos*, *Canis lupus*, *Cervus elaphus*, *Sus scrofa*, *Capreolus capreolus*, *Sciurus vulgaris*, *Martes foina*.

Păsări care cuibăresc în tinov, sau apar ocazional în zonă : *Accipiter gentilis*, *Accipiter nisus*, *Buteo buteo*, *Falco peregrinus*, *Bonasia bonasia*, *Scolopax rusticola*, *Columba palumbus*, *Strix aluco*, *Strix uralensis*, *Dendrocopos major*, *Dendrocopos medius*, *Anthus trivialis*, *Troglodytes troglodytes*, *Turdus pilaris*, *Turdus merula*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Phylloscopus collybita*, *Parus palustris*, *Perus montanus*, *Parus major*, *Parus caeruleus*, *Nucifraga caryocatactes*, *Corvus monedula*, *Corvus*

MONUMENTE ISTORICE

Lista monumentelor istorice sunt extrase din lista cuprinsă în P.A.T.J. HARGHITA ele sunt următoarele pe localități

nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
209	HR-I-s-A-12706	Situl arheologic Sâncrăieni Karimosarka	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	
210	HR-I-s-B-12706.01	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	sec.XVII-XVIII, epoca medievală și modernă
211	HR- I-s-B-12706.02	Descoperire	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	sec.XVI, epoca medievală
212	HR- I-s-B-12706.03	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	sec.XII-XIII, epoca medievală timpurie
213	HR- I-s-B-12706.04	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	Epoca migrațiilor
214	HR- I-s-B-12706.05	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	Latene
215	HR- I-s-B-12706.06	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	Hallstatt
216	HR- I-s-B-12706.07	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	"Karimosarka" în intravilan	Epoca bronzului
217	HR- I-s-B-12707	Situl arheologic Sâncrăieni Borvizdomb	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	Borvizdomb	
218	HR- I-s-B-12707.01	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	Borvizdomb	sec.Ia.Chr-sec.Ip.Chr Latene, cul geto dacică
219	HR- I-s-B-12707.02	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	Borvizdomb	Hallstatt
220	HR- I-s-B-12707.03	Așezare	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	Borvizdomb	Eneolitic, Cultura Cucuteni-Ariușd
221	HR- I-s-B-12708	Situl arheologic Sâncrăieni conacul Andrassy	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	str. Principală 698 "Kooldal"	sec.XVI-inc. secXVII, epoca medievală
640	HR- II-a-A-12959	Ansamblul capelei romano catolice Ziua Domnului	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	nr. 515	sec. XV - XVIII
641	HR-II-m-A-12959.01	Capela romano catolică Ziua Domnului	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	nr.515	sec. XV - XVIII
642	HR-II-m-A-12959.02	Zid de incintă	Sat Sâncrăieni	nr.515	sec. XV - XVIII

			Comuna Sâncrăieni		
643	HR-II-a-A-12960	Ansamblul bisericii rom cat. Sf. Ștefan	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	nr.572	sec. XIV-XIX
644	HR-II-m-A-12960.01	Biserica romano catolică Sf. Ștefan	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	nr.572	sec. XIV - XVIII
645	HR-II-m-A-12960.02	Zid de incintă	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	nr.572	sec. XVII
646	HR-II-m-A-12960.03	Casa Parohială	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	nr.572	mijl. Sec. XIX
647	HR-IV-m-A-12960.04	Cruce de piatră	Sat Sâncrăieni Comuna Sâncrăieni	nr.572	1746

SITURI ARHEOLOGICE REPERATE

Siturile arheologice se regăsesc pe planșa de reglementări zonificare cele care sunt în intravilan sau în apropiere de acesta iar cele care se situează în extravilan sunt reprezentate pe planșa de încadrare în localitate. Coordonatele siturilor fac parte integrantă din proiect și sunt prezentate în anexă la volumul II Memoriu general.

1. *Situl arheologic Cseretető*
2. *Situl arheologic Cariera de nisip*
6. *Situl arheologic Kőoldal*
7. *Situl arheologic Blokkok mögött*
8. *Situl arheologic Telek*
9. *Situl arheologic Zona Bisericii*
10. *Situl arheologic Gálok Páncélok*
11. *Situl arheologic Conacul Bors*
12. *Situl arheologic Téglagyár*
13. *Situl arheologic Lotul Nagy*
14. *Situl arheologic Capela romano catolică*

MONUMENTE DE ARHITECTURĂ

ANSAMBLUL CAPELEI ROMANO CATOLICE ZIUA DOMNULUI CAPELA ROMANO CATOLICĂ ZIUA DOMNULUI

Situată în zona sudică a localității Sâncrăieni pe DJ 123A spre Sântimbru așezată în mijlocul cimitirului înconjurat de un zid de incintă masiv din piatră datează din 1528 după cum se poate vedea din portalul gotic deasupra căruia este cioplită în piatră anul 1528. În sec. XVIII se afla într-o stare avansată de uzură fizică iar la ordinele lui Bors Barnabás este reconstruită în anul 1822 iar în anul 1866 de Bors István iar forma de astăzi este în stil baroc. Reprezintă un loc de pelerinaj în duminica de după Ziua Domnului.

Vedere de ansamblu

ZID DE INCINTĂ

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
ANSAMBLUL BISERICII ROMANO CATOLICE SF. ȘTEFAN
BISERICA ROMANO CATOLICĂ SF. ȘTEFAN

Figurează pe lista monumentelor din anul 1992, și păstrează mărturia a mai multor stiluri arhitecturale. Forma actuală datează din a doua jumătate a sec. XV. Biserica sfințită în cinstea Sf. Ștefan păstrează ca mărturie a stilului roman ancadramentul portalului de la intrare de sub turnul bisericii, și cristelnița. De asemenea intrarea sudică avea rămășițe asemănătoare intrării de sub turn care au fost înlăturate și care au fost redescoperite la lucrările de refacere a bisericii. O parte a acestor rămășițe a rămas în zidul bisericii. Portalul sudic datează din sec. XVI de care se leagă inscripția cu majuscule „HOC OPUS FECIT MAGUS....” Din această perioadă datează și clopotnița mai mică a bisericii. În sec. XVIII biserica se dovedește a fi prea mică iar astfel între anii 1759-1773 biserica este mărită, modificări importante suferind turnul bisericii care este înălțat iar sanctuarul este lungit și lătit. În această perioadă s-a înlăturat altarul din evul mediu de care probabil aparținea și Madona de la Sâncrăieni.

La portalul sudic s-a adăugat în 1790 în stil baroc tinda iar în 1900 pe latura nordică o paraclisie laterală. Pe fațada intrării adăugite s-a păstrat inscripția cu data edificării. „ AEDIFIC TEMPORE BELLI TURCICI MDCCXC”.

Biserica este înconjurată de un zid de incintă masiv din piatră.

ZID DE INCINTĂ

CASA PAROHIALĂ

Situată lângă ansamblul bisericii romano catolice Sf. Ștefan datează de la mijlocul sec. XIX și a fost construit în stil baroc.

CRUCE DE PIATRĂ

Situată în afara zidului de incintă a bisericii romano catolice Sf. Ștefan datează din 1746 și a fost ridicată înaintea modificărilor efectuate asupra bisericii.

PROPUNERI DE CLASARE FĂCUTE OFICIAL FOSTA CASĂ A CANTORULUI

Situată vizavi de ansamblul bisericii romano catolice Sf. Ștefan la nr. 656 datează din sec. XIX. Clădirea a fost renovată de curând.

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
POARTĂ DE PIATRĂ A CONACULUI BORȘ
CONACUL BORȘ

CRUCE DE LEMN CU COMPONENTE

RĂMĂȘIȚELE CIMITIRULUI VECHI CU PIETRE FUNERARE SUB FORMĂ DE TUMULI

Rămășițele cimitirului vechi se situează în partea nordică a zidului de incintă a ansamblului bisericii romano catolice Sf. Ștefan și sunt cu atât mai interesante cu cât astfel de morminte sunt rare în această zonă. Din păcate de la data ultimei reactualizări ale planului urbanistic general al comunei Sâncrăieni o serie de pietre funerare s-au deteriorat.

Detaliu

ZONE DE RECREARE, ODIHNĂ, AGREMENT, TRATAMENT

Ca dotare sportivă se găsește un teren de sport în localitatea Sâncrăieni amplasat în extremitatea sud estică a zonei sudice lângă Agromec S.A. și un ștrand amenajat de curând în partea nord vestică a zonei sudice în apropiere de mlaștina Borsáros. O zonă verde deosebită se află în extravilan de-alungul râului Olt de o parte și de alta a drumului județean DJ 123A de la bifurcația cu DN 12 fiind vorba de mlaștina Borsáros compusă din cele două părți vestică și estică și ștrandul din partea opusă. Mai există spații verzi aferente altor categorii de funcțiuni: locuințe, gospodăriile populației, străzi, plantații de aliniament sau trasee pietonale locale, cimitire. Se remarcă lipsa spațiilor verzi cu rol de protecție, perdea de protecție între zona industrială și zona de locuit precum și plantația de-a lungul drumurilor cu trafic intens și în jurul parcajelor.

Lipsa zonelor de recreare amenajate corespunzător din interiorul localității este compensat de formele de relief deosebit de pitorești și de zonele rezervațiilor naturale. Deci referitor la acest aspect se poate trage concluzia că potențialul turistic al zonei nu este valorificat la nivelul posibilităților reale oferite de cadrul natural.

OBIECTIVE INDUSTRIALE ȘI ZONE PERICULOASE

Principalele unități industriale sunt amplasate în localitatea Sâncrăieni zona nordică iar în cadrul acesteia în partea sud estică restul zonelor industriale sunt amplasate în localitatea Sâncrăieni zona sudică o parte de-a lungul drumului județean DJ123A spre Sânsimion unde funcționează S.C. Perla Harghitei și S.C. Agromec S.A. iar în partea sud vestică a localității se află o zonă mixtă industrială și agrozootehnică, acestea formând zone compacte în cadrul localității.

Se observă o amplasare a acestora în afara zonelor centrale ale localităților direcție ce trebuie continuată iar pentru zonele centrale ale localităților componente se propune o interdicție definitivă de autorizare a acestor tipuri de funcțiuni.

Suprafața zonei industriale este de 23,85 ha ceea ce reprezintă un procent de 8,98% din intravilan.

REȚEAUA PRINCIPALĂ DE CĂI DE COMUNICAȚII

Trama stradală a localității prezintă aceleași caracteristici: strada principală se suprapune pe drumul județean DJ 123A și DN 12 și DJ 123D.

Rețeaua stradală a comunei Sâncrăieni se compune din DJ 123A și DN 12 din care se ramifică un număr foarte mare de străzi înguste uneori chiar sub 3 m, care deserveșc 2-3 gospodării. Strada principală este amenajată în întregime însă nu este amenajată cu căi pietonale și rigole de scurgere a apelor meteorice. Comuna Sâncrăieni este străbătută de una din căile ferate principale magistrala 316 Brașov - Deda- Războieni, care împarte zona de locuit în două o parte de-alungul drumului județean DJ 123 A și o parte de-alungul drumului național DN 12. Partea de drum din DN 12 care traversează localitatea este în stare bună fiind recent refăcută iar lucrările de întreținere se efectuează cu regularitate.

- **Treceri la nivel pe raza comunei Sâncrăieni**

- **Treceri la nivel cu calea ferată pe linia c.f. 316 Brașov – Deda – Războieni**

- la km c.f. 86+843 – trecere la nivel cu calea ferată (SAT) intersecție cu strada S IV

- la km c.f. 87+715 – trecere la nivel cu calea ferată (SAT) intersecție cu strada S IV

- la km c.f. 89+095 – trecere la nivel cu calea ferată (IR) intersecție cu strada S IV

• **Lista podurilor și podețelor de pe raza comunei Sâncrăieni**

LINIA 316 : BRASOV - CICEU km 85+625,50 - 90+669

Nr. crt.	Kilometraj	Materialul din care este confectionat podul	Denumirea vail	Deschiderea teoretica (ml)
1	85+ 436,00	zidarie piatra	sant	1,50
2	86+ 244,00	pachet sini+beton	sant	2,60
3	86+ 831,00	metalic + beton	sant	1,60
4	87+ 190,00	zidarie piatra+beton	sant	1,50
5	87+ 592,00	pachet sini+dale bet.a.	sant	1,60
6	87+ 892,00	beton armat	sant	1,70
7	88+ 056,00	beton armat	sant	1,80
8	88+ 363,00	grinzi met.+zidarie piatra	pasaj superior	6,47
9	88+ 692,00	dale piatra+zid.piatra+b.a.	sant	1,10
10	88+ 957,00	metalic + beton	sant	3,60
11	89+ 061,00	dale piatra+zidarie piatra	sant	1,10
12	89+ 150,00	beton armat	sant	1,20
13	89+ 465,00	metalic + beton	sant	2,60
14	90+ 122,00	dale piatra+zidarie piatra	sant	1,10
15	90+ 431,00	pachet sini+beton	sant	1,60
16	90+ 637,00	metalic + beton	sant	2,57
17	90+ 897,00	beton armat	sant	2,27
		Total = 17 buc.		

4. Pe terenurile rezervate dezvoltării căilor ferate, stabilite prin documentațiile de amenajare a teritoriului aprobate, **se interzice autorizarea executării construcțiilor definitive**, conform Legii nr. 363/2006 de aprobare a Planului de amenajare a teritoriului național-Secțiunea I-Căi de comunicație.

5. In zona de protecție a căii ferate se **interzice** amplasarea:

- activităților poluante sau/și cu pericol de incendiu și explozie
- înființarea de plantații care împiedică vizibilitatea liniei și a semnalelor feroviare
- depozitelor de deșeuri menajere (gropi de gunoi)
- depozitelor de deșeuri metalice (fier vechi)
- depozitelor de materiale re folosibile (reciclabile)

- construcțiilor ce necesită săpături adânci, care împreună cu infiltrațiile de apă ar afecta rezistența terasamentelor căii ferate cum ar fi: stații de epurare, bazine de retenție, iazuri, lacuri de acumulare.

- construcții placate cu materiale strălucitoare.

6. **Se recomandă** ca amplasarea clădirilor **de locuit** să fie cât mai departe de calea ferată. Amplasarea lor în zona de protecție a căii ferate **nu este recomandată**. Calea ferată, ca factor agresiv, creează neajunsuri acestui amplasament: poluare fonică și vibrații produse de circulația trenurilor.

7. Se vor lua măsuri pentru **protecția fonică** a clădirilor amplasate în zona de protecție a căii ferate.
8. Noile intersecții ale drumurilor cu liniile de cale ferată se vor proiecta denivelat (pasaje superioare, pasaje inferioare)
9. **Sistematizarea verticală** a terenului, inclusiv a drumurilor din apropierea căii ferate se vor proiecta astfel încât apele pluviale să nu fie dirijate spre zona de siguranță a căii ferate.
10. Pentru obținerea autorizației de construcție, **se va solicita obligatoriu avizul CNCF,„CFR”**- SA pentru :
 - amplasarea construcțiilor în zona de protecție a infrastructurii feroviare publice (limita ei este la distanța de 100,00 m din axul liniei de cale ferată).
 - supratraversarea căii ferate cu pasaje superioare,
 - subtraversarea căii ferate cu pasaje inferioare,
 - subtraversarea căii ferate cu rețele de utilități
 - reabilitările de străzi care au în plan și reabilitarea trecerilor la nivel cu calea ferată
 - reabilitările de străzi amplasate paralel cu calea ferată care au ca scop lărgirea amprizei
 - trasee ale rețelelor de utilități paralele cu linia de cale ferată, pe zona de protecție a căii ferate.
11. Se recomandă să se țină seama de imaginea prezentată către zona căii ferate (să se realizeze o minimă amenajare peisagistică), **fiind interzise** depozitele de deșuri, gropile ce acumulează ape meteorice, organizările de șantier abandonate, cu utilaje degradate, menținerea construcțiilor degradate, terenurile lipsite de vegetație etc.

DEPOZITE DE DEȘURI MENAJERE ȘI INDUSTRIALE

Fosta groapă de gunoi a comunei Sâncrăieni care se situează în extremitatea nord estică a zonei nordice a localității Sâncrăieni în extravilan a fost închisă și ecologizată. Pe o perioadă de 30 ani nu se va retroceda și nu se va putea folosi pentru alte investiții. Pe această perioadă sunt strict interzise eliberare autorizațiilor de construire în perimetrul fostei gropi de gunoi.

Comuna nu dispune de puț sec însă primăria are contract cu SC Protan care rezolvă transportul hoiturilor în cazuri deosebite.

Gospodărirea deșeurilor menajere este rezolvată de SC Eko Csik SRL care le transportă la cea mai apropiată groapă de gunoi autorizată care se află pe teritoriul municipiului Miercurea Ciuc. Există colectare selectivă a gunoiului menajer direcție ce trebuie continuată.

DISFUNCȚIONALITĂȚI-PRIORITĂȚI

Circulație

- *starea degradată a străzilor comunale în cadrul localității, învelișuri provizorii*

Fond construit și utilizarea terenurilor

- *Zone de clădiri în localitățile comunei cu clădiri sau grupuri de clădiri în stare rea care necesită amenajări*
- *Lipsa planurilor urbanistice zonale pentru suprafețele anterior introduse în intravilan duc la dezvoltări haotice ale fondului construit fără retrageri obligatorii, lipsa aliniamentelor lipsa rezolvării rețelelor edilitare astfel încât să fie la maximum exploatate*

Spații plantate agrement și sport

- *amenajarea insuficientă a zonelor de recreare existente*
- *lipsa perdelelor de protecție*

Probleme de mediu

- *neracordarea tuturor gospodăriilor la rețeaua de canalizare duce la poluare pânzei freatice*

Protejarea zonelor cu valoare de patrimoniu

- *nu sunt delimitate corespunzător zonele de protecție cu valoare de patrimoniu*
- *Nevalorificarea rezervațiilor naturale în scopuri turistice, cu amenajări corespunzătoare*

Servicii și activități comerciale

- *serviciile comerciale (comerț, transporturi) sunt insuficient dezvoltate, deși unități de desfacere a mărfurilor alimentare și nealimentare de talie mică există în fiecare localitate*
- *Este necesar întocmirea unui studiu de specialitate asupra tuturor factorilor de poluare a mediului pentru soluționarea corectă a amplasării și protejării mediului natural.*

Gospodărie comunală

- *colectarea selectivă a deșeurilor, mai ales cele menajere, la sursă recuperarea și re folosirea la maximum a deșeurilor care se pretează acestor posibilități*

Modalitățile de eliminare a poluării constau din modificarea treptată a fluxurilor tehnologice cu „tehnologii curate”, fără generare de deșeuri și introducerea de modalități noi pentru eliminarea finală a deșeurilor.

- *punerea și menținerea sub control a surselor de poluare a atmosferei existente*
 - *impunerea autocontrolului emisiilor pentru sursele cu rol determinant asupra calității aerului*
 - *eliminarea emisiilor necontrolate și accidentale*
 - *amplasarea noilor obiective potențial poluatoare ale aerului în afara zonelor locuite ținând cont și de direcția dominantă a vânturilor*
 - *eliminarea din trafic a autovehiculelor a căror emisii de noxe constituie o sursă de poluare a atmosferei*
 - *reducerea etapizată și progresivă a emisiilor în corelație cu progresul științific și tehnic în domeniu și în funcție de disponibilitățile financiare ale fiecărui agent economic*
 - *înlocuirea combustibililor solizi cu gaze naturale datorită faptului că utilizarea combustibililor solizi (lemne și cărbuni) la încălzirea locuințelor conduce la evacuarea în atmosferă a unei game mari de poluanți și în cantități mai mari decât în cazul folosirii gazelor naturale.*
- Din punct de vedere al vegetației se impune conservarea și gestionarea pe baze ecologice și durabile a vegetației forestiere, creșterea funcției de protecție a pădurii.*
- *păstrarea integrității fondului forestier public și privat*
 - *creșterea funcției și rolului ecologic de protecție a mediului exercitată de pădure, prin conservarea bio - diversității pădurilor*
 - *extinderea suprafeței pădurilor fie sub formă compactă, fie sub forma unor perdele*

- PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
- asigurarea stabilității pădurilor și gospodărirea durabilă a pădurilor prin măsuri și acțiuni silvotehnice și amenajistice
 - modernizarea și îndesirea rețelei de drumuri forestiere
 - diversificarea și valorificarea altor produse ale pădurii: creșterea producției de fructe de pădure, de ciuperci, carne de vânat, pește
 - Utilizarea energiilor regenerabile, folosirea culturilor pentru producerea biocombustibililor cum ar fi plantele oleaginoase (rapița, soia, floarea soarelui), sfecla de zahar, cartoful, cerealele (grâu, porumb, etc.), salcia energetică.
 - Utilizarea energiei solare în mod curent, la prepararea apei calde menajere din locuințele individuale, energia solară având avantajul de a fi inepuizabilă, abundentă, cu un cost neglijabil în forma sa brută și, mai ales, nepoluantă, acestea fiind aspecte de mare importanță pentru valorificarea ei în viitor.

criterii pentru determinarea efectelor semnificative potențiale asupra mediului

1. Caracteristicile planurilor și programelor cu privire, în special, la:

a. Gradul în care planul sau programul creează un cadru pentru proiecte și alte activități viitoare fie în ceea ce privește amplasamentul, natura, mărimea și condițiile de funcționare, fie în privința alocării resurselor.

Prezenta lucrare stabilește strategia, prioritățile, reglementările și servituțiile de urbanism aplicate în utilizarea terenurilor și construcțiilor în cadrul comunei Sâncrăieni.

Plan Urbanistic General încearcă să reglementeze concepția generală de urbanism și de arhitectură a Comunei Sâncrăieni. După ce prin Hotărârea Consiliului Local al comunei Sâncrăieni se va accepta Planul Urbanistic General se va putea trece la întocmirea proiectelor de execuție pentru domeniile care privesc dezvoltarea localității. Toate construcțiile se vor realiza pe baza unor proiecte unice, elaborate de către arhitect, sau alți specialiști din domeniul proiectării conform Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 (Monitorul Oficial din 24 oct. 1996), iar acolo unde Planul Urbanistic General prevede elaborarea unor documentații suplimentare de urbanism, Planuri urbanistice Zonale sau Planuri Urbanistice de Detaliu acestea vor precede proiectele de execuție.

b. Gradul în care planul sau programul influențează alte planuri și programe, inclusiv pe cele în care se integrează sau care derivă din ele.

Principiile și direcțiile de dezvoltare care guvernează activitatea de amenajare a teritoriului și care au fost urmărite și în cadrul elaborării planului urbanistic general al comunei Sâncrăieni sunt următoarele:

- dezvoltarea unui sistem urban policentric și o nouă relație urban-rural
- Asigurarea accesului la informație și cunoaștere
- dezvoltarea durabilă, gestionarea prudentă și protecția naturii și a moștenirii culturale
- reducerea agresiunii asupra mediului
- valorificarea patrimoniului construit ca factor al dezvoltării
- dezvoltarea resurselor energetice concomitent cu asigurarea securității
- promovarea unui turism de calitate și durabil
- limitarea preventivă a efectelor catastrofale naturale

Planul urbanistic general va influența Planurile Urbanistice Zonale care se vor elabora pentru zonele cu interdicție cu obligativitatea preluării prevederilor din cadrul Planului urbanistic general.

Folosința actuală este de teren intravilan cu o suprafață totală de 265,26 ha pentru localitățile Sâncrăieni, trup Fenyés, trup Bakaalja, trup Büdös. Suprafața de teren cu care se mărește intravilanul este de 65,18 ha pentru Comuna Sâncrăieni.

I.	Total intravilan existent	S= 265,26 ha
II.	Total intravilan extindere	S=79,57 ha
III.	Total intravilan scoatere	S=14,39 ha
	Total propus	S=330,44 ha (I+II)-III

Planul urbanistic general modifică destinația terenurilor nou incluse în intravilan din teren în extravilan în teren intravilan. Prevederile Planului urbanistic general al comunei Sâncrăieni reglementează amplasarea construcțiilor pe terenul studiat atât din punct de vedere al destinației terenului cât și din punct de vedere al amplasării construcțiilor. Planul prevede elaborarea de planuri urbanistice zonale în zonele prevăzute prin P.U.G. Durata de valabilitate a prezentului plan este între cinci și zece ani. Planul preia prevederile PATJ.

În Planul Urbanistic General al localității Sâncrăieni pe planșa de Reglementări Urbanistice Zonificare se regăsesc toate categoriile de teren situate în intravilanul localității, iar în Regulamentul Local de Urbanism principalele permisiuni și restricții pentru fiecare zonă în parte. Pentru zonele cu interdicție temporară de construibilitate prevăzute în P.U.G se vor elabora documentații suplimentare de genul P.U.Z. sau P.U.D. cu respectarea prescripțiilor din documentația P.U.G.

Pentru schimbarea destinației terenurilor din cadrul P.U.G. vor fi necesare elaborarea de Planuri Urbanistice Zonale sau Planuri Urbanistice de Detaliu conform legilor în vigoare. După aprobarea acestora este permisă realizarea de construcții sau lucrări edilitare pentru fiecare zonă în parte. Pentru fiecare zonă se vor respecta permisiunile și restricțiile prevăzute în P.U.G, sau a celorlalte documentații elaborate.

c. Relevanța planului sau programului în/pentru integrarea considerațiilor de mediu, mai ales din perspectiva promovării dezvoltării durabile.

S-au identificat următoarele planuri, programe, acte normative din domeniul protecției mediului la nivel comunitar, național, regional și județean ale căror prevederi sunt relevante pentru prezentul PUG:

- *Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României, orizonturi 2013-2020-2030, aprobată prin H.G: nr. 1460/2008*
- *Strategia națională și Planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2010-2020*
- *Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020, aprobată prin H.G. nr.870/2013*
- *Strategia națională a României privind schimbările climatice 2013-2020*
- *Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung aprobată prin H.G. nr. 846/2010*
- *Planul regional de gestionare a deșeurilor revizuit aprobat prin Ordinul MMP nr. 2854/2011*

- *Planul județean de gestionare a deșeurilor aprobat prin HCJ Harghita nr. 40/2009, cu modificarea ulterioară, aprobată prin HCJ nr. 153 din 25 mai 2011.*
- *O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin Legea nr. 49/2011.*
- *H.G. nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție speciale avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată prin HG nr. 971/2011*
- *Formularul standard pentru aria de protecție specială ROSPA0034 Depresiunea și munții Ciucului.*
- *Ordin 2387/2011 pentru modificarea Ordinului 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară.*
- *Formularul standard pentru aria specială de conservare ROSCI 0007 Bazinul Ciucului de Jos.*
- *Convenția cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților adoptată la Kiev la 22.05.2003, intrată în vigoare la data de 04.01.2006 ratificată prin Legea nr. 389/2006.*
- *Protocolul privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și a diversității peisajelor adoptat și semnat la București la 19 iunie 2008 la convenția cadru privind protecția și dezvoltare durabilă a Carpaților adoptată la Kiev la 22 mai 2003, ratificat prin Legea nr. 137/2010*
- *Legea Muntelui nr. 347/2004 republicată*
- *Regulamentul CE nr. 73/2009 din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor CE nr. 1290/2005, CE nr.247/2006, CE nr. 378/2007 și de abrogare a regulamentului CE nr. 1782/2003 cu modificările și completările ulterioare publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.*

Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea menajeră sunt executate însă trebuie încurajată populația să se racordeze toate gospodăriile la rețelele edilitare.

Dezvoltarea echipării edilitare fiind primordială din perspectiva promovării dezvoltării durabile. În viitor se prevede extinderea acestora și către zonele nou incluse în intravilan. Pentru zona trup Būdös se va respecta proiectul de alimentare cu apă potabilă în sistem centralizat în fază de proiectare respectiv canalizarea menajeră în sistem centralizat.

Asigurarea spațiilor verzi : Planul urbanistic general prevede pe viitor o extindere a spațiilor verzi amenajate , neamenajate, agrement și sport de la 12,23 ha în prezent ceea ce reprezintă un procent de 4,61% din perimetru la 27,39 ha ceea ce reprezintă un procent de 8,29% din suprafața totală.

Probleme de mediu relevante pentru plan

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni se regăsesc monumente ale naturii declarate conform Anexa 1. la Hotărârea nr. 162/2005, respectiv ape minerale conform anexei nr. 5 la hotărârea nr. 162/2005.

Mlaștina Borsáros

Izvor de apă minerală Borsáros

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni se suprapune o parte din rețeaua situri natura 2000 din bazinul Ciucului de mijloc ROSPA0034 Depresiunea și munții Ciucului cu un procent (<1%) care include mlaștina Borsáros și situl natura 2000 ROSCI 0007 Bazinul Ciucului de Jos. Limitele rezervațiilor ocolesc în mare parte localitățile.

Toată suprafața teritoriului administrativ al comunei Sâncrăieni se situează în perimetru de protecție hidrogeologică a rezervelor hidrominerale. Pe teritoriul comunei se suprapun trei perimetre de protecție hidrogeologică și anume:

- Perimetrul de protecție hidrogeologic Chendereș în care se regăsesc localitățile Sâncrăieni trup nordic și Sâncrăieni trup sudic respectiv trupurile Bakaalja, Nyires și Büdös.*
- Perimetrul de protecție hidrogeologică Jigodin din care o parte se suprapune peste perimetrul Chendereș iar în acest perimetru se regăsește trupul Fenyés.*
- Perimetrul de protecție hidrogeologică Mineral- Quantum Spring în care nu se regăsesc trupuri sau localități componente ale comunei Sâncrăieni.*

La întocmirea prezentului plan urbanistic general au fost luate în considerare ambele perimetre de protecție hidrogeologică. Nu s-au prevăzut crearea de noi zone industriale dezvoltare fiind prevăzută în limita celor deja existente. Trupul Fenyés care se situează în zona de protecție hidrogeologică a zăcămintului de la Jigodin este o zonă cu construcții case de vacanță și de locuit iar în această zonă nu s-au prevăzut extinderi ale intravilanului. Atât localitatea Sâncrăieni cât și trupul Fenyés dispun de canalizare menajeră în sistem centralizat.

1. Protecția calității apelor

Sursele de poluați pentru ape, concentrații și debite masice de poluanți rezultați pe faze tehnologice și de activitate:

Sursele de poluați pentru ape subterane pot fi următoarele: canalul menajar și depozitarea deșeurilor menajere. Apele uzate menajere rezultate de la noile construcții, vor fi racordate la rețeaua de canalizare menajeră în sistem centralizat existent care se va extinde la noile amplasamente prin grija beneficiarilor pentru localitatea Sâncrăieni, trup Fenyés, trup Bakaalja. Pentru trup Büdös până la relizarea canalizării menajere în sistem centralizat aflat în fază de proiectare apele uzate menajere se vor descărca în bazine vidanjabile etanșe iar aceste se vor vidanja pe bază de contract de către o firmă autorizată în domeniu iar aceste se vor transporta la cea mai apropiată stație de epurare autorizată. Racordul la canalizarea menajeră în sistem centralizat devine obligatoriu în momentul realizării ei. Deșeurile menajere rezultate de casele de locuit vor fi colectate în containere închise de gunoi de către instituția specializată pentru această activitate (pe bază de contract), la stația de depozitare a deșeurilor menajere a localității Miercurea Ciuc. Activitățile ce se vor desfășura în noile construcții nu produc deșeuri septice. Deci apele subterane vor fi protejate în continuare de sursele de poluanți.

Concentrațiile și debitele masice de poluanți evacuați în mediu, locul de evacuare sau emisarul

Alimentare cu apă:

Debitele de apă caracteristice în situația actuală:

Necesarul de apă:

$Q_{zimed} = 139,0 \text{ mc/zi} = 1,61 \text{ l/s}$

$Q_{zimax} = 168,8 \text{ mc/zi} = 1,95 \text{ l/s}$

$Q_{ormax} = 15,70 \text{ mc/h} = 4,36 \text{ l/s}$

Necesarul de apă pentru localitatea Sâncrăieni

$Nr. \text{ locuitori} = 2634 \times 160 \text{ debit specific l/zi, cons}$

Necesar pe consumator = 421 mc/d

Necesar de apă pentru animale

- Bovine 682 buc x 70 l/zi = 47 mc/d

- Ovine 1574 buc x 10 l/zi = 15 mc/d

- Caprine 301 buc x 10 l/zi = 3 mc/d

- porcine 328 buc x 31 l/zi = 10 mc/d

- cabaline 224 buc x 50 l/zi = 11 mc/d

Total = 86 mc/d

Total consumatori populați, animale, industrie, stingerea incendiilor = 571 mc/d

Canalizare menajeră

Apele uzate menajere provenite din consum sunt colectate și canalizate spre stația de epurare și evacuate în emisar cu îndeplinirea condițiilor de calitate stabilite prin NTPA 001.

Cantitatea apelor uzate menajere:

Situația actuală:

$Q_{zimed} = 420,0 \text{ mc/zi} = 4,91 \text{ l/s}$

$Q_{zimax} = 483,0 \text{ mc/zi} = 5,59 \text{ l/s}$

$Q_{ormax} = 40,0 \text{ mc/h} = 11,12 \text{ l/s}$

Situația în perspectivă:

$Q_{zimed} = 487,0 \text{ mc/zi} = 5,64 \text{ l/s}$

$Q_{zimax} = 553,0 \text{ mc/zi} = 6,40 \text{ l/s}$

$Q_{ormax} = 46,5 \text{ mc/h} = 12,91 \text{ l/s}$

Concentrațiile maxime de noxe evacuate cu apele epurate în râul Olt sunt conform proiectului elaborat de S.C. Modul S.R.L. următoare:

<i>concentrația ionilor de hidrogen (pH)</i>	6,5 – 8,5
<i>materii totale în suspensie (MTS)</i>	42,0 mg/dm ³
<i>consum biochimic de oxigen (CBO5)</i>	49,0 mg/dm ³
<i>azot amoniacal (NH₄⁺)</i>	1,4 mg/dm ³
<i>fosfor total (P)</i>	0,7 mg/dm ³
<i>substanțe extractibile cu eter de petrol</i>	3,5 mg/dm ³
<i>detergenți biodegradabili</i>	0,35 mg/dm ³
<i>azotați</i>	17,50 mg/dm ³
<i>azotiți</i>	0,70 mg/dm ³

2. Protecția aerului

Sursele de poluanți pentru aer, debitele, concentrațiile și debitele masice de poluanți rezultați și caracteristicile acestora pe faze tehnologice sau de activitate:

Alimentarea cu căldură a construcțiilor existente care sunt rezolvate individual sau prin încălzire centrală, agentul termic urmând să fie asigurat de la centrale termice proprii funcționând cu gaze naturale. Nu rezultă emisii de poluanți însemnate în aer. Amplasarea centralelor termice și caracteristicile coșurilor de fum vor respecta prescripțiile PSI.

Instalațiile pentru epurarea gazelor reziduale și reținerea pulberilor, pentru colectarea și dispersia gazelor reziduale în atmosferă, elementele de dimensionare, randamentele. Ventilația construcțiilor atât la cele existente cât și la cele propuse este rezolvată pe cale naturală. Gazele de ardere vor fi evacuate prin coșuri de fum.

Concentrațiile și debitele masice de poluanți evacuați în atmosferă
Consumatori casnici x 1,4 mc/h x 713 buc = 998,2 Nmc/h debit total
Consumatori casnici x 2,8 mc/h x 26 buc = 72,8 Nmc/h debit total
Total consumatori Sâncrăieni 766 buc = 2013 Nmc/h debit total
Lungimea totală a conductelor 17346 m
Branșamente(7m) 766buc L =5362 m

3. Protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor

- *Surse de zgomot și vibrații*
- *Amenajările și dotările pentru protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor*
- *Nivelul de zgomot și vibrații a obiectivului și cel mai apropiat receptor protejat*

Sunt reprezentate de gaterile din localitate sau de micile ateliere de prelucrare a lemnului care se situează în afara zonelor de locuit, iar pentru noile construcții de acest gen s-a prevăzut în Planul Urbanistic General o zonă separată astfel încât acestea să nu deranjeze zonele de locuit și servicii. Pentru aceste zone s-au prevăzut în P.U.G. perdele de protecție către culoarele adiacente zonei de locuit iar distanțele față de zonele de locuit asigură protecția la zgomot și vibrații în acest caz ele fiind nesemnificative. În regulamentul local de urbanis s-a prevăzut ca interdicție amplasarea activităților de orice fel care produc zgomot și vibrații în cadrul zonelor de locuit. Pentru acestea există zonele industriale în cadrul cărora pot funcționa astfel de activități.

4. Protecția împotriva radiațiilor

- *Sursele de radiații*
- *Amenajările și dotările pentru protecția împotriva radiațiilor*
- *Nivelul de radiații a obiectivului și cel mai apropiat receptor protejat*

În cadrul Comunei Sâncrăieni nu funcționează activități care ar produce radiații. Materialele folosite la construcția obiectivelor nou propuse pentru localitate nu prezintă pericolul unor radiații cu impact nefavorabil asupra mediului înconjurător.

5. Protecția solului și subsolului

• *Surse de poluanți pentru sol și subsol*
Sursele de poluanți pentru sol și subsol sunt canalele menajere, deșeurile menajere, depozitarea gunoiului de grajd și depozitarea necontrolată a rumegușului rezultat de la gater.

• *Lucrările și dotările pentru protecția solului și subsolului*
Executarea rețeleor de apă, canal manajer se vor executa etanș, izolate împotriva coroziunii care ar degrada solul. Conform regulamentului de urbanism este interzisă evacuarea de ape uzate în apele subterane, utilizarea de canale deschise de orice fel pentru evacuările ori scurgerile de ape fecaloid-menajer sau cu conținut periculos. Zonele de protecție sanitară la instalațiile de alimentare cu apă se stabilesc de autoritatea centrală în domeniul sănătății publice iar în zonele de protecție instituite

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
sunt interzise depozitarea și folosirea de îngrășăminte, pesticide sau alte substanțe periculoase

Pentru depozitarea gunoiului de grajd se vor construi cuve speciale.

Depozitarea rumegușului se va face în zone destinate acestora de comun acord cu reprezentății Consiliului Local sau se va refolosii pentru fabricarea de brichete destinat încălzirii locuințelor sau dotărilor comerciale.

6. Protecția ecosistemelor terestre și acvatic

Descrierea aspectelor de mediu ce vor fi probabil semnificativ afectate prin proiectul propus, inclusiv în special: populația, fauna, flora, solul, apa, aerul, factori climatici, peisajul și interrelațiile dintre acești factori.

Proiectul propus vine să rezolve disfuncționalitățile rezultate din analiza situației existente printr-o serie de reglementări.

7. Protecția așezărilor umane și a altor obiective de interes public

Lucrările, dotările și măsurile pentru protecția așezărilor umane și a obiectivelor protejate și/sau de interes public.

Realizarea și finalizarea rețelelor edilitare respectiv racordarea tuturor gospodăriilor la rețelele edilitare. Folosirea în mod corespunzător a terenurilor din cadrul intravilanului respectarea zonificărilor și destinației terenurilor propuse.

Gospodărirea deșeurilor generate pe amplasament.

Tipurile și cantitățile de deșeurii de orice natură rezultate

În zona studiată se vor produce deșeurii menajere. Se impune colectarea selectivă a deșeurilor precum și recuperarea și re folosirea la maxim a lor.

Cantitatea deșeurilor menajere se calculează cu relația de calcul:

$$G_{\text{menajer}} = N \times g[\text{kg/zi}]$$

în care:

N = 2634 - număr persoane zona de locuit

g = 0,30 kg/zi - cantitatea deșeurilor rezultate zilnic de la o persoană la locuință

Deșeurile menajere zilnice

$$G_{\text{zilnic}} = 2634 \times 0,30 = 790,20 \text{ kg/zi}$$

Deșeurii menajere lunare

$$G_{\text{lunar}} = 790,20 \text{ kg/zi} \times 30 \text{ zile} = 23706 \text{ kg/lună}$$

Deșeurii menajere anuale

$$G_{\text{anual}} = 23706 \text{ kg/lună} \times 12 \text{ luni} = 284472 \text{ kg/an} = 284,47\text{t/an}$$

Modul de gospodărire a deșeurilor și adigurarea condițiilor de protecție a mediului

Deșeurile menajere rezultate vor fi colectate în containere închise de gunoi și transportate săptămânal de către instituția specializată pentru această activitate (pe bază de contract), la stația de depozitare a deșeurilor menajere a localității Miercurea Ciuc. Activitățile ce se vor desfășura în construcții nu produc deșeurii septice.

Gospodărirea substanțelor toxice și periculoase

Substanțe toxice și periculoase produse, folosite, comercializate

În cadrul zonelor de locuit este interzisă folosirea sau comercializarea substanțelor toxice sau periculoase fără acordul prealabil al autorităților competente. Asemenea activități se vor desfășura în zona industrială cu acordul autorităților interesate.

Construcțiile de locuit propuse nu produc, folosesc și nu comercializează substanțe toxice și periculoase.

Modul de gospodărire a substanțelor toxice și periculoase și asigurarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu și a sănătății populației

În cazul desfășurării activităților care folosesc substanțe periculoase se va solicita acordul de mediu, care va specifica dacă este nevoie de documentații suplimentare – studiu de impact asupra mediului sau altele conform legislației în vigoare.

e. Relevanța planului sau programului pentru implementarea legislației naționale și comunitare de mediu (ex. Planurile și programele legate de gospodărirea deșeurilor sau de gospodărirea apelor).

Nu este cazul.

2. Caracteristicile efectelor și ale zonei posibil a fi afectate cu privire, în special, la:

a. Probabilitatea, durata, frecvența și reversibilitatea efectelor

Prin măsurile prevăzute nu apare efecte remanente asupra mediului. Având în vedere că pentru realizarea construcțiilor pe terenurile nou incluse în intravilan se vor elabora planuri urbanistice zonale iar scoaterea din circuitul agricol al terenurilor se va realiza etapizat. Perioada în care este posibil a se realiza aceste investiții este de minimum 10 ani.

b. Natura cumulativă a efectelor

Nu este cazul.

c. Natura transfrontieră a efectelor

Nu este cazul

d. Riscul pentru sănătatea umană sau pentru mediu (ex. Datorită accidentelor)

Prezentul plan urbanistic general nu prezintă risc pentru sănătatea umană și pentru mediu întrucât terenul studiat nu se află în zonă inundabilă sau în zona alunecărilor de teren. Conform studiilor geotehnice care au fost puse la dispoziția proiectantului din cadrul terenului studiat prezintă valori normale. Terenul studiat (terenurile nou incluse în intravilan) nu se află în arie naturală protejată pe plan local, național sau comunitar declarată.

Prin realizarea obiectivelor propuse în proiect nu rezultă nici poluanți, nici activități ce ar putea afecta ecosistemele acvatice și terestre. În timpul execuției celor propuse, se vor lua măsuri ca după terminarea lucrărilor, spațiilor verzi afectate de lucrare să fie curățate de deșeurile rezultate în urma realizării lucrărilor.

e. Mărimea și spațialitatea efectelor (zona geografică și mărimea populației potențial afectate)

Este redus.

În vecinătatea terenului intravilan se află terenuri agricole în extravilan, sau fond forestier în extravilan.

Planificarea utilizării suprafețelor de teren:

- Suprafața totală studiată intravilan + extravilan 5330 ha

- Suprafața totală existentă și propusă pentru intravilan 330,44 ha din care:

	<i>existent</i>	<i>propus</i>
<i>- Intravilan localitatea Sâncrăieni</i>	<i>194,65 ha</i>	<i>234,75 ha</i>
<i>- Trup Fenyés</i>	<i>27,37 ha</i>	<i>28,09 ha</i>

- Trup Bakaalja, Nyires	23,84 ha	15,50 ha
- Trup Büdös	19,40 ha	52,10 ha
	existent	propus
- Suprafața ocupată la sol de clădiri	124,13	167,61 ha
- Suprafața ocupată de servicii	8,53 ha	13,87 ha
- Suprafața zonelor verzi	12,23 ha	27,39 ha
- Suprafața căilor de comunicație	27,10 ha	33,30 ha
- Număr persoane zona de locuit	2634	

f. Valoarea și vulnerabilitatea arealului posibil a fi afectat, date de:

1- caracteristicile naturale speciale sau patrimoniul cultural

Nu este cazul.

2- depășirea standardelor sau a valorilor limită de calitate a mediului

Prin măsurile planului urbanistic general nu se va modifica starea bună a corpurilor de apă de suprafață și subterană.

3-folosirea terenului în mod intensiv

Nu este cazul având în vedere că terenurile din extravilan sunt și la ora actuală folosite în scopuri agricole iar viitoarele construcții care se vor realiza vor afecta o parte infimă din terenurile introduse în intravilan a se vedea procentul de ocupare al terenului din cadrul unităților teritoriale de referință.

Efectele asupra zonelor sau peisajelor care au un statut de protejare recunoscut pe plan național, comunitar sau internațional:

Integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar cele mai apropiate se află în imediata apropiere a intravilanului iar proiectul propus nu va reduce suprafața habitatelor sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar, nu se vor fragmenta habitatele de interes comunitar și nu va avea impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar.

Lucrările propuse nu vor diminua resursele de apă, nu vor rezulta emisii de substanțe chimice sau toxice.

În cadrul zonei studiate nu sunt permise construirea de unități mari industriale care poluează și nici construcții ce depășesc limitele de poluare ale parcelei pe care urmează a fi realizate. Ca măsură preventivă în cadrul intravilanului comunei Sâncrăieni nu sunt permise folosirea sau montarea de dispozitive antipasăre, folosirea erbicidelor, pesticidelor, insecticidelor și a substanțelor toxice. În cazul pâraurilor se interzice modificarea albiei acestora prin lucrări de terasament sau construcții, defrișarea vegetație de pe margine pâraurilor.

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni se regăsesc monumente ale naturii declarate conform Anexa 1. la Hotărârea nr. 162/2005, respectiv ape minerale conform anexei nr. 5 la hotărârea nr. 162/2005.

Mlaștina Borsáros

Izvor de apă minerală Borsáros

Rezervația Tinovul Luci

Pe teritoriul comunei Sâncrăieni se suprapune o parte din rețeaua situri natura 2000 din bazinul Ciucului de mijloc ROSPA0034 Depresiunea și munții Ciucului cu un

procent (<1%) care include mlaștina Borsáros și situl natura 2000 ROSCI 0007 Bazinul Ciucului de Jos. Limitele rezervațiilor ocolesc în mare parte localitățile, însă pe unele porțiuni sunt incluse și terenuri din intravilan.

În perimetrele de protecție ale ariilor de protecție specială ROSPA 0034 „Depresiunea și Munții Ciucului” respectiv ROSCI 0007 „Bazinul Ciucului de Jos” sunt interzise următoarele:

Arderea vegetației va fi interzisă atât în perimetrul studiat cât și în afara acestuia. Se va încerca aplicarea cositului alternativ deoarece efectele cositului integral nu sunt cunoscute. În perioada de vulnerabilitate pentru păsări care este în perioada de cuibărire nu se vor executa lucrări de construcții în perioada 01 martie -15 iunie pentru zonele din intravilan care se suprapun cu aceste situri. Sunt interzise folosirea de aparate, instalații și dispozitive antipasăre, folosirea culorii albastre la învelitori, folosirea erbicidelor, pesticidelor, insecticidelor și a substanțelor toxice precum și folosirea semințelor de gazon alohtone. Se interzice practicarea sporturilor extreme: enduro, motor de cross, mașini de teren. Se interzic defrișările, tăierile rase și lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari, se interzice adunarea lemnului pentru foc, culegerea de ciuperci, se interzice vânătoarea în timpul cuibăritului prin deranjul și zgomotul cauzat de către gonaci. Drenarea zonelor umede din extravilan este interzisă.

Pentru zonele nou incluse în intravilan se instituie interdicție temporară de construibilitate până la elaborarea unui P.U.Z care va rezolva parcelarea și accesele în zonă iar pentru zonele care se suprapun cu aceste situri se va solicita aviz de mediu și se va detalia modul în care influențează programul propus acest sit.

2.10. CONCLUZII

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

Pentru localitățile componente ale comunei Sâncrăieni este necesară atragerea de fonduri pentru întreprinderi mici și mijlocii. Atragerea fondurilor europene în cadrul programului FEADR. Totodată ar fi necesar înlesnirea licitației maselor lemnoase spre agenții economici care au angajat forță de muncă locală. Este necesar reînființarea școlilor profesionale cu profil variat care să asigure forță de muncă calificată în multiple domenii acest sector fiind din ce în ce mai descoperit. Încurajarea prelucrării și valorificării produselor autohtone în industria laptelui a cărnii și a lânii. Încurajarea realizării produselor ecologice. Încurajarea dezvoltării agroturismului.

EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Probleme sociale rezultate din perturbările în ocuparea forței de muncă existente, structura necorespunzătoare a locurilor de muncă față de resursele și nevoile localității.

Pentru remediere este necesar înființarea unor noi locuri de muncă prin modalitățile prezentate la punctul precedent. Totodată se impune asigurarea fondurilor necesare acordării ajutoarelor sociale (pentru categoria căreia nu se poate asigura loc de muncă). Facilitarea circulației forței de muncă dinspre agricultură spre alte sectoare și asigurarea unor condiții economice și sociale adecvate pentru populația rurală.

CADRU NATURAL

Condiții nefavorabile ale cadrului natural necesar a fi remediate prin lucrări hidrotehnice, hidroameliorative și anti - erozionale.

În cadrul comunei Sâncrăieni s-au identificat trei zone expuse riscurilor naturale și anume inundațiilor ocazionale. Aceste zone fac parte din intravilanul existent noi extinderi ale intravilanului nefiind propuse în aceste zone s-au în imediata apropiere a acestora. Este important ca la amplasarea noilor construcții să se aibă în vedere acest lucru și să nu se excludă posibilitatea apariției acestor fenomene și în alte părți ale localităților. În vederea combaterii efectelor negative a eventualelor inundații este necesar regularizarea cursurilor de apă pe porțiunile cuprinse în cadrul teritoriului localității.

Necesitatea protejării unor zone cu potențial natural valoros, situri sau rezervații de arhitectură și arheologie.

– Disfuncționalități generate de insuficiența sau absența unor instituții publice. Insuficienta dezvoltare a serviciilor.

– Aspecte critice privind organizarea circulației și a transportului în comun:

Se poate constata circulația cu tonaje ce depășesc de 5-6 ori capacitatea de proiectare a drumurilor, de aceea se impune refacerea infrastructurii drumurilor.

– Aspecte legate de gradul de echipare edilitară a localității în raport cu necesitățile populației: nu toate gospodăriile sunt racordate la rețeaua de canalizare în sistem centralizat.

CADRU CONSTRUIT

Se poate constata concentrarea foarte mare a zonei de locuit de-alungul celor două drumuri de importanță națională și județeană DN 12 respectiv DJ 123A. Pentru extinderile intravilanului în cadrul zonelor de locuit se propune menținerea unui regim de înălțime de P, P+M și D+P+M iar parcelele nou create să fie de minimum 500mp. Grupare zonelor de instituții și servicii în cadrul zonelor centrale pentru a crea un nucleu mai compact în cadrul localităților. Folosirea materialelor tradiționale piatră, lemn, țigle ceramice. Interzicere folosirii materialelor străine zonei precum și a formelor arhitecturale străine zonei. Respectarea regulamentului general de urbanism și a unităților teritoriale de referință, a procentului de ocupare a terenului respectiv a coeficientului de utilizare a terenului prescris pentru fiecare unitate teritorială în parte.

2.11. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI

Referitor la dezvoltarea urbanistică a localităților opțiunea populației transmisă prin reprezentanții primăriei este de terminare a lucrărilor de infrastructură legate de reabilitarea și asfaltarea străzilor comunale, racordarea tuturor gospodăriilor la rețeaua de canalizare menajeră în sistem centralizat, a amenajării zonelor centrale și amenajarea zonelor verzi, promovarea zonelor peisajere cu valoare deosebită în scopuri turistice. Menținerea și protejarea prin lucrări de amenajare a fondului construit valoros din punct de vedere arhitectural și urbanistic, utilizarea eficientă a terenurilor libere cu respectarea strictă a dreptului de proprietate, protejarea cadrului natural existent. Opțiunea proiectantului este ca administrația publică locală pe baza celor prezentate în P.U.G. să stabilească o ordine de prioritate pe domenii de activitate care să urmeze calea legală de realizare și respectarea celor prescrise în proiectul de față.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

În cursul anului va fi finalizată documentația de delimitare cadastrală a teritoriului administrativ al comunei Sâncrăieni de către Oficiul Județean de Cadastru, Geodezie și Cartografie Harghita, de-asemena situația localității Sântimbru Băi care în urma descinderii, o parte aparține comunei Sâncrăieni cu denumirea de trup Būdös și o parte aparține de comuna Sântimbru.

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

Localitățile comunei Sâncrăieni au cunoscut o dezvoltare mai rapidă față de celelalte localități care s-au despărțit de comuna Sâncrăieni fiind reședință de comună. Se observă o tendință de amenajare a fondului construit existent direcție care trebuie amplificată mai ales în zonele adiacente arterelor majore de circulație și a zonelor centrale. Dezvoltarea aspectului urbanistic plăcut este în concordanță cu valorificarea potențialului natural, economic și uman al localităților comunei.

Pentru ca evoluția localităților să fie una sănătoasă, constantă și continuă este nevoie prioritar asigurarea unei infrastructuri tehnico edilitare complete în cazul localităților. Din programul de măsuri prevăzute în Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Harghita direcțiile principale de dezvoltare sunt următoarele:

a) în domeniul economic

- încurajarea înființării de întreprinderi mici și mijlocii mai ales în sectorul privat*
- diversificarea activităților*
- stimularea relansării meșteșugărilor tradiționale și a artizanatului*
- din punct de vedere comercial prin ameliorarea infrastructurii respectiv prin restructurarea și modernizarea prelucrării și comercializării produselor agricole și silvice.*

b) în domeniul agriculturii

- revitalizarea sectorului zootehnic, obținerea unui randament sporit la producția lapte și carne*
- lucrări de ameliorare pentru prevenirea unor fenomene de degradare a fondului funciar agricol.*
- stimularea agriculturii ecologice*
- abilitățile și capacitatea de gestionare vor fi îmbunătățite prin sprijinirea formării profesionale și prin furnizarea unor servicii de consultanță și de extindere a fermelor;*
- îmbunătățirea competitivității sectorului agricol, prin efectuarea de investiții în ferme, prin sprijinirea fermelor de semi subzistență pentru a deveni mai viabile*

c) îmbunătățirea structurii de calificare a forței de muncă

– stimularea unor investiții în localitățile comunei, care să valorifice local stocul de cunoștințe profesionale al persoanelor care au fost legate de economia urbană

d) îmbunătățirea dotărilor social-culturale

– se propune întocmirea unui studiu pe domenii din care să rezulte necesitățile comunei după care se va întocmi o listă de priorități urmând ca investițiile să se deruleze după acest program. Se propune regândirea funcțiilor existente din punct de vedere al exploatarei și eficientizării economice.

e) îmbunătățirea condițiilor de locuit

– reabilitarea fondului de locuințe
– asigurarea zonelor de dezvoltare a funcțiunii de locuit.

f) îmbunătățirea infrastructurii tehnice a teritoriului

– reabilitarea căilor de comunicații rutiere atât în exteriorul localităților cât și în interiorul lor.

g) gospodărirea complexă a apelor

h) echipare hidro-edilitară

– racordarea tuturor gospodăriilor la rețeaua de canalizare menajeră în sistem centralizat

i) Protecția zonelor naturale

– interzicerea desfășurării oricăror activități ce pot duce la modificarea sau degradarea aspectului inițial în scopul conservării biodiversității și a habitatelor naturale.

Zonele rurale se caracterizează printr-o populație dispersată și printr-o infrastructură de calitate foarte scăzută (numai 33% dintre rezidenții zonelor rurale sunt conectați la rețeaua de alimentare cu apă, numai 10% la sistemul de canalizare și numai 10% din drumurile de țară sunt de calitate adecvată). Infrastructura socială de bază (sistemul sanitar și de învățământ, rețeaua financiară și de creditare etc.) este, de asemenea, mult mai slab dezvoltată decât în zonele urbane. Acești factori afectează calitatea vieții în zonele rurale, împiedică dezvoltarea economică, măresc migrația de la sat la oraș și exacerbează problemele de sănătate și de mediu. Economia rurală este în mare măsură dependentă de agricultură și de silvicultură, activitățile alternative fiind foarte slab dezvoltate, iar nivelurile de venit fiind mai reduse decât în zonele urbane.

Prioritățile de intervenție vizează etapa imediată și se propun în funcție de nevoile imediate de amenajare și dezvoltare.

Obiectivele de utilitate publică necesare prioritar se pot fundamenta pe baza P.U.G.-lui aprobat în cadrul documentațiilor privind solicitarea de fonduri de la bugetul de stat.

3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU

Relația în teritoriu a localităților comunei este bun, se propune realizarea a șapte obiective și anume:

1. amenajarea și modernizarea DJ 123 D și a arterelor din interiorul localității
2. finalizarea amenajării drumului de acces la Băile Sântimbru

3. realizarea rețelelor edilitare în zona trup Būdös
4. continuarea programului de cooperare cu celelalte comune din cadrul asociației micro regionale „Alcsik”
5. Încurajarea realizării microfermelor
6. dezvoltarea agroturismului
7. realizarea planurilor urbanistice zonale pentru trupurile nou introduse în intravilan

În ceea ce privește drumurile locale, îmbunătățirea stării de viabilitate se propune a se realiza prin modernizarea tuturor traseelor, cu prioritate a celor care asigură legătura între localități cât și a celor cu racord la drumurile naționale. Pentru drumurile din cadrul localității se propune reabilitarea lor dar cu condiția ca aceste reabilitări să se realizeze fără ridicarea nivelului drumurilor.

Strategia de dezvoltare propune reabilitarea rețelei rutiere prin:

- aducerea în stare normală a suprafețelor carosabile degradate
- modernizarea drumurilor existente prin construirea de noi poduri, lărgirea carosabilului pe unele porțiuni, eliminarea curbilor periculoase și a intersecțiilor cu vizibilitate redusă, realizarea de drumuri laterale pentru utilaje agricole și atelaje acolo unde sunt condiții de realizare, reactualizarea și reînnoirea semnelor de circulație.

Măsuri PSI

Dotările de intervenție în caz de incendiu sunt concentrate în remiza PSI situate în localitatea Sâncrăieni care este amenajată lângă consiliul local al comunei Sâncrăieni. Remiza PSI este dotată cu materiale de stingere a incendiului, necesare în caz de intervenție alcătuite din o autoutilitară 3 motopompe și 1 alarmă, accesorii exterioare compuse din găleți de tablă vopsită în culoarea roșie, topoare târnăcop, răngi de fier recipiente. Localitatea Sâncrăieni are 20 de pompieri voluntari.

Fiecare incintă industrială trebuie să fie dotată cu materiale de intervenție în caz de incendiu conform normelor PSI.

Pentru toate categoriile de construcții și amenajări se vor asigura accese pentru intervenții în caz de incendiu, dimensionate conform normelor pentru trafic greu. În cazul construcțiilor ce formează curți interioare, asigurarea accesului vehiculelor de pompieri se va face prin ganguri cu o lățime minimă de 3,80 m și o înălțime de 4,20 m.

Accesele și pasajele carosabile nu trebuie să fie obstrucționate prin mobilier urban și trebuie să fie păstrate libere în permanență

Pentru construcțiile monumente istorice sau de arhitectură prevederile normativului P118-99 au caracter de recomandare, urmând a fi luate de la caz la caz numai măsuri de îmbunătățire a siguranței la foc posibil de realizat fără afectarea caracterului monumentului. Instalațiile utilitare aferente construcțiilor (hidro, electrice, de încălzire, de ventilare, condiționare și altele asemenea) se proiectează și se execută astfel încât să nu contribuie la producerea și propagarea incendiilor.

Menținerea în stare de funcționare a utilajelor și mijloacelor din dotarea S.P.P. civili și asigurarea stării de funcționare a rețelelor exterioare de hidranți de incendiu cât și asigurarea posibilităților de alimentare a pompelor mobile de incendiu direct din sursele naturale aflate la o distanță mai mică de 500 m față de locul intervenției.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR

Prin diversificarea serviciilor și a activităților în cadrul societăților mici și mijlocii nou create se va genera o amplificare a activității economice cu menținerea funcțiunilor existente a localităților amplificarea activității economice de producție trebuie tratat zonal (unități de prelucrat lapte și produse lactate, unități de prelucrare a produselor animaliere, unități de prelucrat zarzavaturi etc.) prin această diversificare se creează și noi locuri de muncă pentru localnici.

Principalele resurse naturale ale solului și subsolului din zonă sunt lemnul și minereurile și apele minerale.

Principalele direcții ce trebuie de urmat în cadrul dezvoltării activităților:

- *ameliorarea competitivității sectorului agricol și forestier;*
- *ameliorarea mediului și a zonelor rurale;*
- *ameliorarea calității vieții în zonele rurale și încurajarea diversificării economiei rurale.*
- *Modernizarea drumurilor comunale și a infrastructurii de transport*
- *asigurarea accesului neîngrădit la infrastructura comunală*
- *Modernizarea trotuarelor*
- *Finalizarea lucrărilor de canalizare și racordarea tuturor gospodăriilor la rețeaua de canalizare și apă potabilă*
- *Realizarea, atragerea unei rețele de telecomunicații ieftine și eficiente (de exemplu televiziune și internet prin cablu) care să fie accesibil pentru toți*
- *Asigurarea unor locații pentru noi spații comerciale, în special pentru bunuri de uz casnic, gospodărești sau specific agricole*
- *Facilitarea schimbării tehnologice în agricultura*
- *Stimularea valorificării produselor tradiționale locale prin realizarea unui spațiu de vânzare*
- *Stimularea creării infrastructurii de primire în turism*
- *Facilitarea prelucrării fructelor de pădure și a culturilor locale și valorificarea acestora*

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Printr-un proces de stabilire a populației active, amplificat cu sporul natural duce la o creștere demografică.

Dinamica demografică a județului în perioada ultimelor decenii a fost de o intensitate moderată, creșterea medie anuală a populației fiind de 0,4%, apropiată de media pe țară.

După 1990 într-un context economic și politic schimbat, dinamica economică a localităților s-a modificat și ea. Perspectivele de evoluție a populației se bazează în principal pe creșterea naturală, deoarece este probabil ca în viitor mișcarea migratorie să devină nesemnificativă. Evoluția populației în viitorii 10 ani ar putea avea în vedere două ipoteze posibile de evoluție:

- *în ipoteza menținerii caracteristicilor fenomenelor demografice din ultimii 10 ani, populația ar continua să descrească sensibil*

- în ipoteza redresării tendințelor mișcării naturale (creșterea natalității și reducerea mortalității) va fi posibilă o stopare a scăderii populației

3.6. ZONIFICAREA TERITORIULUI ADMINISTRATIV – BILANȚ TERITORIAL

3.6.1. CATEGORII DE INTERVENȚIE

Soluția generală de organizare și dezvoltare a localităților

În general organizarea funcțională a localităților s-a păstrat, modificările propuse rezolvă unele probleme rezultate din disfuncționalități.

S-a propus extinderea intravilanului pentru locuințe și funcțiuni complementare, zone verzi și zone pentru agrement și sport . În rest s-au păstrat funcțiunile existente. În interiorul localității putem delimita zone compacte pentru unități industriale în cadrul fiecărei localități însă fără perdele de protecție.

S-au propus mascarea zonelor industriale și agricole cu perdele de protecție față de zonele de locuit.

Organizarea căilor de comunicație

S-a propus modernizarea sistemului rutier existent , rezolvarea intersecțiilor. S-a propus întocmirea unor documentații de specialitate pentru rezolvarea parcajelor și trotuarelor, în dreptul intersecțiilor pentru rezolvarea vizibilității.

Destinația terenurilor, zone funcționale rezultate

Zonele funcționale rezultate păstrează în general funcțiunea actuală a localităților intervențiile sunt de natura amplificării dotărilor în zonele de interes major (zona centrală) de dezvoltare pe principii moderne a funcțiunii de locuire și dezvoltarea unităților economice.

Zone protejate

În intravilan se delimitează zonele de protecție sanitară pentru sursele de apă și se instituie restricție definitivă de construire în limitele lor.

- zona de protecție sanitară cu regim sever cuprinde terenul din jurul obiectivelor, unde este interzisă orice folosință sau activitate, care punând apa în contact cu factorii externi, ar conduce la contaminarea sau impurificarea acesteia
- zona de protecție sanitară cu regim de restricție cuprinde teritoriul din jurul zonei de protecție sanitară cu regim sever
- perimetrul de protecție hidrogeologică este limitrof zonei de protecție sanitară cu regim de restricții.
- zona de protecție sanitară cu regim sever este de 50 m în amonte și de 20 m în aval. Zona de protecție sanitară cu regim sever este se va împrejmuie pentru oprirea accesului necontrolat al populației, animalelor și a utilajelor de orice fel.
- zona de protecție sanitară cu regim de restricție va fi de minimum trei ori mai mare ca zona de protecție sanitară cu regim sever.

Terenurile cuprinse în zona de protecție sanitară cu regim sever vor putea fi folosite numai pentru asigurarea exploatării și întreținerii sursei. Terenurile cuprinse în zona de protecție sanitară cu regim de restricție pot fi exploatare agricole, și numai agricole, de către deținătorii acestora pentru orice fel de culturi, dar cu interzicerea utilizării

îngrășămintelor naturale, utilizării substanțelor fitofarmaceutice care nu se degradează într-un timp mai scurt de 10 zile, irigații cu ape uzate, crescătorilor de animale și depozitării de gunoaie animale.

Zona protejată a monumentelor istorice identificate în localitățile comunei Sâncrăieni și care sunt amplasate în interiorul perimetrului constructibil, se va întinde pe o arie având raza de 200 m, iar a monumentelor istorice situate în afara perimetrului constructibil se va întinde pe o arie de 500 m. Pentru propunerile pe plan local se va prevedea o zonă tranzitorie având raza de 100m.

Pentru siturile arheologice clasate se instituie un perimetru de protecție de 500m în extravilan respectiv 200 m în intravilan. Siturile arheologice neclasate sunt reprezentate pe planșe cu zona de protecție.

De asemenea în zonele de protecție a monumentelor istorice nu se vor elibera autorizații de construire fără avizul prealabil al instituțiilor interesate, precum și în zonele de protecție a monumentelor ale naturii sau rezervațiilor naturale.

Având în vedere că tot intravilanul se regăsește în perimetrele de protecție hidrogeologică Chendereș respectiv Jigodin nu se vor elibera autorizații de construire fără avizul prealabil al autorității competente în domeniul resurselor minerale.

Distanțele minime de protecție sanitară în jurul cimitirelor se va întinde pe o arie având raza de 50 m.

Interdicții definitive temporare și definitive de construire.

Se instituie în zonele cu riscuri naturale în cazul apariției în cadrul localităților și se prevăd următoarele: se consideră zone cu interdicție temporară de construire zonele unde se pot produce inundații. Interdicția de construire își pierde valabilitatea în momentul eliminării cauzelor ce le-a determinat (prin regularizarea cursurilor de apă, diguri de apărare, diverse amenajări) pe porțiunile cuprinse în intravilanul localității.

Se consideră zonă cu interdicție temporară de construire zona drumului național și a drumurilor județene. Limitele zonelor drumurilor (conform OG nr. 43/1997) la drumuri naționale se consideră distanța de la axa drumului până la marginea exterioară a zonei drumului care este de 22 m, iar la drumuri județene de 20 m. În zona acestor drumuri administratorul poate accepta amplasarea unor construcții sau instalații. Se consideră zonă cu interdicție temporară de construire zona rețelei de înaltă tensiune – LEA 20 KV – pe o distanță de 6 m, pe ambele părți ale rețelei. Interdicția este valabilă pe durata de existență a rețelei de înaltă tensiune.

3.6.2. BILANȚ TERITORIAL

BILANȚ TERITORIAL AL SUPRAFETELOR CUPRINSE ÎN LIMITA UATB UNITĂȚII ADMINISTRATIV TERITORIALE DE BAZĂ EXISTENT ȘI PROPUȘ

Destinația terenurilor din teritoriul administrativ al unității de bază	Suprafața		Procent % din teritoriul administrativ al unității de bază	
	EXISTENT	PROPUS	EXISTENT	PROPUS
Terenuri destinate funcțiunilor urbane (teritoriul intravilan)	265,26	330,44	4,98	6,2
Terenuri agricole	2482,74	2417,56	46,58	45,36

Terenuri forestiere	2437	2437	45,72	45,72
Terenuri aflate permanent sub ape	47	47	0,88	0,88
Terenuri cu alte destinații	98	98	1,84	1,84
Total teritoriu administrativ	5330	5330	100	100

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ BILANȚ TERITORIAL

Conform inventarelor de coordonate și a planului urbanistic preluat din etapa anterioară rezultă în situația existentă un intravilan de 265,26 ha. Față de intravilanul existent se propune extinderea intravilanului în total cu 65,18 ha. Având în vedere noile direcții de dezvoltare din cadrul intravilanului unele suprafețe care nu sunt folosite din punct de vedere urbanistic au fost scoase din cadrul intravilanului. Terenurile propuse pentru scoatere au fost stabilite de comun acord cu consiliul local pe baza datelor existente pe terenuri neafectate de amenajări urbanistice.

Total existent intravilan = 265,26 ha

1. Extindere intravilan = 79,57ha

2. Total scoatere din intravilan = 14,39 ha

Total extindere intravilan rezultă din diferența dintre poziția 2-poziția 3 deci:

Total extindere intravilan = 65,18 ha

Din totalul extinderii de 65,18 ha propuse 40,10 ha s-a propus ca extindere în cadrul localității Sâncrăieni, 0,72 ha în cadrul trupului Fenyés și 32,70 ha în cadrul trupului Büdös. În cadrul trupului Bakaalja și Nyires s-a efectuat o micșorare a intravilanului de la 23,84 ha existent la 15,5 ha propus adică o scoatere în total de 14,39 ha. În cadrul localității Sâncrăieni și a trupurilor componente modificările sunt minore, păstrându-se majoritatea zonelor funcționale.

Zonele propuse pe localități au fost următoarele :

Pentru localitatea Sâncrăieni: trup nordic zonă pentru locuințe și funcțiuni complementare, spații verzi, zonă pentru căi de comunicație, zonă pentru construcții tehnico edilitare, și zone verzi pentru agrement protecție.

Pentru localitatea Sâncrăieni: trup sudic zonă pentru locuințe și funcțiuni complementare, zonă pentru instituții publice, servicii, zonă pentru agrement în zona ștrandului, zonă pentru agrement și sport, zone verzi, zone verzi pentru protecție, zonă pentru căi de comunicație, zonă pentru construcții tehnico edilitare, zonă pentru unități agrozootehnice.

Pentru zona trup Fenyés: nu s-au propus extinderi ale intravilanului s-au menținut zonificările existente. Zonă pentru instituții și servicii, zonă pentru locuințe și funcțiuni complementare, căi de comunicație rutieră, construcții tehnico edilitare, zonă pentru gospodărie comunală și zone verzi pentru agrement protecție.

Pentru zona trup Bakaalja și Nyires s-au propus zonă pentru locuințe și funcții complementare, căi de comunicație rutieră, zonă pentru construcții tehnico edilitare, zonă pentru case de vacanță și zone verzi pentru agrement, protecție.

Pentru zona trup Büdös: zonă pentru servicii, zonă pentru case de vacanță și funcțiuni complementare, zone pentru agrement și sport, zone verzi amenajate zonă pentru construcții tehnico edilitare. În zona trup Büdös se va avea în vedere la elaborarea

planurilor urbanistice zonale să se evite parcelările și tramele stradale foarte regulate având în vedere caracterul zonei pentru care nu este tipică acest gen de amenajare. Trama stradală este mai regulată pe anumite porțiuni însă specific montană. Mărima terenurilor și cea a construcțiilor la fel. Însă într-o comparație mai generală avem de a face cu clădiri mici. Indicatorii urbanistici principali de care se va ține cont la elaborarea planurilor urbanistice zonale sunt:

Ac existentă = 10 - 80 mp, Regim de înălțime existent: P+M, St existente = 300 - 1.500 mp, POT existent= 5-30%, CUT existent= 0,1-0,4

Zonificările actuale se mențin cu mici modificări astfel încât zonele existente industriale și cele agricole și agrozootehnice se vor prevedea cu perdele de protecție. Pentru zonele libere se propune interdicție temporară de construibilitate până la aprobarea de P.U.Z. sau P.U.D. Interdicțiile temporare de construibilitate au fost propuse pentru noile zone incluse în intravilan și pentru câteva zone existente în intravilan care au devenit reziduale din punct de vedere urbanistic și necesită elaborare de plan urbanistic zonal pentru a se putea rezolva parcelările și căile de acces respectiv rețelele edilitare pentru aceste zone. Interdicțiile temporare de construibilitate se ridică în momentul soluționării problemelor din respectivele zone prin elaborări de planuri urbanistice zonale s-au după caz de detaliu.

Bilanțul teritorial propus se prezintă în felul următor:

BILANȚUL TERITORIAL AL SUPRAFETELOR CUPRINSE ÎN INTRAVILANUL PROPUȘ

Prezentarea bilanțului teritorial al suprafețelor cuprinse în intravilan se va prezenta pe localități existent propus după care comasat.

BILANȚ TERITORIAL INTRAVILAN SAT SÂNCRĂIENI

BILANȚ TERITORIAL INTRAVILAN COMUNA SÂNCRĂIENI SAT SÂNCRĂIENI

ZONE FUNCȚIONALE	EXISTENT		PROPUȘ	
	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan
Instituții și servicii de interes public	5,29	2,72	8,35	3,56
Locuințe și funcțiuni complementare	87,51	44,96	115,61	49,25
Unități industriale și depozite	23,85	12,25	26,68	11,37
Unități agro-zootehnice	2,62	1,35	2,62	1,12
Căi de comunicație și transport din care				
Rutier	20,83	10,7	22,93	9,77
Feroviar	5,5	2,83	5,5	2,34
Spații verzi, amenajate neamenajate	4,03	2,07	11,04	4,7
agrement, protecție				
Construcții tehnico-edilitare	0,46	0,24	0,46	0,2
Gospodărie comunală	1,66	0,85	1,66	0,7

cimitire				
Alte destinații	0,2	0,1	0,2	0,08
Terenuri neafectate de amenajări urbanistice (agricole, neproductive)	42,7	21,93	39,7	16,91
TOTAL INTRAVILAN	194,65	100	234,75	100
TOTAL SCOATERE (din terenuri neafectate de amenajări urbanistice)	0	0	0	100
TOTAL INTRAVILAN	194,65	100	234,75	100

I. TOTAL EXISTENT S=194,65 ha

II. TOTAL EXTINDERE S=40,10 ha PARCELA NR.11,12,15,16,17,18,19,23,24,25,26,29

III. TOTAL SCOATERE S= 0,00 ha

TOTAL PROPUS S=234,75 ha

TRUP NORDIC EXISTENT S= 98,52 ha

TRUP SUDIC EXISTENT S=96,13 ha

BILANȚ TERITORIAL INTRAVILAN TRUP FENYÉS

ZONE FUNCȚIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan
Instituții și servicii de interes public	1,22	4,46	2,22	7,91
Locuințe și funcțiuni complementare	12,32	45	13,04	46,42
Unități industriale și depozite	0	0	0	0
Unități agro-zootehnice	0	0	0	0
Căi de comunicație și transport din care				
Rutier	1,35	4,93	1,45	5,16
Feroviar	0	0	0	0
Spații verzi, amenajate neamenajate agrement, protecție	5,2	19,01	6,2	22,07
Construcții tehnico-edilitare	0	0	0,2	0,71
Gospodărie comunală cimitire	0	0	0	0
Alte destinații	0	0	0	0
Terenuri neafectate de amenajări urbanistice (agricole, neproductive)	7,28	26,6	4,98	17,73
TOTAL INTRAVILAN	27,37	100	28,09	100
TOTAL SCOATERE (din terenuri neafectate de amenajări urbanistice)	0	0	0	0
TOTAL INTRAVILAN	27,37	100	28,09	100

TOTAL EXISTENT S=27,37 ha

TOTAL SCOATERE S= 0,00 ha

TOTAL EXTINDERE S= 0,72 ha PARCELA NR. 13, 14

BILANȚ TERITORIAL INTRAVILAN TRUP BAKAALJA, TRUP NYIRES

ZONE FUNCȚIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan
Instituții și servicii de interes public	1,22	5,12	1,22	7,87
Locuințe și funcțiuni complementare	13,6	57,05	8,26	53,29
Unități industriale și depozite	0	0	0	0
Unități agro-zootehnice	0	0	2,63	16,97
Căi de comunicație și transport din care				
Rutier	1,32	5,54	1,32	8,51
Feroviar	0	0	0	0
Spații verzi, amenajate neamenajate agrement, protecție	0,7	2,94	1,85	11,94
Construcții tehnico-edilitare	0	0	0,22	1,42
Gospodărie comunală cimitire	0	0	0	0
Alte destinații	0	0	0	0
Terenuri neafectate de amenajări urbanistice (agricole, neproductive)	7	29,35	14,39	92,84
TOTAL INTRAVILAN	23,84	100	29,89	192,84
TOTAL SCOATERE (din terenuri neafectate de amenajări urbanistice)			14,39	92,84
TOTAL INTRAVILAN	23,84	100	15,5	100

I. TOTAL EXISTENT S=23,84 ha

II. TOTAL EXTINDERE S=6,05 ha PARCELA NR.20,21,22,27

III. TOTAL SCOATERE S=14,39 ha PARCELA NR 7,8,9,10

TOTAL PROPUS S= 15,50 ha (I+II)-III

BILANȚ TERITORIAL INTRAVILAN TRUP BÜDÖS

ZONE FUNCȚIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan
Instituții și servicii de interes public	0,8	4,12	2,08	3,99

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL

Locuințe și funcțiuni complementare	10,7	55,15	30,7	58,93
Unități industriale și depozite	0	0	0	0
Unități agro-zootehnice	0	0	0	0
Căi de comunicație și transport din care				
Rutier	3,6	18,56	7,6	14,59
Feroviar	0	0	0	0
Spații verzi, amenajate neamenajate agrement, protecție	2,3	11,86	8,3	15,93
Construcții tehnico-edilitare	0	0	0,4	0,77
Gospodărie comunală cimitire	0	0	0	0
Alte destinații	0	0	0	0
Terenuri neafectate de amenajări urbanistice (agricole, neproductive)	2	10,31	3,02	5,79
TOTAL INTRAVILAN	19,4	100	52,1	100
TOTAL SCOATERE (din terenuri neafectate de amenajări urbanistice)	0	0	0	0
TOTAL INTRAVILAN	19,4	100	52,1	100

I. TOTAL EXISTENT S=19,40 ha

II. TOTAL EXTINDERE S= 32,70 Ha PARCELA NR. 28

III. TOTAL SCOATERE S=0,00 ha

TOTAL PROPUS S=52,10 ha

TOTAL INTRAVILAN COMUNA SÂNCRĂIENI - SAT SÂNCRĂIENI, TRUP FENYÉS, TRUP BAKAALJA, TRUP NYIRES, TRUP BÜDÖS

ZONE FUNCȚIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan	Suprafața (ha)	Procent %din total intravilan
Instituții și servicii de interes public	8,53	3,22	13,87	4,2
Locuințe și funcțiuni complementare	124,13	46,79	167,61	50,72
Unități industriale și depozite	23,85	8,98	26,68	8,07
Unități agro-zootehnice	2,62	0,99	5,25	1,59
Căi de comunicație și transport din care				
Rutier	27,1	10,22	33,3	10,08
Feroviar	5,5	2,07	5,5	1,66
Spații verzi, amenajate neamenajate agrement, protecție	12,23	4,61	27,39	8,29
Construcții tehnico-edilitare	0,46	0,17	1,28	0,39
Gospodărie comunală	1,66	0,63	1,66	0,5

cimitire				
Alte destinații	0,2	0,08	0,2	0,06
Terenuri neafectate de amenajări urbanistice (agricole, neproductive)	58,98	22,24	62,09	18,79
TOTAL INTRAVILAN	265,26	100	344,83	104,35
TOTAL SCOATERE (din terenuri neafectate de amenajări urbanistice)	0	0	14,39	4,35
TOTAL INTRAVILAN	265,26	100	330,44	100

I. TOTAL EXISTENT S= 265,26 ha

II. TOTAL EXTINDERE S=79,57 ha

III. TOTAL SCOATERE S=14,39 ha

TOTAL PROPUȘ S= 330,44ha (I+II)-All

3.8. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Se prevăd următoarele îmbunătățiri în circulația din intravilan

- a.) *Continuarea amenajării și modernizării drumului județean DJ 123D prin asfaltare, amenajarea părților laterale, prin realizări de parcaje și rigole de scurgere a apelor meteorice, amenajarea trotuarelor cel puțin pe artera principală.*
- b.) *amenajarea și reabilitarea drumurilor județean DJ 123A spre Sântimbru precum și a străzilor comunale din cadrul localităților componente fără ridicarea nivelului actual al drumurilor.*
- realizarea echipării tehnico edilitare înainte de începerea lucrărilor de modernizarea a rețelelor rutiere
- c.) *amenajarea stațiilor pentru autobuze*
- d.) *amenajarea trotuarelor în toate localitățile*
- e.) *amenajarea intersecțiilor*
- f.) *amenajarea trotuarelor și a rigolelor de scurgere pentru ape pluviale pe străzile de deservire din localitate.*

În zonele nou incluse în intravilan se vor prevedea drumuri cu două benzi de circulație cu trotuar și șanț, nu se admit crearea de fundături.

Pe planul de situație anexat s-a indicat delimitarea localității Sâncrăieni prin pozițiile kilometrice pe drumul național care tranzitează localitatea după cum urmează: (pe planșe sau trecut distanțele în funcție de bornele kilometrice existente pe traseu)

Teritoriu administrativ de-a lungul lui DN 12(direcția Brașov - Miercurea Ciuc)

Borna Km 67+0,275 Km intrare teritoriu administrativ

Borna Km72+ 0,760Km ieșire teritoriu administrativ

Intravilan existent:

DN 12 – drumul național principal (direcția Brașov - Miercurea Ciuc)

Poziția km din direcția Brașov

Sâncrăieni: Borna Km 68+0,775Km intrare Sâncrăieni

Borna Km 72+0,200Km ieșire Sâncrăieni

Intravilan propus:

Poziția km din direcția Brașov

Sâncrăieni: Borna Km 68+0,640Km intrare Sâncrăieni
 Borna Km72+0,710Km ieșire Sâncrăieni

Pe drumul județean DJ 123A respectiv DJ 123D nu există borne kilometrice.

La delimitarea parcelor destinate amplasării unor construcții care presupun acces la drumul național DN 12, drumul județean DJ 123A, respectiv DJ 123D se va avea în vedere rezervarea unor suprafețe de teren necesare amenajării de drumuri colectoare astfel încât să nu se creeze noi intersecții cu drumul național s-au județean precum și asigurarea spațiului necesar pentru amplasarea lucrărilor edilitare în afara amprizei drumului.

Extinderea intravilanului în lungul drumului național se va aproba doar cu condiția realizării drumurilor colectoare necesare pentru a se evita diminuarea capacității de circulație, favorizarea producerii de blocaje precum și transformarea lor în rețea stradală. Aceste drumuri colectoare vor debușa în DN 12 numai în 2 intersecții. Aceste drumuri colectoare există sub forma străzilor comunale din cadrul localității Sâncrăieni. Având în vedere că drumul național DN 12 traversează doar zona nordică a localității Sâncrăieni cele două intersecții deja existente una în partea estică a localității în zona bornei kilometrice 69 și una în partea vestică a localității în dreptul bornei 72 sunt favorabile debușării în drumul național DN 12. În cazul de față drumurile colectoare vor fi prevăzute cu facilități pentru traficul pietonal, bicicliști, inclusiv pentru persoanele cu handicap locomotor. Toate aceste se vor studia în cadrul planurilor urbanistice zonale care se vor realiza pentru zona nou introdusă în intravilan de-a lungul lui DN 12.

Scurgerea apelor pluviale va fi rezolvată cu conducte de canalizare sau prin șanțuri și rigole special amenajate și întreținute regulat.

Pentru zonele nou incluse în intravilan se va avea în vedere ca pentru dezvoltarea capacității de circulație distanța dintre gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de minimum 26m pentru drumurile naționale, de minimum 24 m pentru drumurile județene și de minimum 20 m pentru drumurile comunale.

Zonele de protecție vor fi următoarele pentru drumuri naționale 22 m, pentru drumuri județene 20 m și pentru drumuri comunale 18 m. (zonele de protecție sunt cuprinse între marginile exterioare ale zonelor de siguranță și marginile zonei drumului)

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. GOSPODĂRIREA APELOR

Pentru întâmpinarea calamităților naturale provocate de pâraie inundate, în urma ploilor torențiale, este nevoie de regularizarea pâraielor.

În prima etapă – cu termenul cel mai scurt, chiar fără investiții mari – trebuie să regularizate pâraiele cu potențial de producere a calamităților naturale. În etapa următoare restul pâraielor.

În scopul prevenirii pericolului de alterare a calității apelor potabile în conformitate cu art. 5. aliniamentul 1 din Legea nr. 107/1996 – Legea apelor – în jurul surselor de apă, lucrărilor de captare, construcțiilor și instalațiilor de alimentare cu

apă potabilă se vor institui zone de protecție sanitare și perimetre de protecție hidrogeologice, prevăzute de HGR nr. 101/1997 – Norme speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară.

Pentru zonele posibile cu riscuri se propun lucrări de ameliorare și refacere pe baza unor proiecte de specialitate. De asemenea se propune interdicție definitivă de construibilitate cu excepția lucrărilor de stopare a acestor fenomene.

3.9.2. ALIMENTARE CU APĂ

În afară de trupul Būdös toate localitățile și trupurile componente ale comunei Sâncrăieni beneficiază de rețea de alimentare cu apă potabilă în sistem centralizat. Localitatea Sâncrăieni dispune de două sisteme de alimentare cu apă potabilă:

Alimentarea cu apă a localității în mod centralizat rezultă din anii 1975–1980, utilizând ca sursă apa de suprafață a râului Valea Mare la o distanță de cca. 6 km de localitatea Sâncrăieni. De aici apa prin conducta de Dn 160 mm trece la stația de tratare și la 2 rezervoare de acumulare, urmată de rețeaua de distribuție.

Aducțiunea și distribuția se realizează în mod gravitațional. În anul 2006 în urma analizării posibilităților de asigurare a sursei de apă pentru întreaga localitate, s-a realizat extinderea sistemului centralizat existent și pentru zona DN12.

*Stația de tratare se află la cota de 810m și se compune din decantor orizontal cu două compartimente, tratarea cu filtre lente și dezinfectarea cu clor și rezervoarele de acumulare apei cu capacități de 1*100mc, 2*300mc. .*

Stația de tratare are capacitatea de 11,85 l/s. În anul 2008 s-a prevăzut extinderea și modernizarea stației de tratare a apei potabile pentru comuna Sâncrăieni.

Pentru protecția sanitară la locul captării s-a prevăzut perimetrul de protecție sanitară cu regim sever, împrejmuit 100m în amonte și 25m în aval. Pentru trupul Bakaalja alimentarea cu apă potabilă se realizează de la aceeași rețea iar pentru trupul Fenyés alimentarea cu apă potabilă în sistem centralizat se realizează de la conducte Miercurea Ciuc Jigodin. Singurul trup care nu dispune de rețea de apă potabilă în sistem centralizat este trupul Būdös. Pentru aceasta se află în fază de proiect iar realizarea alimentării cu apă potabilă a trupului Būdös se va realiza prin captarea apei din pârâul Köves afluent al pârâului Kormoš. Captarea va fi captare de suprafață cu un baraj cu deversor conform studiului de fezabilitate elaborat de SC Hydroteam SRL.

2.9.3. CANALIZAREA MENAJERĂ

Localitatea Sâncrăieni dispune de rețea de canalizare menajeră în sistem centralizat lucrările nu sunt în totalitate finalizat pe baza proiectului elaborat de SC Consult Construct SRL din Sighișoara dar în proporție foarte mare 98% urmând ca lucrările finale să se execute pe parcursul anului 2013. Rețeaua de canalizare funcționează în sistem divizor și colectează toate apele uzate menajere provenite de la locuitori și agenți economici din localitatea Sâncrăieni și trup Bakaalja printr-o rețea de canalizare din tub PVC-KG îmbinată cu mufă și descărcând la stația de epurare care este amplasată pe teritoriul comunei Sâncrăieni.

Stația de epurare este amplasată lângă râul Olt între zona nordică și zona sudică a localității Sâncrăieni în extravilan. Trupul Fenyés dispune de canalizare menajeră în sistem centralizat și este racordat la sistemul de canalizare de la Jigodin – Miercurea

Ciuc. Trupul Bakaalja este racordat la rețeaua de canalizare menajeră în sistem centralizat a localității Sâncrăieni. Trupul Būdös nu dispune de rețea de canalizare menjeră în sistem centralizat în această zonă casele de vacanță având diferite rezolvări și sisteme proprii care nu satisfac condițiile prescrise de normele actuale în această privință. Pentru zona trup Būdös se propune realizarea rețelei de canalizare menajeră în sistem centralizat și racordarea tuturor construcțiilor la rețea. O opțiune ar fi realizarea rețelei de canalizare împreună cu comuna Sîntimbru.

Se propune extinderea rețelei de canalizare menajeră în sistem centralizat la noile extinderi ale intravilanului. Aceste investiții se vor realiza etapizat în funcție de solicitările autorizațiilor de construire în noile zone introduse în intravilan.

3.9.3.1. CANALIZARE PLUVIALĂ

În funcție de posibilități materiale, apele meteorice rezultate de pe platformele drumurilor naționale și județene și comunale din localitățile comunei Păuleni Ciuc, vor fi colectate prin canal pluvial proiectat (executat din tub PVC-KG sau beton Dn min. 300 mm și cămine de vizitare) și descărcate în emisarul natural pârâul Oroci.

Canalul pluvial proiectat – conform Ordin nr. 47/8 apr. 1998 al Ministrului Transporturilor „Norme tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale” se va amplasa în zona de siguranță a drumului.

Lucrări prioritare

Până la executarea canalului pluvial se vor menține și îngriji șanțurile existente.

3.9.4. ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ

Având în vedere dezvoltarea mai lentă a localităților rețeaua de distribuție a energiei electrice este satisfăcătoare, dacă va fi nevoie se vor amplasa posturi de transformare suplimentare și se va extinde rețeaua existentă.

Pentru extinderile din intravilan de asemenea se vor întocmi proiecte de specialitate.

Având în vedere situația existentă prezentată mai sus pentru alimentarea cu energie electrică a noilor consumatori se propun următoarele lucrări energetice: Schimbarea posturilor de transformare din zonele unde se prevăd extinderi ale intravilanului cu posibilitate de amplificare ulterioară. Sporul de putere astfel rezultat poate acoperi necesarul pentru alimentarea obiectivelor propuse. Rețeaua de energie electrică se va extinde în zonele nou incluse în intravilan.

3.9.5. TELECOMUNICAȚII

Pentru toate zonele se propune montarea de telefoane publice și extinderea rețelei de telecomunicații în toate zonele componente ale intravilanului precum și în zonele nou incluse în intravilan.

TELEVIZIUNE ÎN CABLU (CATV)

Se propune în conformitate cu planul de dezvoltare a firmelor de distribuție interesate a investii în zona studiată, extinderea rețelei CATV și spre zonele nou incluse în intravilan.

3.9.6. ALIMENTARE CU CĂLDURĂ

Întru-cât majoritatea clădirilor sunt încălzite cu sobe cu combustibil solid, lemne de foc, consumul de material lemnos este destul de important, locuitorii trebuie convingși

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SÂNCRĂIENI VOLUMUL II - MEMORIU GENERAL
că sistemul de încălzire centrală este mai avantajos (folosind diverse materiale drept combustibil).

Pentru îmbunătățirea alimentării cu căldură, planul de amenajare a județului Harghita pentru această zonă prevede utilizarea a gazelor naturale.

Cele mai importante măsuri de îmbunătățire a alimentării cu căldură sunt:

- îmbunătățirea protecției termice a construcțiilor existente

3.9.7. ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE

Se propune extinderea rețelei de gaze naturale pentru zonele nou incluse în intravilan pe baza unor proiecte de specialitate și cu acordul autorităților interesate.

3.9.8. GOSPODĂRIE COMUNALĂ

Deșeurile menajere din comuna Sâncrăieni sunt colectate și transportate pe bază de contract cu S.C. Eko Csik S.R.L. la cea mai apropiată groapă de gunoi autorizată aflată pe teritoriul municipiului Miercurea Ciuc. Pe teritoriul administrativ al comunei există o preocupare în privința colectării selective a gunoiului menajer, însă sortarea și valorificarea deșeurilor menajere nu este rezolvată.

Se propune continuarea și încurajarea sortării selective a gunoiului menajer și valorificarea resturilor. De asemenea se propun pozarea de euro-pubele în localitate pe arterele principale, montarea de coșuri de gunoi în zonele verzi amenajate.

Depozitul frigorific pentru depozitarea cadavrelor de animale provenite din gospodăriile crescătorilor individuali de animale sau a celor găsite moarte pe teritoriul comunei pentru care nu se poate identifica proprietarul care trebuie prevăzut pe teritoriul fiecărei comune conform legislației în vigoare se va prevedea în cadrul localității Sâncrăieni în partea sud vestică a zonei sudice la limita zonei industriale pe terenul primăriei în apropierea clădirii unde funcționează posesorul într-o clădire separată cu acces direct de pe drum în care se vor depozita aceste cadavre până la ridicarea de către S.C. Protan cu care comuna are contract.

3.10. PROTECȚIA MEDIULUI

Sursele de poluare se vor elimina după:

- racordare tuturor gospodăriilor la rețeaua de canalizare menajeră în sistem centralizat
- realizarea tuturor rețelelor edilitare pentru zonele nou incluse în intravilan.
- realizarea și organizarea de spații verzi plantate pentru agrement și protecție
- delimitarea orientativă a zonelor protejate și restricțiile generale pentru conservarea lor
- apele uzate provenite din creșterea animalelor nu se vor canaliza în rețea, aceste ape uzate vor fi colectate și fermentate în bazine betonate și folosite ca îngrășământ pe terenurile agricole.
- punerea și menținerea sub control a surselor de poluare a atmosferei
- utilizarea corectă a instalațiilor de depoluare existente
- impunerea autocontrolului emisiilor pentru sursele cu rol determinant asupra calității aerului
- eliminarea emisiilor necontrolate și accidentale
- amplasarea noilor obiective potențial poluatoare ale aerului în afara zonelor locuite

- *eliminarea din trafic a autovehiculelor a căror emisii de noxe constituie o sursă de poluare a atmosferei.*
- *colectarea selectivă a deșeurilor*
- *recuperarea și refolosirea la maxim a deșeurilor*

MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

Pentru zonele cu riscuri naturale sau posibile cu riscuri naturale se vor elabora proiecte de soluționare a cauzelor riscurilor, iar până la aprobarea acestora se va introduce interdicție de construire. Aceste intervenții au prioritate absolută și pe baza proiectelor se vor solicita fonduri pentru remedierea lor.

3.11. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

Lista obiectivelor de utilitate publică pentru toate localitățile:

Sunt prezentate în anexa nr. 1

- *Pentru identificarea tipului de proprietate asupra terenurilor din intravilan vezi planșa Proprietatea asupra terenurilor A-04/I, II, III, IV, V.*

4. CONCLUZII MĂSURI ÎN CONTINUARE

Prin propunerile făcute s-a urmărit dezvoltarea unității teritoriale administrative de bază în corelare cu teritoriile administrative înconjurătoare.

Prin aplicarea programului din planul de dezvoltare ale localităților și ale relațiilor din teritoriu, comuna Sâncrăieni are șanse pentru o dezvoltare economică sănătoasă.

Categoriile principale de intervenție sunt:

- *finalizarea infrastructurii tehnico edilitară*
 - *dezvoltarea funcțiunilor economice*
 - *reabilitarea sistemului rutier*
 - *realizarea investițiilor în cadrul localităților, amenajarea terenului de sport, amenajarea strandului, amenajarea traseelor turistice către zonele cu valoare deosebită de pe teritoriul comunei*

Priorități de intervenție

Problemele fiind foarte multe, primăria prin consilierii săi trebuie să elaboreze un plan de strategie de dezvoltare stabilind prioritățile pe categorii de activitate.

Proiectul de față răspunde solicitării primăriei pentru dezvoltarea urbanistică a localităților.

În perioada următoare se vor elabora planuri urbanistice zonale pentru zonele unde au fost instituite interdicții temporare de construire.

În tema program s-a solicitat de către beneficiar întocmirea Planului Urbanistic General cu caracter de reglementare, care să răspundă programului de amenajare a teritoriului și de dezvoltare a localităților ce compun unitatea teritorial-administrativă de bază. Planul Urbanistic General, având caracter de direcționare și coordonare a amenajării teritoriului și de dezvoltare a localităților, pe termen mediu și lung, trebuie să cuprindă prevederile necesare atingerii acestor obiective. Perioada de valabilitate a planului urbanistic general este pentru o perioadă de maximum 10 ani.

Principalele obiective urmărite în PUG au fost:

- *optimizarea relațiilor localității cu teritoriul administrativ și județean*
- *valorificarea potențialului natural, economic, uman*
- *organizarea și dezvoltarea căilor de comunicație*

- *stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan*
- *stabilirea și delimitarea zonelor construibile*
- *stabilirea și delimitarea zonelor funcționale*
- *stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire*
- *stabilirea și delimitarea zonelor protejate și de protecție a acestora*
- *modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare*
- *evidențierea deținătorilor de teren din intravilan*
- *stabilirea obiectivelor de utilitate publică*
- *stabilirea modului de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizare a construcțiilor.*

Întocmit
Arh. Mirk L.Lilla